

**YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
KLİNİK PSİKOLOJİ ANABİLİM DALI**

**BONZAI BAĞIMLILIĞI ŞİDDETİNE GÖRE ALEKSİTİMİ,
DÜRTÜSELLİK VE BÜYÜME KORKUSU'NUN
İNCELENMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Diğdem ÖZDİREN

**Lefkoşa
Haziran, 2024**

DIĞDEM ÖZDİREN

BONZAI BAĞIMLILIĞI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

2024

**YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
KLİNİK PSİKOLOJİ ANABİLİM DALI**

**BONZAI BAĞIMLILIĞI ŞİDDETİNE GÖRE ALEKSİTİMİ,
DÜRTÜSELLİK VE BÜYÜME KORKUSU'NUN
İNCELENMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Diğdem ÖZDİREN

**Tez Danışmanı
Dr. Bingül SUBAŞI**

**Lefkoşa
Haziran, 2024**

Onay

Diğdem ÖZDİREN tarafından hazırlanan “Bonzai Bağımlılığı Şiddetine Göre Aleksitimi, Dürtüsellik ve Büyüme Korkusunun İncelenmesi” başlıklı tez, kapsam ve nitelik açısından kalite standartlarına uygunluğu ile ilgili Psikoloji Anabilim Dalında Yüksek Lisans Tezi olarak 07.06.2024 tarihinde kabul edilmiştir.

Jüri Üyeleri	Adı – Soyadı	İmza
Jüri Başkanı:	Dr. Fahriye Balkır
Jüri Üyesi:	Yrd. Doç. Dr. Şebnem GÜLDAL
Danışman:	Dr. Bingül Subaşı

Anabilim Dalı Başkanı Onayı

7./6/2024
Doç. Dr. Meryem Karaaziz
Anabilim Dalı Başkanı

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Onayı

...../...../ 20...
Prof. Dr. Kemal Hüsnü Can Başer

Etik İlkelerine Uygunluk Beyanı

Bu tezin içinde sunduğum verileri, bilgileri ve belgeleri akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi; tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu; çalışmada bana ait olmayan tüm veri, düşünce, sonuç ve bilgilere bilimsel etik kurallar gereği olarak eksiksiz şekilde uygun atıf yaptığımı ve kaynak göstererek belirttiğimi beyan ederim.

Diğdem Özdiren

07/06/2024

Teşekkür

Yapmış olduğum bu çalışmada disiplinli, planlı ve kararlı yaklaşımıyla motivasyonumu arttıran, bu süreçte bilgilerini ve tecrübelerini esirgemedi paylaşan sevgili tez danışmanım Dr. Bingül Subaşı'na teşekkür ederim.

Sevgi dolu sabrıyla ve sonsuz anlayışıyla her zaman yanımda olan canım eşim Halil Hüdaverdi'ye de teşekkür ederim.

Diğdem Özdiren

Özet

BONZAI BAĞIMLILIĞI ŞİDDETİNE GÖRE ALEKSİTİMİ, DÜRTÜSELLİK VE BÜYÜME KORKUSU'NUN İNCELENMESİ

Özdiren, Diğdem

Yüksek Lisans, Klinik Psikoloji Anabilim Dalı

Haziran 2024, 78 sayfa

Bonzainin bireyler üzerindeki etkileri tam olarak bilinmemektedir. Bonzai kullanıcıları ile yapılan çalışmalar henüz sınırlı sayıdadır. Bu çalışmada bonzai bağımlılarının bağımlılık şiddetine göre aleksitimi, dürtüsellik ve büyüme korkusu düzeylerinin incelenmesi amaçlanmaktadır. Çalışma nicel araştırma yöntemlerinden biri olan tarama yöntemi ile gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın örneklemi, KKTC'de yaşayan 18 yaş ve üzeri 48 kadın ve 106 erkek olmak üzere toplam 154 bonzai kullanıcıları olup, kartopu örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Bu çalışmada, Kişisel Bilgi Formu, Bağımlılık Profil İndeksi, Toronto Aleksitimi Ölçeği, Barrat Dürtüsellik Ölçeği Kısa Formu ve Büyüme Korkusu Ölçeği uygulanmıştır. Elde edilen verilerin analizi Sosyal Bilimler İçin İstatistik Programı (SPSS) 26.0 yazılımı kullanılarak yapılmıştır. Araştırmada çıkan sonuca göre bağımlılık şiddetinin de cinsiyetin önemli rolü olduğu, erkek bonzai bağımlılarının kadın bonzai bağımlılarına göre bağımlılık şiddetlerinin daha fazla olduğu tespit edilmiştir. Bununla birlikte, aleksitimi, dürtüsellik ve büyüme korkusu düzeylerinde cinsiyetin etkili bir faktör olmadığıdır. Bonzai bağımlılarının, bağımlılık şiddetlerinin fazla olmasında, yaş, eğitim seviyesi, anne-babanın eğitim durumu, ebeveyn birliktelik ve intihar girişimi etken faktörler olarak bulunmaktadır. Aynı şekilde aleksitimi ve dürtüsellik düzeylerinin artmasında da önemli role sahip oldukları tespit edilmektedir. Çalışmanın bir başka sonucu ise, çocuk sahibi olan ve boşanmış olan bonzai kullanıcılarının bağımlılık şiddeti, aleksitimi ve dürtüsellik seviyesi diğer bonzai kullanıcılarına göre daha fazla çıkmıştır. Bekar olan bonzai bağımlılarının ise daha fazla büyüme korkusu olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Duygularını tanıma ve ifade etme zorluğu bağımlılık şiddetini etkileyen bir faktör olarak bulunmuştur. Aynı şekilde plan yapamamanın da bağımlılık şiddeti için etken olduğu tespit edilmektedir.

Anahtar kelimeler: bonzai, aleksitimi, dürtüsellik, büyüme korkusu, sentetik kannabinoid

Abstract**INVESTIGATION OF ALEXYTHIMIA, IMPULSIVITY AND FEAR OF GROWTH ACCORDING TO THE SEVERITY OF BONZAI ADDICTION****ÖZDİREN, Diğdem****MSc, Department of Clinical Psychology****June 2024, 78 pages**

The effects of bonzain on individuals are not fully known. Studies conducted with bonzai users are still limited in number. This study aims to examine the alexithymia, impulsivity and fear of growth levels of bonsai addicts according to the severity of addiction. The study was carried out using the scanning method, which is one of the quantitative research methods. The sample of the study was a total of 154 bonzai users, 48 women and 106 men, aged 18 and over, living in TRNC, and the snowball sampling method was used. In this study, Personal Information Form, Addiction Profile Index, Toronto Alexithymia Scale, Barrat Impulsivity Scale Short Form and Fear of Growth Scale were applied. The analysis of the data obtained was made using the Statistical Program for Social Sciences (SPSS) 26.0 software. According to the results of the research, it has been determined that gender plays an important role in the severity of addiction and that the addiction severity of male bonsai addicts is higher than female bonsai addicts. However, gender is not an effective factor in the levels of alexithymia, impulsivity and fear of growing up. Age, education level, educational status of the parents, parental cohabitation and suicide attempt were found to be the factors in the high addiction severity of bonzai addicts. Likewise, it has been determined that they play an important role in increasing alexithymia and impulsivity levels. Another result of the study is that the addiction severity, alexithymia and impulsivity levels of bonzai users who have children and are divorced are higher than other bonzai users. It was concluded that single bonsai addicts have a fear of growing larger. Difficulty in recognizing and expressing emotions has been found to be a factor affecting the severity of addiction. Likewise, it has been determined that not being able to plan is a factor in the severity of addiction.

Keywords: bonsai, alexithymia, impulsivity, fear of growth, synthetic cannabinoid

İçindekiler

Onay Sayfası	I
Etik İlkeler Uyumluk Beyanı	II
Teşekkür	III
Özet	IV
Abstract	V
İçindekiler	VI
Tablolar Listesi	VII
Kısaltmalar	VIII

BÖLÜM I

Giriş.....	1
Problem Durumu	3
Araştırmanın Amacı	4
Alt Amaçlar.....	5
Araştırmanın Önemi	5
Sınırlılıklar.....	6
Tanımlar	6

BÖLÜM II

Kavramsal Temeller Ve İlgili Araştırmalar	7
Aleksitimi	7
Aleksitiminin Klinik Özellikleri ve Belirtileri.....	8
Aleksitiminin Kuramsal Çerçevesi.....	9
Dürtüsellik.....	12
Büyüme Korkusu.....	13
Bonzai (Sentetik Kanabionoid).....	16
Madde Bağımlılığı / Bonzai, Aleksitimi, Dürtüsellik ve Büyüme Korkusu İlişkileri ile İlgili Araştırmalar.....	17

BÖLÜM III

Yöntem.....	19
Araştırma Modeli	19
Çalışma Grubu.....	19
Veri Toplama Araçları.....	21
Verilerin Analizi ve Yorumlanması	23
Çalışmanın Planı.....	Error! Bookmark not defined. 3

BÖLÜM IV

Bulgular Ve Yorumlar	26
----------------------------	----

.....	49
BÖLÜM V	
TARTIŞMA	51
BÖLÜM VI	
SONUÇ VE ÖNERİLER	56
Sonuç	56
Öneriler.....	Error! Bookmark not defined. 56
Araştırma Sonuçlarına Yönelik Öneriler	57
Klinisyenlere Yönelik Öneriler.....	58
Devlete Yönelik Öneriler.....	58
Kaynakça.....	59
EKLER.....	6Error! Bookmark not defined.
Ek-1. Katılımcı Bilgilendirme Formu	6Error! Bookmark not defined.
Ek-2. Aydınlatılmış Onam.....	69
Ek-3. Kişisel Bilgi Formu.....	70
Ek-4. Bağımlılık Profil İndeksi(BAPİ).....	71
Ek-5. Toronto Aleksitimi Ölçeği(TAÖ).....	72
Ek-6. Barrat Dürtüsellik Ölçeği(BDÖ).....	72
Ek-7. Büyüme Korkusu Ölçeği.....	73
Ek-8. Ölçek İzinler	74
Ek-9. İntihal Raporu.....	76
Ek-10. Etik Kurul Onayı.....	77
Ek-11. Özgeçmiş.....	78

Tablolar Listesi

Tablo 1. Katılımcıların sosyo-demografik özelliklerinin dağılımı.....	20
Tablo 2. Katılımcıların BAPI, Toronto Aleksitimi Ölçeği, Barrat Dürtüsellik Ölçeği ve Büyüme Korkusu Ölçeği puanlarının normallik testleri.....	24
Tablo 3. Katılımcıların kullandıkları maddelerin dağılımı.....	26
Tablo 4. Katılımcıların BAPI, Toronto Aleksitimi Ölçeği, Barrat Dürtüsellik Ölçeği ve Büyüme Korkusu Ölçeği puanları.....	27
Tablo 5. Katılımcıların cinsiyete göre BAPI, Toronto Aleksitimi Ölçeği, Barrat Dürtüsellik Ölçeği ve Büyüme Korkusu Ölçeği puanlarının karşılaştırılması.....	28
Tablo 6. Katılımcıların yaşa göre BAPI, Toronto Aleksitimi Ölçeği, Barrat Dürtüsellik Ölçeği ve Büyüme Korkusu Ölçeği puanlarının karşılaştırılması.....	29
Tablo 7. Katılımcıların eğitim durumuna göre BAPI, Toronto Aleksitimi Ölçeği, Barrat Dürtüsellik Ölçeği ve Büyüme Korkusu Ölçeği puanlarının karşılaştırılması.....	30
Tablo 8. Katılımcıların medeni durumuna göre BAPI, Toronto Aleksitimi Ölçeği, Barrat Dürtüsellik Ölçeği ve Büyüme Korkusu Ölçeği puanlarının karşılaştırılması.....	32
Tablo 9. Katılımcıların çocuk durumuna göre BAPI, Toronto Aleksitimi Ölçeği, Barrat Dürtüsellik Ölçeği ve Büyüme Korkusu Ölçeği puanlarının karşılaştırılması.....	33
Tablo 10. Katılımcıların anne eğitime göre BAPI, Toronto Aleksitimi Ölçeği, Barrat Dürtüsellik Ölçeği ve Büyüme Korkusu Ölçeği puanlarının karşılaştırılması.....	35
Tablo 11. Katılımcıların baba eğitimine göre BAPI, Toronto Aleksitimi Ölçeği, Barrat Dürtüsellik Ölçeği ve Büyüme Korkusu Ölçeği puanlarının karşılaştırılması.....	38
Tablo 12. Katılımcıların ebeveyn birliktelik göre BAPI, Toronto Aleksitimi Ölçeği, Barrat Dürtüsellik Ölçeği ve Büyüme Korkusu Ölçeği puanlarının karşılaştırılması.....	41

Tablo 13. Katılımcıların kardeşi olma durumuna göre BAPI, Toronto Aleksitimi Ölçeği, Barrat Dürtüsellik Ölçeği ve Büyüme Korkusu Ölçeği puanlarının karşılaştırılması.....	43
Tablo 14. Katılımcıların daha önce intiharı düşünme göre BAPI, Toronto Aleksitimi Ölçeği, Barrat Dürtüsellik Ölçeği ve Büyüme Korkusu Ölçeği puanlarının karşılaştırılması.....	44
Tablo 15. Katılımcıların cinsiyete göre BAPI, Toronto Aleksitimi Ölçeği, Barrat Dürtüsellik Ölçeği ve Büyüme Korkusu Ölçeği puanlarının karşılaştırılması.....	46
Tablo 16. Katılımcıların BAPI, Toronto Aleksitimi Ölçeği, Barrat Dürtüsellik Ölçeği ve Büyüme Korkusu Ölçeği puanlarının arasındaki korelasyonlar.....	48
Tablo 16. Katılımcıların Toronto Aleksitimi Ölçeği ve Barrat Dürtüsellik Ölçeği puanlarının BAP puanlarını yordama durumu.....	49

Kısaltmalar

BAPİ	:Bağımlılık Profili İndeksi
BDÖ	:Barratt Dürtüsellik Ölçeği
DSM	:Ruhsal Bozuklukların Tanısal ve İstatiksel El Kitabı
KKTC	:Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
SPSS	:Sosyal Bilimler için İstatistik Programı
TAÖ	:Toronto Aleksitimi Ölçeği

BÖLÜM I

Giriş

Bonzai kullanımı, bireylerde bir çok etkiye sebep olabilmektedir. Bazı bireylerde fazla uykulu hal, kendini bilmeme, hislerinde azalma görülmektedir. Bazı kullanıcılar ise bulunduğu ortama ayak uydurama, sanrılar, ajitasyon, öfke ve gerçeğe yakın hayaller görme (Gunderson vd., 2012) ayrıca ateş, bulantı, ağız kuruluğu, tansiyon, kalp çarpıntısı ve yetmezliği gibi belirtiler görülmektedir (Ögel, 2021). Çocuk ve ergenlerin madde kullanımına başlaması genellikle deneme yöntemiyle gerçekleşmektedir (Benotsch vd., 2013). Ergenlik dönemi, risk alma oranını arttırarak, ergenin "Ben bağımlı olmam hiçbir şey olmaz bana " yaklaşımını, arkadaş baskısını, aile içi şiddeti, iletişimsizliği, otoriteye karşı olma hissini, ergenin kimlik arayışını ve ailede madde kullananların olmasını içeren risk faktörleri, madde kullanımında rol oynar (Yıldız vd., 2020).

Aleksitimi, kişilerin duygusal durumlarını anlamalarında ve duygusal deneyimlerini ifade etmelerinde güçlükler yaşadığı bir durum olarak değerlendirilmektedir (Güleç ve Yenel, 2010). Aleksitimik kişiler, duygu ve düşünceleri arasında bağ kurma konusunda sorun yaşamaktadırlar (Uzun vd., 2020). Aleksitiminin kavramsal temelleri, psikoloji, nöroloji, nöropsikoloji ve psikiyatri gibi farklı alanlarda araştırmalar yoluyla incelenmiştir. Aleksitimik özellikler, bireylerin stres ile başa çıkabilme durumunu azaltmakta, uyum sağlamalarını kısıtlamakta, duygularıyla ilgili bedensel tepkilerini var olandan daha çok algılamaya sebep olmaktadır. Bununla birlikte aleksitimikler duygularını ifade etmeye çalışırlar (Oktay ve Batıgün, 2014). Aleksitimisik kişiler de anksiyete, saldırganlık, depresyon ve maddeyi kötüye kullanma davranışların daha çok görüldüğü tespit edilmiştir (Pragmatics ve Social, 2018).

Dürtüsellik, düşünmeden hareket etme ve plan yapamama ya da sonucunu düşünmeden davranma, heyecan arama ve yeni bişeyler deneyimlemeyi kapsamaktadır. Duygusal durumları düzenlemede yetersizlik ve kişinin sonunu düşünmeden kararlar alması ile karakterizedir (Yeşilkanat, 2018).

Dürtüsellik, bir kişilik özelliği olarak tanımlanabilir ve davranışsal, bilişsel ve duygusal boyutları vardır (Andıç ve Batıgün, 2021). Literatürde dürtüsellliği farklı şekillerde tanımlayan görüşler olsa da, dürtüsellik genellikle bir kişinin planlama ve sonuçlarını düşünme eksikliği, sabırsızlık, duygusal durumlarını düzenlemede

yetersizlik ve yeni deneyimler arama heyecanını içerir (Coşkunpınar vd., 2013). Bu özellikler, alkol ve madde kötüye kullanımı ile yakından ilişkilidir. Ayrıca antisosyal ve sınır kişilik bozuklukları, şizofreni, bipolar bozukluğu olanlar, hiperaktivite ve dikkat eksikliği, madde kullanıma eşlik ettiği görülmektedir (Özdemir vd., 2012). DSM-5'te, alkol ve madde kötüye kullanımı tanı ölçütlerine "aşerme/craving" eklenerek dürtüsellik dolaylı yoldan tanı kriterlerine dahil edilmiştir (Akbiyık, 2017). Özellikle, dürtüsel davranışların sürekli ve tekrarlayıcı olması, alkol ve madde kullanımına yatkınlığı artırır (Herman ve Duka, 2019).

Dürtüsellik hakkında birçok açıklamalar mevcuttur. Literatürde ki son dönem açıklamalara göre, dürtüsellik dört boyutlu bir yapı olduğunu ileri sürmektedir: aciliyet, önceden tasarlama eksikliği, azim azlığı ve heyecan arama (Weiss vd., 2013). Bu boyutlar, bağımlılıkla ilişkili olabilir. Perry ve Carroll (2008) tarafından öne sürülen üç hipoteze göre, dürtüsellik fazla olan kişilerin bağımlılık riski yüksek olabilir, bağımlılığın oluşumu dürtüsellik artırabilir ve/veya bağımlılıkla dürtüsellik arasındaki ilişkiyi sağlayan başka bir faktör olabilir. Bununla birlikte, bağımlılığa yatkınlık oluşturan diğer faktörler de dürtüsellikle ilişkili olabilir (Baykara ve Atmaca, 2019).

Beliren yetişkinlik kavramı, son yarım yüzyılda gözlemlenen rol değişimlerine bağlı olarak 18-29 yaş arası kişilerin gelişimsel doğasını etkilediği için ortaya çıkmıştır (Uyar, 2019). Bu dönemin kendine özgü olumsuzlukları da vardır, bu nedenle bu dönemdeki bireylerin olumsuz duygulara eğilimleri daha fazla olabilir (Schulenberg ve Zarrett, 2005). Bu dönemde bireyler, kimlik arama, kendini özerk hale getirme, ilişkiler ve geçiş gibi özellikler gösterirler (Uyar, 2019).

Beliren yetişkinlik dönemi sadece kendine özgü özellikleri ifade etmekle kalmaz, aynı zamanda daha önceki ve daha sonraki gelişimsel dönemlerle de açıklanabilir (Ergin, 2015). Bununla birlikte, beliren yetişkinlik dönemi tanımı hala tam olarak net değildir, çünkü 18-29 yaşları tamamlandığı halde bireyler kendilerini hala birer yetişkin olarak tanımlayamazlar (Metiner, 2017). Bu nedenle, "büyüme korkusu" kavramı ortaya çıkmıştır, bu kavram 25 yaşından büyük, ruhsal bozukluğu olmayan kişilerin kendilerini devam eden bir şekilde yetişkin olarak ifade edememesi sonucu ortaya çıkmıştır (Gençiri, 2020).

Sonuç olarak, beliren yetişkinlik dönemi, gelişimsel dönemler arasında bir geçiş evresi olarak kabul edilir ve bu dönemdeki bireylerin kimlik arama, kendini

özerk hale getirme, ilişkiler ve geçiş gibi özellikleri gösterdiği görülür (Arnet, 2004). Büyüme korkusu kavramı da bu durumu ifade etmek için kullanılır. Bu dönemdeki bireylerin olumsuz duygulara eğilimleri daha fazla olabilir ve kendilerini birer yetişkin olarak tanımlamakta zorluk çekebilirler (Schulenberg ve Zarrett, 2005).

Yapılan araştırmalar göstermektedir ki, düzenli sentetik kannabinoid kullanımı, diğer maddelerin kullanımı gibi kognitif işlevlerin bozulmasına neden olmaktadır (Taşdelen vd., 2014). Ayrıca, kannabinoid, bonzai ve aynı anda birden fazla madde kullanan bağımlıların tedavi süresini doldurma ve düzelme göstermelerinin düşük olduğu, bununla birlikte tedavilerini yarıda bırakan hastaların da öfke kontrolü düşük olduğu belirtilmektedir (Sancak vd., 2014).

Problem Durumu

Çocuk ve ergenlerde madde ile tanışması genellikle bir kereden bişey olmaz düşüncesi ile gerçekleşir. Ergenlik döneminde daha fazla risk alma durmunun olması, ergenin "ben bağımlı olmam hiçbir şey olmaz" düşüncesi, arkadaş baskısının olması (Ögel vd.,2015), aile içinde şiddetin olması (Aksoy, 2006), aile içinde ki iletişim eksikliği, ergenin otorite durumlarına karşı gelmesi, kimlik arama, aile içinde madde kullanan kişilerin olması, ergenlerin maddeye başlaması için riskli etkenler arasındadır (Derman vd.,2017). Bununla birlikte maddenin kolay ulaşılabilir olması, toplumsal kültür, ekonomi ve toplum sorunları da maddenin kullanılmasını artırmaktadır (Bahar, 2018).

Bonzai kullanımı bireylerde türlü etkilere sebep olmaktadır. Bazı bireylerde çokça uykulu hal, kendini bilmeme, hislerinde azalma görülür. Bazı kullanıcılar da ise bulunduğu ortama ayak uyduramama, sanrılar, ajitasyon, öfke ve gerçeğe yakın hayaller görme (Gunderson vd., 2012). Çeşitli semptomların meydana gelmesinin sebebi, bireyin ne türde bir madde kullandığı ve kişisel hassasiyetlerinde etkisinin olmasıdır. Bağımlılık yapan alkol, esrar, eroin ve kokain türü maddelerin içeriğinin belli olmasına karşın sentetik kannabinoidler gibi maddelerin içeriğinin tam olarak ne olduğu bilinmeyen maddelerden oluşması gibi bonzai olarak satılan her maddenin de içeriği aynı bileşenler değildir (Uzbay, 2015). Bonzai içeriği tam bilinmeyen karışım olmasıyla birlikte, içerisinde ki formül de bilinmemektedir. Kan ve idrar testlerinde diğer maddeler gibi hemen sonuca varmak zordur (Göl ve Çok, 2017). Bonzai üretiminde maliyeti düşürmek ve beyine daha hızlı etki etmesi için

oluşturulan karışım beyine hızlıca ulaşır ve beyinde ki nöronları yok eden böcek öldürücü özellikleri olan kimyasallar eklenerek elde edildiği bilinmektedir (Gürdal vd., 2013). Böylelikle bonzai kullanımı olan bireylerin beyine olan etkisi, içeriği tam olarak belli olmayan kimyasalların özelliklerine göre alınan dozun miktarına göre, kullanılan zamana ve bireysel hassasiyete bağlı olarak geçici veya kalıcı ciddi hasarlara sebep olabilmektedir (Yamanoğlu vd., 2018).

Bonzainin bilinen çokça tehlikesinin yanında, bir başka tehlikesi de çeşitli kimyasallardan oluşturulan karışımından dolayı, diğer maddelere göre daha şiddetli bağımlılık ve daha hızlı bağımlılık oluşturmasıdır. Bundan dolayı, bir kere denemeden bile süratli ve kalıcı bağımlılık oluşması açısından önemli risk yaratmaktadır. Ayrıca bir kere kullanılması halinde psikotik belirtiler, kaygı bozuklukları ve sara nöbetlerinin yanında ani ölümler dahi görülmektedir (Uzbay, 2015)

Aleksitmi, duygusal işleme süreçlerindeki bozuklukların yanı sıra kişisel ve sosyal işlevsellikte de zorluklar yaratabilmektedir (Ateş ve Yıldırım, 2020). Bonzai gibi uyuşturucuların kullanımı, aleksitmiyi arttırarak duygusal ifade ve deneyimle ilgili zorluklar yaşanmasına neden olabilmektedir (Kahraman, 2019). Bir diğer olası etkisi ise dürtüsellik ve kontrolsüzlük gibi davranışsal özelliklerle ilişkilidir. Bonzai gibi maddelerin kullanımı, kişinin kontrolünü kaybetmesine ve dürtüsel davranışlar sergilemesine neden olabilir (İleri, 2019). Bu durum, kişinin sosyal ve kişisel işlevselliğinde de zorluklara neden olabilir (Gençiri, 2020). Tüm bu bilgiler göz önüne alındığında, bonzai kullanımının aleksitimi, dürtüsellik ve büyüme korkusu ile ilişkili olabileceği öngörülmektedir. Bu nedenle bu çalışmanın problem cümlesi Bonzai bağımlılarında, bağımlılık şiddetine göre dürtüsellik, aleksitimi ve büyüme korkusu arasında fark var mıdır? şeklinde belirlenmiştir.

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın esas amacı bonzai kullanan bireylerin bağımlılık şiddetine göre aleksitimi, dürtüsellik ve büyüme korkusu düzeylerinin incelenmesidir. Çalışmanın bir diğer amacı ise bonzai kullanan bireylerin bağımlılık şiddetine göre aleksitimi, dürtüsellik ve büyüme korkusu düzeylerinin karşılaştırılmasıdır.

Araştırmanın Alt Amaçları

1. Katılımcıların bonzai bağımlılık şiddetleri sosyodemografik özelliklerine göre farklılık göstermekte midir?
2. Katılımcıların aleksitimi, dürtüsellik ve büyüme korkusu düzeyleri ile bonzai bağımlılık şiddetleri arasında ilişki var mıdır?
3. Katılımcıların aleksitimi, dürtüsellik ve büyüme korkusu düzeyleri bonzai bağımlılık şiddetinin yordayıcısı mıdır?

Araştırmanın Önemi

Bonzai bağımlılığı ile dürtüsellik ve aleksitimi arasındaki ilişkiyi inceleyen çok kısıtlı çalışmalar olduğu, büyüme korkusu ile bonzai bağımlılığını inceleyen hiç bir çalışmaya ulaşılmadığı tespit edilmiştir. Bu da bonzai kullanan kişilerle ile yapılan çalışmaların sınırlı sayıda olmasından dolayı literatür de olan açığı gidermek adına bu araştırmanın önemini vurgulamaktadır. Mevcut literatür incelendiği zaman büyüme korkusunun çok yeni ve kendine özgü bir kavram olması konuyla alakalı yapılan araştırmaların sınırlı sayıda olması ve bu araştırma konu ile ilgili çalışmalara katkıda bulunarak kavramın kullanıldığı kuramsal ve pratik çerçeveyi genişletilmesini sağlayacaktır. Literatürdeki çalışmalar ele alındığında, büyüme korkusunun çalışıldığı beş çalışmaya rastlanılmıştır. Bu çalışmaların ise, ölçek geliştirme (Ateş ve Özden-Yıldırım, 2018), psikolojik belirtiler (Ateş ve Özden-Yıldırım, 2020) erken dönem uyumsuz şemalar (Hayran, 2020) ve psikolojik esneklik (Yeler, 2021) olduğu görülmüştür. Yapılan çalışmanın alana katkı sağlaması, literatürdeki boşluğun giderilmesi ve temel oluşturması amaçlanmaktadır. Ayrıca bu çalışmanın bonzai kullanan bireylerin bağımlılık şiddetine göre aleksitimi, dürtüsellik ve büyüme korkusu düzeylerinin incelenmesi amaçlanmaktadır.

Genç yetişkin kişilerdeki büyüme korkusunun esas sebebi yada alakalı olabilecek durumların incelenmesi ve çıkan sonuçların desteklenmesi beklenmektedir. Bu çalışmayla büyüme korkusu ve aleksitimi, dürtüsellik ve bonzai arasındaki ilişkide birbirlerini etkileme faktörüyle alakalı tespit edilecek olan ilk bulguların, ileriki zamanlarda diğer çalışmalara da kaynak olması beklenmektedir.

Aleksitimik bireylerin bağımlılık gibi davranışsal sorunlara yatkın olduğu bilinmektedir. Bonzai kullanımının aleksitimi, dürtüsellik ve büyüme korkusu üzerindeki etkilerinin araştırılması bu nedenle önemlidir. Aleksitimik bireylerin dürtü

kontrol sorunlarına yatkın olduğu ve duygusal farkındalık ve hislerini ifade etme konusunda yetersizliklerinin dürtüsel kararlar ve davranışlara neden olabileceği öne sürülmektedir. Bonzai kullanımının aleksitimi, dürtüsellik ve büyüme korkusu üzerindeki etkilerinin incelenmesi, bu konuda daha iyi bir anlayışa ve tedavi seçeneklerinin geliştirilmesine yardımcı olabilir.

Sınırlılıkları

Bu çalışmanın sınırlılıkları aşağıdaki şekilde belirtilmiştir:

1. Bu çalışma KKTC’de yaşayan 18 yaş üstü bonzai kullanan kişiler ile sınırlıdır.
2. Kartopu yöntemi ile veri toplandığı ve konunun hassasiyetinden dolayı katılımcı sayısı beklenenden daha düşük kalmıştır.
3. Araştırma bulguları, araştırmada kullanılan Kişisel Bilgi Formu, Bapi Kısa formu, Toronto Aleksitimi Ölçeği, Barratt Dürtüsellik Ölçeği-11 kısa formu ve Büyüme Korkusu Ölçeği ile toplanan verilerle sınırlıdır.
4. Çalışmanın sonuçları, yapılan istatistiksel analizlerin sonuçlarıyla sınırlıdır.

Tanımlar

Bonzai: Sentetik kannabinoidler laboratuvar ortamında sentezlenen, etkilerini kannabinoid reseptörleri üzerinden gösteren psikoaktif maddelerdir (Dip vd., 2018).

Aleksitimi: Aleksitimi, yaşanan duygunun tanımlanamayıp ve sözlü olarak ifade edilememesi ile fiziksel bir reaksiyon ile dışa vuruluşudur (Ateş ve Yıldırım, 2020).

Dürtüsellik: Dürtüsellik, kişinin duygusal durumlarını düzenlemede yetersiz kalması ve düşünmeden harekete geçme eğilimini ifade eden bir kişilik özelliği ve bilişsel kavramdır. (Andıç ve Batıgün, 2021)

Büyüme Korkusu: yaş olarak 25’den büyük, psikolojik rahatsızlığı olmayan bireylerin, henüz kendilerini yetişkin olarak tanımlayamamak ve yetişkinlikle ilgili sorumlulukları yerine getirme konusunda zorluk yaşamaları olarak tanımlanabilir. (Ateş ve Yıldırım, 2018)

BÖLÜM II

Kuramsal ve Kavramsal Temeller ve İlgili Araştırmalar

Aleksitimi

Aleksitimi, duygusal ifade ve deneyimle ilgili zorluklar yaşayan bir durum olarak tanımlanmaktadır (Sifneos, 1972). Aleksitimik kişiler; duygularını tanıma, duyguları ve anlarıyla bilinçli bir şekilde ilişki kurmada karışıklık yaşarlar. Genellikle fiziksel şikâyet şeklinde ve tam olarak ne ifade ettiği belli olmayan davranışlarla ne hissettiklerini gösterme eğilimindedirler (Apgáua ve Jaeger, 2019).

Bu nedenle, aleksitimi sadece psikopatolojik durumlarda değil, aynı zamanda sağlıklı bireylerde de önemli bir konudur. Aleksitiminin kavramsal temelleri, psikoloji, nöroloji, nöropsikoloji ve psikiyatri gibi farklı alanlarda araştırmalar yoluyla incelenmiştir (Böçkün, 2021). Örneğin, nöropsikolojik çalışmalar, aleksitiminin beynin duygusal işleme ve bellek ile ilgili bölgelerindeki işlev bozukluğu ile ilişkili olduğunu göstermektedir (Kano ve Fukudo, 2013). Ayrıca psikanalitik yaklaşım, olumsuz yaşantıların, ebeveyn ilişkilerinin iyi olmamasının da çocukluk çağında bu ortama maruz kalmanın, aleksitimi oluşumuna sebep olabileceğini savunmaktadır (Pellerone vd., 2017).

Kavramsal olarak aleksitimi, duygusal tecrübelerin az veya kısıtlı olduğu, duygularını anlama durumunun sınırlı olduğu durumu ifade etmektedir (APA, 2022). Yapılan çalışmalar aleksitimik özellikleri olan bireylerin bir sorunla karşılaştıklarında, sorunun derinine bakmak yerine sorunu ortadan kaldıracak genel bir çözümle sorunu çözmeye çalıştıkları sonucuna varmışlardır (Korkmaz vd., 2020). Buna ek olarak, aleksitiminin psikiyatrik bozukluklarla da ilişkili olduğu gösterilmiştir. Kaygı, saldırganlık, depresyon ve maddeyi kötüye kullanma gibi sorunlar yaygın olabilmektedir (Pragmatics ve Social, 2018).

Sonuç olarak, aleksitimi kavramı, duygusal işleme süreçlerindeki bozukluklar nedeniyle duygusal ifade ve deneyimle ilgili güçlükler yaşayan kişilerin tanımlanmasında ve tedavi edilmesinde önemli bir rol oynamaktadır. Aleksitimik semptomlar, bireylerin stres ile baş etme becerilerini azalmakta, uyum sağlama becerilerini fakirleştirmekte, duygularıyla alakalı bedenleri yoluyla dışa aktarım geliştirmelerine sebep olmaktadır. Aleksitimi görülen psikiyatrik rahatsızlıklar;

madde bağımlılığı, depresyon, yeme bozuklukları, post-travmatik stres bozukluğu, sosyal kaygı bozukluğu ve son olarak panik bozukluktur (Er ve Büyükbayraktar, 2019). Aleksitimiye sahip kişiler kendi duygularını anlamakta ve dile getirmekte zorluk çekebilirler. Ancak aleksitimikler duygularını kontrol etmede zorluk yaşadıkları için duygularını bastırmaya alışmış da olabilirler. Duyguların kontrol edilememesi veya ifade edilememesi, acı veren duygulardan kaçmak için duygularını ifade edemeyecek tarzda bastırmayı öğrenmiş olmaları düşünülmektedir (Rady vd., 2021).

Aleksitiminin Klinik Özellikleri ve Belirtileri

Yukarda da belirtildiği gibi aleksitimi, duygusal ifade ve deneyimleme yeteneğinde bozuklukları ifade eden bir kavramdır. Bireylerin, kendilerini ifade etme, duygusal anlamda bağlantı kurma ve başkalarının duygusal ifadelerini anlama konusunda güçlük yaşadığı bir durumdur (Güleç ve Yenel, 2010). Aleksitimi, kişinin kendi duygularını ve diğer kişilerin duygularını anlamama, tanımama ve ifade edememe gibi becerilerin olmadığı açıklanmaktadır (Khosravani vd., 2021). Aleksitiminin klinik özellikleri ve belirtileri, bireylerin duygusal ve sosyal işlevselliklerinde zorluklara neden olabilir.

Taylor, Bagby ve Parker (1991) tarafından tanımlanan dört klinik özellik, aleksitimi ile ilişkilendirilir. İlk olarak, duyguların tanımlanmasında güçlük yaşanması aleksitiminin belirtilerinden biridir. Bireyler, duygularını ifade etmek için uygun kelimeleri bulmakta zorluk çekerler. Bu nedenle, kendilerini ifade ederken, sadece fiziksel duyumlara ve nesnelere atıfta bulunurlar. İkinci olarak, duyguların yaşanmasında güçlük yaşanması aleksitiminin bir diğer belirtisidir. Bireyler, belirli bir duygunun farkında olsalar bile, o duygunun tam olarak ne olduğunu veya neden hissettiklerini açıklamakta zorluk çekerler. Üçüncü olarak, başkalarının duygusal ifadelerini anlama konusunda güçlük yaşanması aleksitiminin bir diğer belirtisidir. Bireyler, diğer insanların duygusal ifadelerini anlamakta zorluk çekerler. Bu nedenle, başkalarının duygularına yanıt verirken yanlış anlama veya yanıt vermede yanlışlık yapabilirler. Dördüncü olarak, duygusal deneyimlerle bağlantı kurmada zorluk yaşamak da aleksitiminin bir diğer belirtisidir. Bireyler, duygusal deneyimlerini sadece fiziksel duyumlara ve nesnelere atıfta bulunarak ifade ederler ve bu nedenle duygusal deneyimlerinin tam olarak farkında olmazlar.

Son zamanlarda, iki boyutlu bir aleksitimi anlayışı bir bakış açısı olarak önerilmektedir. Duygusal boyut, öznel duygusal deneyim düzeyine atıfta bulunur ve duygusal hisleri deneyimleme yeteneğinin azalması (duygusal faktör) ve hayal gücünün azalması (hayal etme faktörü) gibi unsurları içerir (Koelen vd., 2015). Bilişsel boyut, daha sözel-açıklayıcı yönlerle ilgilidir, duyguları sözel olarak ifade edememe ve duygular ile somatik duyular arasındaki farkı ayırt edememe gibi unsurları içerir ve "dışa odaklı düşünme" tarzının varlığı (Goerlich-Dobre vd., 2015). Duygusal boyut, öznel duygusal deneyim düzeyine atıfta bulunur. Bu boyutta, bireylerin duygusal hislerini deneyimleme ve ifade etme yetenekleri azalmıştır. Ayrıca, hayal güçlerinin azalması da bu boyutun bir parçasıdır. Bireyler, duyguları hakkında konuşmak yerine, duygusal hislerini tanımlama ve ifade etmede zorluk yaşarlar. Bu nedenle, duygusal ifade ve empati yeteneklerinde eksiklikler görülür. Bilişsel boyut ise, daha çok sözel-açıklayıcı yönlerle ilgilidir. Bu boyutta, bireylerin duygularını sözel olarak ifade edememe, farklı duygular arasındaki farkı ayırt edememe ve duygular ile somatik duyular arasındaki farkı ayırt edememe gibi sorunlar yaşarlar. Ayrıca, "dışa odaklı düşünme" tarzının varlığı da bu boyutun bir parçasıdır. Bireyler, duygusal ifadeler yerine, somut, nesnel ve dış dünyadaki olaylara odaklanan düşünceleri tercih ederler. Bu iki boyutlu aleksitimi modeli, duygusal ve bilişsel boyutlardaki belirtileri ayrıntılı bir şekilde tanımlamayı amaçlar. Bu model, aleksitimiye ilişkin daha kapsamlı bir anlayış sağlar ve bu bozukluğun etkilerini daha iyi anlamamıza yardımcı olur. Duygular bireyin anlık davranışlarını etkilemenin yanı sıra gelecek davranışları için de motivasyon sağlarlar (Nigina, 2021).

Aleksitiminin Kuramsal Çerçevesi

Psikanalitik Kuram

Freud'un psikanalitik kuramına göre duygular, güzel duygular ve güzel olmayan duygular kaygıyla ilişkilendirilmiştir. Oluşan kaygılar kişide ciddi psikolojik problemleri oluşturmaktadır. Freud, uyarıların dile gelmesi için bilinç dışından çıkıp bilinç seviyesine gelebilmesiyle ancak sözlü dile gelebileceğini söylemiştir (Sifneos, 1972). Bilinç dışındaki duyguların fark edilememesi, ifade edilmeyen duyguların zamanla bireyde gerilime sebep olması ve içsel çatışma

yaratması bedene yansıyarak kendini belli eder. Bu duruma göre, psikanalitik kuram ile aleksitimik bireylerin durumu örtüşmektedir (Stoudemire, 1991).

Bir çok ruhsal sorunların yanı sıra, Mc Dougall öne sürmektedir ki aleksitimi yadsıma ve bastırma gibi savunma mekanizmalarından farklı olarak psikotik doğada olabilir (Mc Dougall, 1982). Mc Dougall, bireydeki imge kurabilme ve içsel tmsiller oluşturmanın erken dönemle ilişkili olabileceğini söylemiştir. Erken dönemde çocuğa bakımını sağlayan ve çocukla yaşantılarında olumsuzlukların, bu dönemdeki bozukluklardan kaynaklanabilme ihtimali olduğunu söylemiştir. Bakımı sağlayan imgesi düşsel olarak doğru tasarlanamayan çocukta, hayatı boyunca hayal kurma ve fantezi yeteneği olamayacaktır. Bakım veren kişi ile çocuk arasında ki olumsuz ilişkiler, çocukta sağlıklı bir kişilik oluşumuna mani olmaktadır. Bir başka deyişle, bu olumsuz ilişkilerin duyguları dile getirmekte engel oluşu, bireyde aleksitiminin oluşmasına sebep olur (Taylor, 1988).

Wolff, ebeveynlerin çocuklarının duygularını rahatça dile getirebilmesine ve çocuklarının duygularını kendilerine özgü anlatmalarına ve özgürce oyunvari şekilde ifade etmelerine mani olmaları, çocuklarının duygularını güçlendirmek yerine, diğer bireylerle de etkileşime geçmede, duygularını sınırlandırmaktadırlar (Lesser, 1981). Bundan dolayı çocuk etrafındakilerle, duygularını açıkça dile getiremeyerek ilişki kurmak zorunda kalacaktır. Çocuğun duygularına yapılan sınırlamalar ve çözülmesi zor durumların yaratılması, çocuğun ileriki zamanlarda duygularını tanımakta güçlük çekmesine, duygusunun ne olduğunu anlayamamasına ve duygularını dile getirmekte zorlanmasına sebep olmaktadır (Wolff, 1977).

Bilişsel Kuram

Beck (1961), bilişsel sürecin içten veya dışardan gelen uyarlardan dolayı zarar görmesi durumunda, bireyde gerçeği algılamada bozulmaya, gerçekle uyumu olmayan durumların ortaya çıkmasıyla açıklamaktadır.

Aleksitimi, Beck'in bilişsel kuramına uyumlu açıklanmaktadır. Bununla birlikte işlevsiz bilişsel süreçler ve aleksitimi arasındaki ilişki kuramsal yönden ilişkilendirilmeye çalışılmıştır. Aleksitiminin, bilişsel işlevleri arasında en önemlisi sözel olarak iletişim kuramama ve duygu içeriikli ifadelerle kendini ifade

edememdir. Aleksitimik bireylerin bir sorunu çözerken neden-sonuç ilişkilerini ele alarak düşünmeye meyilli bireyler olduğu tespit edilmiştir (Zackheim, 2007). Bilişsel kurama göre aleksitimiye değerlendiren bir diğer kişi de Stoudemire'dir. Stoudemire, aleksitimik özellikleri olan bireylerin duygularını tanıma ve duygularını ifade etme gücü çökmeleri, bilişsel sürecin olduğu zaman yaşanan problemlerden kaynaklandığını öne sürmüştür. Kısacası, aleksitimik bireylerin duygularını tanıma ve ifade de kısıtlılıkların olması, bu konuda güçlük yaşamaları iç dünyalarını bedensel olarak göstermelerine yol açar. Bu durum aleksitimiklerin duyuşsal ve hareketşel dönemi olan bilişsel gelişim süreci ve işlemler öncesi dönem arasında kalmaları sebep olmaktadır. Aleksitimik bireyler, hissettiklerinin hangi duyuş olduğunu ayırt edemediği için, duygularını bedensel olarak gösterebildikleri ve gelişimlerini sağlıklı bir süreçle tamamlayamamış olup, duyuşsal olarak gelişimini tamamlayamayan bireyler olarak isimlendirilmiştir (Stoudemire, 1991).

Sosyal Öğrenme Kuramı

Çocukların, diğer insanlarla ilişki kurabilme becerileri aile içerisinde ve sosyal ortamlarda örnek almayla ve bunları öğrenmeyle başlar. Aile bireylerinden veya bulunduğu ortamdaki çocuk duygularını rahatça ifade etmeyi öğrenmeyip, bunun yerine duygularını bastırmayı ve duygularını gösterememeyi öğrenmiş olabilmektedir. Bu şekilde böyle bir ortamda büyüyen kişilerde aleksitiminin oluşması için zemin hazırlanmış olur. Sosyal öğrenme kuramına göre, bireylerde aleksitiminin oluşması yaşadıkları ortamdaki yani aile ve çevrenin kültüründen bunu öğrenebildikleri olarak tanımlanır. Aleksitimi, bireyin yaşamışlıklarıyla alakalı sosyal temeli olan bir durum olarak açıklanabilir (Stoudemire, 1991).

Biyolojik Model/Nörofizyolojik Model

Biyolojik modele bakıldığı zaman aleksitiminin farklı bakış açıları içerdiği görülmektedir. Yapılan çalışmalarla aleksitimi ile alakalı iki gruptan oluşmaktadır. Bunlarda birincisi, Ruesch (1948) ile McLean'ın (1949) psikosomatik rahatsızlıkları nörobiiyolojik temellerle ilişkili olarak açıklamasıdır. Buna göre, duyuşsal gerçekliğin hipokampusden neokortekse geçişinde aksamaların oluşması sebebiyle, duyuşun ifade edilebilmesinde zorluk çekildiği ve aleksitimik bireylerin bedensel

olarak duygularını ifade etmeye çalıştıkları düşünülmektedir. İkinci görüşe göre, beynin sağ ve sol taraflarının işleyişi üzerinedir. Yapılan çalışmalarla, beyninin sağ yarım küresinde problem olmasıdır. Bundan dolayı kişilerin, aleksitiminin belirtilerini yaşayacağı gözlemlenmiştir. Bununla birlikte beynin her iki yarım küresinde “corpus collasum” adı verilen rahatsızlığa sahip kişilerin de aleksitimik özellikleri olduğu belirtilmiştir. Frontal lob da, aleksitimi yönünden önemli bir yere sahip olabileceği düşünülmektedir. Ayrıca frontal lobun duyguları dış dünyaya aktarmada önemli yeri olduğu belirtilmiştir.(Larsen vd., 2003).

Dürtüsellik

Dürtüsellik kelime anlamı olarak, yeni deneyim veya heyecan arayışı, sabırsızlık, plan yapamama ve düşünmeden hareket etme anlamına gelir (Andıç ve Batıgün, 2021). Duygusal durumları düzenlemede yetersizlik ve kişinin sonunu düşünmeden harekete geçme eğilimi olarak tanımlanan dürtüsellik bir kişilik özelliği ve bilişsel, duygusal bir kavramdır. Literatürde birçok kişi dürtüsellığı farklı farklı tanımlarla ifade etmektedir. Barratt’a göre bireyin tepkilerini bastırmakta güçlük çekmesi, heyecan araması, çok hızlı düşünmesi, düşünmeden hareket etmesi, anlık hazdan vazgeçmesi ve sonuçları düşünmeden harekete geçme durumunu dürtüsellik olarak yorumlarken (Güleç vd., 2008); Moeller ise dürtüsellığı, davranışın olumsuz sonuçlarını umursamama, uyarana hızlı ve plansız tepki verme ve yapılacak olan davranışın uzun süreli sonuçlarını değerlendirmenin eksik olması olarak tanımlanmaktadır (Baykara ve Atmaca, 2019).

Dürtüsellik, madde kullanımı ve alkol kullanım davranışlarıyla yakından ilişkilidir. Dürtüsellik davranışının tekrarlayıcı oluşu, madde ve alkol kullanımı açısından önemli bir role sahiptir. Genellikle yetişkinlerde aniden yükselen dürtüsellik düzeyi ve bu dürtüsel davranıştan kaçmaya çalışan kişilerin madde-alkol kullanımına yönelme oranı daha yüksektir (Swann vd., 2002). Ayrıca madde ve alkol kullanım şiddetinin artması ve sürekliliğinin olması dürtüsellik oranının artmasına sebep olabilmektedir (De Wit, 2009). DSM-5’e göre, madde ve alkol kullanımında aşırma durumunun olmasıdır. Bu durumla birlikte aşırı aşırma ve maddeyi kullanım isteği dürtüsellik, düşünmeden hareket etme ile bağdaşmıştır(Akbıyık, 2017). Dürtüsellığın davranışlarla dışa yansısıyla, kendine zarar verme, madde kullanımı gibi eylemler ortaya çıkabilmektedir (Karakuş, 2015). Dürtüsellik konusunda bazı

açıklamalar öne sürülmektedir. Literatür, dürtüsellüğün dört boyuttan oluşan çok yönlü bir yapı olduğu şeklinde tanımlar:

- 1-Aciliyet (negatif durumlar karşısında dürtüsel davranma),
- 2-Önceden planlama eksikliği (sonuçlarını düşünmeden harekete geçme),
- 3-Hırs azlığı (sıkıcı ve zor işlere odaklanma sorunu),
- 4- Heyecan arayışı (heyecan verebilecek yenilikler arama isteği), (Weiss vd., 2013).

Dürtüsellüğün bağımlılıkla ilişkisine dair ortaya konulan üç hipotez, dürtüsellüğün fazla olduğu kişilerde bağımlılık riskinin yüksek olduğu; bağımlılığın oluşumuyla dürtüsellüğün arttığı ve/veya bağımlılık ile dürtüsellüğün arasındaki ilişkiyi sağlayan üçüncü bir faktörün etkili olabileceği şeklindedir (Perry ve Carroll, 2008). Birinci ve ikinci hipotezin birbirini dışlamadığı belirtilirken madde kullanımına yatkınlık oluşturan diğer birçok faktör ile dürtüsellik arasında ilişki olduğu bildirilmiştir (De Wit, 2009). Buradan yola çıkarak kişinin yaşamını olumsuz etkileyebilecek birçok davranışa yol açması bakımından dürtüsellüğün altında yatan nedenlerin araştırılması da gelişebilecek olası risklere karşı önlem almak açısından önemli hale gelmektedir (Albertella vd., 2021).

Büyüme Korkusu

Geçen son yarım yüzyılda yetişkinlik dönemine geçerken ortalama 18-29 yaş arası kişilerin rollerinde değişimler olduğu açıkça gözlemlenilebilmektedir. Evlenmek, ebeveyn olmak, eğitimin tamamlanması ve kişinin kendisine ait evinde yaşaması gibi yetişkinlik belirtileri daha erken yaşlardan yirmili yaşların sonlarına geldiğinden, bu değişimler 18-29 yaşlarının arasında olan kişilerin gelişimsel doğasını da etkilemiştir (Wallace, 1995). 18-29 yaş arası kişilerin yetişkinlik yaşamına geçtikleri ve yetişkin rolleri benimsediklerine ilişkin net kanıt bulunmamakla beraber 18-29 yaşlardaki kişilerin özellikleriyle ilgili büyük farklar ön plana çıkmaktadır. Ortaya çıkan özelliklerin farklılıklarına bakılarak bu dönem beliren yetişkinlik dönemi şeklinde adlandırılmıştır (Arnett, 2000).

Bu dönem de yani beliren yetişkinlikde, kimlik oluşturma, aşk arayışı, iş bulma ve dünyaya bakış açısı gibi bir çok alandaki seçimlerle ortaya çıkmaktadır. Bu seçimler ile ilgili arayışlar ilk olarak ergenlik döneminde başlayarak beliren yetişkinlik dönemine gelindiğinde ise bu arayışlar çoğunlukla sonuca ulaşmaktadır (Atak ve Çok, 2010). Beliren yetişkinlik dönemini beş özellik ile açıklanmaktadır.

Bunlar; (1) Kimlik keşfi: Beliren yetişkinler, kim olduklarını, ne yapmak istediklerini ve nerede durduklarını keşfetmek için bir arayış içindedirler, (2) Kendini özerk hale getirme: Bu dönemde gençler, ebeveynlerinden bağımsız bir hayat yaşamak ve kendi kararlarını vermek istemektedirler (3) İlişkiler: Beliren yetişkinler, romantik ilişkiler, arkadaşlıklar ve aile ilişkileri gibi ilişkileri keşfederler, (4) Geçiş: Bu dönemde, beliren yetişkinler, çocukluktan yetişkinliğe geçişte bir dizi zorluğun üstesinden gelmek zorundadırlar (Arnett, 2000).

Tanner (2006), beliren yetişkinliği yaşamın yeni bir evresi olarak tanımlamakta ve bu evreyi sadece kendine özgü özellikler ile ifade etmekle kalmayarak, daha önceki ve daha sonraki gelişimsel dönemlerle de açıklamaktadır. Beliren yetişkinlik kavramında; kararsız kalmak, olumsuzluklar, kendince davranmak, aşk hayatı, meslek hayatı ve dünyaya bakış açısında kimliğini arama, yetişkinliğe doğru geçilen dönemde olunması, fazla seçenek olması beliren yetişkinliktekileri, farklı gelişimsel dönemlerde olan kişilere oranla, olumsuz yaşamsal koşullara ve bu koşulların yaratmış olduğu stres sonucunda, olumsuz duygulara olan eğilimleri daha fazla görülmektedir (Schulenberg ve Zarrett, 2005). Arnett'in ifade etmiş olduğu beliren yetişkinlik döneminde 18 ile 25 yaşları tamamlandığı halde bireylerin kendilerini hala birer yetişkin olarak tanımlayamaması, bu bireylerin kendilerini nasıl tanımlayacaklarına ilişkin sorun ortaya çıkartmaktadır. Sonuç olarak yeni bir ifade ihtiyacı ile "Büyüme Korkusu" kavramı ortaya çıkmıştır (Özgüngör, 2009).

Büyüme korkusu kavramı beliren yetişkinlik kavramında belirtilen yaş aralığından farklı olarak, 25 yaştan büyük olan aynı zamanda ruhsal rahatsızlığı olmayan kişilerin kendilerini devam eden bir şekilde yetişkin gibi ifade edememesi sonucu ortaya çıkmış bir kavramdır. Bu bireyler, evlilik, evlat sahibi olma, meslek sahibi olmak gibi durumlarla ilgili acele etmemektedir (Ateş ve Yıldırım, 2020). Büyüme korkusu uzatılmış ergenlik dönemine benzetilebilir fakat kişiler ergenlikten farklı olarak fiziksel gelişimi tamamlamışlardır (Doğan ve Cebioğlu, 2011). Aynı zamanda 18 yaşından büyük olmanın sağladığı yasal haklara sahipken yetişkinlikte yerine getirilmesi gereken sorumluluklardan kaçındıkları için duygusal ve sosyal olarak ikilem yaşadıkları ortaya çıkmıştır (Özden Yıldırım ve Ateş, 2020). Literatüre bakıldığında; büyüme korkusu ifadesini Kiley (1983) açıklamak adına "Peter Pan Sendromu" 'nu öne sürmüş ve büyüme korkusu ifadesini tanımlamıştır.

Kiley'in açıklamasında "Peter Pan Sendromu" ifadesinde büyüme korkusu olan bireylerin aileden öğrenilen sorumsuzluk ve ailenin stresli yaşamından deneyimlenen tedirginlikler ile birlikte, sorumsuzca davranabilmektedirler (Arkadaş, 2019). Birey harcanılan enerjiyle ilgili yalnızca başarısızlık elde edileceği düşüncesiyle kaderci bir sorumsuzluk içine girer. Kiley (1997) tanımlamış olduğu Peter Pan Sendromu, otuzlu yaşların sonrası da sürebilecek, hatta son bulmayacak bir süreç olarak ifade edilebilir (Marchetti vd., 2010).

Küreselleşme adına yaşanan gelişimler artarak devam etmektedir. Sonuç olarak kültürel, sosyal, biyolojik ve politik alanlarda etkisi olduğunu söylemek mümkündür (Twenge, 2018). Bir toplulukta yaşanan tazelikler ilk olarak genç bireylerce kabul görerek yayılmaktadır. Bu durumun sonucunda her döneminin kuşaklar arası farklılıkları oluşur ve her kuşakta oluşan farklılıklar bir önceki kuşak ile kıyaslanır (Taş vd., 2017).

Ayrıca literatüre bakıldığında, büyüme korkusu ifadesinin temellerinde ebeveynlerin tutumunun etkileri olduğu görüşleri ifade edilmektedir (Ayşe ve Özden Yıldırım, 2018). Eleştiren, reddeden, çok fazla korumacı veya ihmal eden olumsuz ebeveyn tutumları bireylerin, kendilerini değersiz ve yetersiz olarak düşünmelerine ve olumsuz temel inançlara sahip olmalarına sebebiyet vermektedir (Bekman ve Koç, 2018). Bu durumun sonucunda kişilerin diğer insanlar ile sağlıklı ilişkiler kurabilmesi engellenebilmektedir. Bu bireylerin aile ile olan ilişkisi incelendiğinde ebeveyn olan kişilerden sağlıklı biçimde ayrışma yaşayamadıkları ve bireyselleşememiş oldukları ifade edilmekle beraber, son yıllarda yapılan araştırmalarda sağlıklı bir biçimde ayrışma ve bireyselleşme sürecini tamamlayamayan 25 yaştan büyük ve varsayılan bir ruhsal bozukluk taşımayan bireylerin yetişkin olmakla alakalı benimsedikleri olumsuz tutumlar ve bu tutumlar sebebiyle yaşanan problemler öne çıkmaktadır (Batıgün vd., 2017). Bunlar arasında büyüme korkusu ve depresyon, kaygı, stres ve yalnız kalma ilişkilerinin pozitif olduğunu göstermiştir. Bu sonuçlar, büyüme korkusunun psikolojik belirtilerle ilişkili olduğunu ve bu korkunun, bireylerin psikolojik sağlığını olumsuz etkileyebileceğini düşündürmektedir ve ayrıca, cinsiyet ve yaş gibi faktörlerin büyüme korkusu ve psikolojik belirtiler arasındaki ilişkide rol oynadığı da bulunmuştur (Nida ve Yıldırım, 2020).

Bonzai (Sentetik Kanabinoid) Kullanımı

Bonzai, son yıllarda dünya genelinde birçok ülkede kullanımını yaygınlaşan sentetik bir kanabinoid türüdür. 2004 yılında spice adı altında bitkisel karışım olarak yasal bir şekilde satılmış, insanlar esrar alternatifi olarak kullanmaya başlamıştır (Nurmedov, 2021:146). Yurt dışında genellikle “spice” ve “K2” isimleri verilse de Türkiye ve ülkemizde genellikle “Bonzai” ya da “Jamaika” isimleri ile anılan ulaşılabilirliği çok kolay olan bir maddedir (Ögel, 2021:125). Bonzai, sentetik kannabinoidler olarak adlandırılan maddelerin bir karışımıdır. İçilebilir otların yapraklarına kimyasal madde püskürtülmesi ve bu yaprağın kurutulması ile sentetik kannabinoid elde edilmiş olur. Etkisinin artırılması için içerisine birçok kimyasal madde karıştırılmaktadır ve her ne kadar sentetik kannabinoid kategorisinde değerlendirilse de kullanılan maddeler yapısal olarak birbirinden farklı özellikler göstermektedirler (Ögel, 2021). Bu durum sentetik kannabinoidlerin idrar testlerinde tespit edilmesini zorlaştırmaktadır. Ancak, bonzai'nin kullanımı, ciddi sağlık sorunlarına ve hatta ölümlere yol açabilen birçok riski içerebilmektedir.

Bonzai'nin sağlık üzerindeki etkilerine ilişkin birçok araştırma yapılmıştır. 2013 yılında yayınlanan bir araştırma, bonzai kullanımının, kalp atış hızı ve kan basıncı gibi fizyolojik parametreler üzerinde ciddi etkilere neden olabileceğini göstermiştir (Seely vd., 2013). Bu çalışmada, bonzai kullanımı sonrasında kan basıncı ve kalp atış hızının arttığı ve bu etkilerin uzun sürebileceği bulunmuştur. Bir başka araştırma, bonzai kullanımının beyin üzerindeki etkilerini incelemiştir ve bonzai kullanımının, hafıza ve bilişsel fonksiyonlar gibi beyin işlevlerini etkileyebileceği bulunmuştur (Solowij vd., 2017). Ayrıca, bu çalışmada bonzai kullanımının depresyon ve anksiyete gibi psikolojik rahatsızlıklarla da ilişkili olabileceği belirtilmiştir. Bonzai'nin kullanımı ayrıca ciddi sağlık sorunlarına neden olabilir. Örneğin, 2015 yılında İstanbul'da yapılan bir çalışmada, bonzai kullanımının, nefes alma problemleri, kalp krizi, beyin kanaması, böbrek yetmezliği ve hatta ölüme neden olabileceği bulunmuştur (Karakus vd., 2015). Bonzai kullanımında bağımlılığın gelişmesi hızlıdır ve öğrenme ile hafıza yeteneklerinde olumsuz sonuçlara neden olmaktadır. Ateş, bulantı, ağız kuruluğu, halüsinasyon, tansiyon, kalp çarpıntısı ve yetmezliği kullanım istenmeyen etkilerindedir (Nurmedov, 2021).

Bonzai, Aleksitimi, Dürtüsellik ve Büyüme Korkusu İlişkileri ile İlgili Araştırmalar

Aleksitimi ve bağımlılığın birbirleriyle yakından ilişkili olduğu öne sürülmektedir. Aleksitimi, duyguları aktarmada zorluk, hayal kurmada sınırlılık, fantezide azalma ve rüya görmede düşüş gibi özelliklere sahiptir (Taylor, 1984).

Aleksitimik kişiler üzerinde yapılan çalışmalar sonucunda bireylerin duygularını dışa yansıtmak için yineleyici davranışlar sergilediğini vurgulamıştır (Taylor vd., 1991).

Toronto Aleksitimi Ölçeği kullanılarak, Mısır da 200 madde kullanıcısı ve 200 madde kullanmayan bireylerle çalışılmıştır (El Rasheed, 2001). Yapılan bu araştırmada madde kullananların ve madde kullanımı olmayan iki grup karşılaştırılmış ve aleksitimi seviyesinin madde kullanımı olan grupta daha fazla olduğu tespit edilmiştir. Madde kullanımı mevcut kişiler kendi içlerinde aleksitimi olan ve aleksitimi olmayan diye ayrıştırıldığında ise aleksitimik özellikleri olanların daha çok madde kullanım öyküsü olduğu saptanmıştır.

Aleksitimik bireylerin dürtü kontrol sorunlarına yatkın oldukları çalışmalarla gösterilmiştir. Yapılan bir çalışmada aleksitimi, bağlanma stilleri ve dürtüsellik aralarında ilişki olduğu saptanmıştır (Fossati vd., 2009).

Madde kullanımına başlama yaşı ile dürtüsellik ilişkilidir. Madde kullanımı olan kişilerde kişilik bozuklukları, antisosyal kişilik ve intihar girişimi gibi dürtüsellik ile uyumlu durumlar madde kullanmayanlara göre daha fazla görülmektedir (Özdemir vd., 2012).

Yapılan bir başka araştırmada, düzenli bonzai kullanılmasının da diğer maddelerde de olduğu gibi bilişsel işlevlerinde bozulmasına sebep olduğu (Taşdelen vd., 2014), esrar, bonzai ve çoklu madde kullanımı olan bağımlıların tedavilerini tamamlayamama ve madde kullanmadan geçirdikleri zamanın az bir süre olmasının öfke kontrol düzeyi düşük olan grup olarak saptamıştır (Sancak vd., 2014).

Zayıf duygusal farkındalığın ve hissettiklerini dile getirme konusunda yetersizliğin dürtüsel kararlar alma ve dürtüsel davranışlar gösterme ile ilişkili olabileceği bilinmektedir (Velotti vd., 2016)

Yapılan bir diğer araştırmaya göre, ergenlik dönemindeki kişilerin aleksitimi, dürtüsellik, kendine zarar verme seviyeleri incelenmiştir. Çıkan sonuca göre

ergenlikte aleksitimi, dürtüsellik ve kendine zarar verme ölçeklerinden alınan puanlar anlamlı derecede fazla bulunmuştur. Kendine zarar verme davranışı sergileyen kişilerin aleksitimi düzeyleri ile dürtüsellik oranları fazla bulunmuştur (Gatta, vd., 2018).

Velotti ve arkadaşlarının (2016) aleksitimi, emosyonel disregülasyon, dürtüsellik ve öfke üzerine yapmış olduğu bir çalışmada aleksitimi ile dürtüsellik arasında anlamlı fark saptamıştır. Aleksitiminin öfke üzerinde etkisi olduğu gösterilmiştir.

Başka bir çalışmada dürtüsellik ve aleksitiminin, bonzai bağımlılılarındaki ilişkisi incelenmiştir. Aleksitiminin artmasıyla dürtüsellik de arttığı sonucuna varılmıştır. (Yılmaz, 2017)

Aleksitimik özelliklere sahip kişilerin, kişisel farkındalığının az olduğunu ve iç görülerinin olmayışı daha fazla bağımlılık geliştirmelerine sebep olmasındır (Elmas vd., 2017).

Ebeveynlerin, çocuğu istismar etmesi, ihmal etmesi, çocuğa yeterince ilgi gösterilmemesi, aile içinde iletişim eksikliğinin olması, aile içerisinde şiddet olaylarının olması, anne babanın boşanması, vefat durumlardan dolayı çocuğun bu tarz bir ortamda yetişmesi (Denton ve Kampfe, 1994), okuduğu okulu, arkadaş grubu ve geleceğe yönelik planları ile yeterince ilgilenmemesi (Kaminer ve Winters, 2011), aşırı serbestlik tanıma (Atar vd.,2016) ya da anne ve babanın çocuk büyütürken ki davranışlarında ilgili ve adaletli davranmak yerine fazla baskıcı davranmak (Oğuz ve Öğretir Özçelik, 2018) madde kullanım riskini arttırmaktadır.

Benzer bir çalışmada, alkol tüketimi ve alkol kullanım bozukluğu gelişimi, prefrontal beyin hacmi üzerindeki etkileriyle, sürekli dürtüsellik artırdığı ve davranışsal inhibisyonu azalttığı gözlemlenmiştir (Rosenthal ve diğerleri, 2019).

Aleksitimi madde/alkol kullanım bozukluğunun (Evren ve Evren, 2008) haricinde bireylerin kendi duygu ifadelerinde azalma ve duygularını göstermede azalmanın olması yani aleksitiminin artmasında, mobil telefonların fazla kullanılmasının etkili olduğu saptanmıştır (Hao vd.,2020).

Dürtüsellik, plan yapamama ya da sonucunu düşünmeden hareket etme, yeni heyecanlar arama ve sabırsızlığı barındırır (Andıç ve Batıgün, 2021). Bu nedenle dürtüsellik riskli davranışlarla ve bağımlı davranışlarla yakından ilişkisi

bulunmaktadır. Alkol ve madde kullanımı şiddeti, kişilerin dürtüsellik düzeyleri arasında yüksek derecede korelasyon olduğunu desteklenmiştir (Bernstein vd., 2015).

Sosyal medya bağımlılığı olan öğrenciler ve aleksitimi arasında doğrudan bağlantılı ilişki olduğu belirlenmiştir (İlter ve Ovayolu 2022).

Öztürk (2022) yapmış olduğu bir çalışmada beliren yetişkinlik döneminde bulunan bireylerin öznel iyi oluşları ile kişilik özellikleri arasındaki ilişkide dürtüsellik ve büyüme korkusunun aracı rolü incelemeyi amaçlamıştır. Araştırmaya 18- 29 yaş aralığında 300 kadın ve 280 erkek toplamda 580 birey katılmıştır. Verilerin toplanmasında Demografik Bilgi Formu, Öznel İyi Oluş Ölçeği, Beş Faktörlü Kişilik Ölçeği ve Büyüme Korkusu Ölçeği, Barratt Dürtüsellik Ölçeği kullanılmıştır. Araştırmanın sonucuna göre üst düzey kişilik özelliklerinden esnekliğin, öznel iyi üzerindeki etkisinde büyüme korkusunun ve dürtüsellik kısmi aracı rolü olduğu görülmüştür. Üst düzey kişilik özelliklerinden olan durağanlığın öznel iyi oluş üzerindeki etkisinde dürtüsellik tamamen aracılık ettiği görülmüştür.

Ayrıca dürtüsellik ve davranış bozukluğu semptomlarında, hiperaktivite ve dikkat eksiliği ile internette oyun oynama arasındaki korelasyonlarda tutarlı bir artış olduğu görülmektedir (Seymour ve Michael, 2023).

BÖLÜM III

Yöntem

Araştırma Modeli

Bonzai kullanan bireylerin bağımlılık şiddetine göre dürtüsellik, aleksitimi ve büyüme korkusu düzeylerinin incelenmesini amaçlayan bu çalışmada, nicel araştırma yöntemlerinden biri olan tarama modeli kullanılmıştır. Tarama modeli, belirlenmiş bir gruba has olan özellikleri ortaya çıkarmak amacıyla yapılan araştırmalardır (Büyüköztürk, 2019).

Evren ve Örneklem

Çalışmanın örneklemini KKTC’de yaşayan 18 yaş ve üzeri bonzai kullanan bireylerden oluşmaktadır. Örneklem yöntemlerinden, seçkisiz olmayan kartopu örnekleme yöntemi kullanılarak örnekleme ulaşılmıştır. Kartopu Örneklem, nadir görülen veya konunun içeriği gereği katılımcılara ulaşmakta zorlanması

durumunda, birinci grubu oluşturduktan sonra, oluşan grup aracılığıyla diğer yeni katılımcılara ulaşılmaya çalışılan örnekleme türüdür. Kartopu terimi, azdan başlayarak gittikçe genişleyen topluluğu tanımlamaktadır (Neuman, 2007). Kartopu örnekleme yapabilmek için evrendeki kişilerden biriyle bağlantı kurulmuştur. Sonra iletişim içinde olunan bireyin yardımlarıyla bir başkasına, daha sonra onun aracılığıyla da bir başkasına ulaşılmıştır. Böylece zincirleme olarak örneklem kartopu şeklinde büyütülmüştür. Örnekleme sayısı bilinmeyen örneklem formülü ile belirlenmiş 384 kişiye ulaşmak hedeflenmiştir. $n = [(t \times S)/d]^2$. Ancak örneklem grubu ulaşılması zor olduğundan, bu çalışmada 154 kişiye ulaşılmıştır. Katılımcıların sosyodemografik özellikleri Tablo I'de gösterilmiştir.

Tablo 1.

Katılımcıların sosyo-demografik özelliklerinin dağılımı

	Sayı (n)	Yüzde (%)
Cinsiyet		
Kadın	48	31,17
Erkek	106	68,83
Yaş		
18-29	104	67,53
30-41	35	22,73
42-57	15	9,74
İkamet edilen yer		
Girne	53	34,42
Güzelyurt/İskele	26	16,88
Lefkoşa	50	32,47
Mağusa	25	16,23
Eğitim		
İlköğretim	31	20,13
Lise Mezunu	81	52,60
Lisans ve Üstü	42	27,27
Medeni durumu		
Evli	7	4,55
Bekar	120	77,92
Boşanmış	27	17,53
Çocuk durumu		
Evet	22	14,29
Hayır	132	85,71
Anne eğitim		
İlkokulMezunu	40	25,97
OrtaokulMezunu	23	14,94
LiseMezunu	63	40,91
Lisans ve Üstü	28	18,18

Baba eğitim		21
İlkokulMezunu	47	30,52
OrtaokulMezunu	34	22,08
LiseMezunu	51	33,12
Lisans ve Üstü	22	14,29
Ebeveyn birliktelik		
Birlikte	90	58,44
Ayrı	64	41,56
Kardeşi olma durumu		
Evet	111	72,08
Hayır	43	27,92
Daha önce intihar düşüncesi		
Evet	93	60,39
Hayır	61	39,61
Daha önce intihar girişimi		
Evet	47	30,52
Hayır	107	69,48

Tablo 1.'de katılımcıların sosyo-demografik özellikleri verilmiş olup, %31,17'sinin kadın, %68,83'ünün erkek, %67,53'ünün 18-29 yaş, %22,73'ünün 30-41 yaş grubunda, %34,42'sinin Girne, %16,88'inin Güzelyurt/İskele, %32,47'sinin Lefkoşa ve %16,23'ünün Mağusa'da ikamet ettiği, %20,13'ünün ilköğretim, %52,60'mın lise ve %27,27'sinin lisans ve lisansüstü mezunu, %77,92'sinin bekar, %17,53'ünün bekar olduğu, %85,71'inin çocuk sahibi olmadığı belirlenmiştir.

Katılımcıların %25,97'sinin annesinin ilkokul, %14,94'ünün ortaokul, %40,91'inin lise ve %18,18'inin lisans ve lisans üstü mezunu olduğu, %30,52'sinin babasının ilkokul, %22,08'inin ortaokul, %33,12'sinin lise ve %14,29'unun lisans ve lisansüstü mezunu olduğu, %41,56'sının ebeveynlerini ayrı olduğu, %72,08'inin kardeşinin olduğu belirlenmiştir.

Araştırma kapsamına alınan katılımcıların %60,39'unun daha önce intihar düşüncesi olduğu, %30,52'sinin daha önce intihar girişiminde bulunduğu belirlenmiştir.

Veri Toplama Araçları

Sosyo-Demografik Bilgi Formu

Sosyo-Demografik Bilgi Formu katılımcıların kişisel bilgilerine ulaşmak amacıyla araştırmacı tarafından hazırlanmıştır. Araştırmacı tarafından hazırlanan 13 sorudan oluşan bu formla katılımcılara, yaş, cinsiyet, medeni durum, doğum yeri,

yaşadıkları şehir, kimle yaşadıkları, eğitim seviyeleri, meslekleri ve aylık toplam gelirleri ile ilgili sorular sorulmuştur.

Bağımlılık Profil İndeksi (BAPİ)

Bağımlılık Profil İndeksi (BAPİ) Ögel, Evren, Karadağ ve Gürol tarafından 2012 yılında geliştirilen, geçerlik ve güvenilirliği yapılan BAPİ, bağımlılığın boyutlarını ve bağımlılığın şiddetini ölçen, 37 soru ve 4 alt ölçekten oluşan bir ölçektir. BAPİ'nin alkol ve alkol dışında diğer maddelerin araştırılmasında da kullanımlara duyarlı olduğu tespit edilmiştir. BAPİ ölçek geneli Cronbach alfa katsayısı 0.89 ve alt ölçeklerinin kat sayısı sırasıyla; tanı ölçütleri .71, yaşama etkisi .86, şiddetli istek .77 ve motivasyon .63 olarak bulunmuştur. Öz bildirim ve uygulayıcı formu olmak üzere iki çeşidi vardır.

Toronto Aleksitimi Ölçeği (TAÖ)

Toronto Aleksitimi Ölçeği (TAÖ) Bagby ve arkadaşları (1994) tarafından geliştirilmiştir. TAÖ ölçek geneli Cronbach alfa değeri 0,81 olarak hesaplanmıştır. Ölçekte beşli likert tipi olup 20 sorudan oluşmaktadır. “Duyguları Tanımada Güçlük”, “Duyguları Söze Dökmede Güçlük” ve “Dışa Dönük Düşünme” olmak üzere 3 alt boyuttan oluşmaktadır. Ölçekten alınacak puanlar 20 ile 100 arasında değişmektedir. Alınan puanların yüksek olması fazla aleksitimi olduğunu göstermektedir. TAÖ'nün Türkçe geçerlik ve güvenilirlik çalışmasını ise Güleç ve arkadaşları (2009) yapmışlardır. Toronto Aleksitimi Ölçeği, 20 sorudan oluşmakta olup, 1 ile 5 arası puanlama yapılabilen, likert tipi bir ölçektir. Üç alt boyutu olan ölçeğin alt boyutları; duygularını tanımada zorluk (TAÖ-1) iç tutarlılık katsayısı 0.80, duyguları söze dökmede zorluk (TAÖ-2) iç tutarlılık katsayısı 0.57, dışa-dönük düşünme (TAÖ-3) iç tutarlılık kat sayısı 0.63 olarak belşrlenmiştir. TAÖ-20 Türkçe formunun, ölçeğin ve alt-ölçeklerin iç tutarlık incelenmesinde toplam ölçek için iç tutarlılık katsayısı 0.78 olarak saptandı.

Barratt Dürtüsellik Ölçeği Kısa Formu (BIS-11-KF)

1959 yılında, Patton ve Barratt tarafından geliştirilmiştir. Dürtüsellik seviyesini değerlendirmede kullanılan bir ölçektir. Kişinin, cevap olarak nadiren-hiçbir zaman, bazen, sıklıkla ve hemen her zaman, her zaman seçeneklerinden

kendilerine uygun cevabı seçmesi beklenir. On beş maddeden oluşmakta olup, kendi içinde 3 altölçeği bulunur. Bu alt ölçekler, dikkat, dikkatsizlik ve bilişsel düzensizlik iç tutarlık katsayısı 0,64, motor, motor dürtüsellik sabırsızlık içtutarlık kat sayısı 0,70 ve plan yapmama kontrolünü sağlayamama, bilişsel karışıklığa tahammülsüzlük iç tutarlık kat sayısı 0,80. Ölçeğin toplam içtutarlık kat sayısı 0,82 şeklindedir.

Dürtüsellik ölçeği değerlendirilirken dört farklı puan elde edilir bunlar; toplam puan, plan yapamama, dikkat dürtüsellik ve motor dürtüsellik puanları şeklindedir. Toplam BDÖ– 11 puanları fazla çıkması demek, bireyin dürtüsellik seviyesinin fazla olması anlamına gelmektedir. Türkçede geçerlilik güvenilirlik çalışması, Güleç ve arkadaşları(2008) tarafından yapılmıştır. Gerçekleştirilen uyarlamada ölçeğin iç tutarlılık katsayısı .82 olarak belirtilirken, alt ölçekler içinse, plan yapma 0,80, motor dürtüsellik 0,70 ve dikkatte dürtüsellik 0,64 olarak belirtilmiştir.

Büyüme Korkusu Ölçeği

2018 yılında Ateş ve Özden Yıldırım tarafından geliştirilen Büyüme Korkusu Ölçeği, 14 maddeden ve alt boyutlardan oluşur. Ölçeğin alt boyutları; Sosyal-Duygusal Yalnızlık, Romantik İlişkileri Sürdürmede güçlük, Evlenmeye Karşı Olumsuz Tutumlar, Bağımsız Yaşama Hazırlık ve Sorumluluğu İçselleştirmede güçlük olmak üzere dört faktörden oluşan bir yapı elde edilmiş bir şekildedir. Ölçeğin; alt boyutların iç tutarlılık katsayıları; Sosyal ve Duygusal Yalnızlık için .74, Romantik İlişkiyi Sürdürmede Zorlanmak için .73, Evliliğe Karşı Olumsuz Tutumlar için .75 ve Bağımsız Yaşama Hazırlık ve Sorumluluğu İçselleştirmede Zorlanma için .52 olacak şekilde belirtilmiştir, ölçeğin geneli için içtutarlılık kat sayısı ise 0.75 olacak şekilde belirlenmiştir.

Verilerin Analizi ve Yorumlanması

Çalışmada elde edilen verilerin istatistiksel analizlerinde Sosyal Bilimler için İstatistik Paket Programı (SPSS) 26.0 yazılımı kullanılmıştır.

Araştırma bulgularına geçilmeden önce katılımcıların BAPI, Toronto Aleksitimi Ölçeği, Barrat Dürtüsellik Ölçeği ve Büyüme Korkusu Ölçeğine verdikleri yanıtların güvenilir olma durumunun incelenmesi için Cronbach alfa testi uygulanmıştır. Buna göre hesaplanan alfa kat sayıları BAPI için 0,864, Toronto

Aleksitimi Ölçeği için 0,733, Barrat Dürtüsellik Ölçeği 0,945 ve Büyüme Korkusu Ölçeği içinse 0,895 bulunmuştur.

Katılımcıların sosyo demografik özelliklerinin dağılımları için frekans analizi uygulanmış, BAPI, Toronto Aleksitimi Ölçeği, Barrat Dürtüsellik Ölçeği ve Büyüme Korkusu Ölçeği puanları için tanımlayıcı istatistikler verilmiştir.

Tablo 2.

Katılımcıların BAPI, Toronto Aleksitimi Ölçeği, Barrat Dürtüsellik Ölçeği ve Büyüme Korkusu Ölçeği puanlarının normallik testleri

	Kolmogorov-Smirnov(a)				
	İst	sd	p	Çarpıklık	Basıklık
BAPI	0,159	152	0,000	-0,507	-0,729
Duygularınıtanıma zorluğu	0,146	152	0,000	-0,460	-0,059
Duygularınıifade etme zorluğu	0,156	152	0,000	-0,304	-0,718
Dışavuruk düşünce	0,125	152	0,000	-0,367	-0,344
Toronto Aleksitimi Ölçeği	0,148	152	0,000	-0,367	-0,481
Plan Yapma	0,191	152	0,000	-1,020	0,382
Motor Dürtüsellik	0,159	152	0,000	0,344	-0,014
Dikkat Dürtüsellliği	0,106	152	0,000	-0,417	-0,127
Barrat Dürtüsellik Ölçeği	0,087	152	0,007	-0,262	0,101
Sosyal-duygusal yalnızlık	0,160	152	0,000	-0,055	-0,590
Romantikilişkiyi sürdürmede zorlanma	0,077	152	0,028	-0,133	-0,040
Evlenmeyekarşı olumsuz tutumlar	0,151	152	0,000	-0,032	-0,827
Bağımsızıyaşama hazırlık ve sorumluluğu	0,147	152	0,000	0,038	1,253
içselleştirmede zorlanma					
Büyüme Korkusu Ölçeği	0,164	152	0,000	-0,164	-0,369

Tablo 2.'de araştırma kapsamına alınan katılımcıların BAPI, Toronto Aleksitimi Ölçeği, Barrat Dürtüsellik Ölçeği ve Büyüme Korkusu Ölçeği puanlarının

normallik testleri kapsamında Kolmogorov-Smirnov testleri ve çarpıklık-basıklık değerleriyle incelenmiştir.

Tablo 2. incelendiğinde Kolmogorov-Smirnov testine göre katılımcıların BAPI, Toronto Aleksitimi Ölçeği, Barrat Dürtüsellik Ölçeği ve Büyüme Korkusu Ölçeği puanlarının normal dağılım göstermediği ancak çarpıklığın ve basıklığın $\pm 1,5$ arasında olmasından dolayı verilerin normal dağılıma uyduğu belirlenmiştir. Bir veri setinde çarpıklık-basıklık katsayılarının $\pm 1,5$ arasında olmasından dolayı verilerin normal dağılıma uyduğu belirtilmiştir (Tabachnick ve Fidell, 2013). Buna göre araştırma hipotezleri parametrik testler ile test edilmiştir.

Katılımcıların sosyo-demografik özelliklerine göre katılımcıların BAPI, Toronto Aleksitimi Ölçeği, Barrat Dürtüsellik Ölçeği ve Büyüme Korkusu Ölçeği puanlarının karşılaştırılmasında ikili gruplarda t testi, ikiden fazla gruplar olması halinde ANOVA kullanılmış ve ileri analizler için Tukey yapılmıştır. Katılımcıların katılımcıların BAPI, Toronto Aleksitimi Ölçeği, Barrat Dürtüsellik Ölçeği ve Büyüme Korkusu Ölçeği puanlarının aralarındaki korelasyonlar için Pearson testi yapılmıştır. Katılımcıların Toronto Aleksitimi Ölçeği, Barrat Dürtüsellik Ölçeği ve Büyüme Korkusu Ölçeği puanlarının BAPI puanlarını yordama durumu çok değişkenli regresyon analiziyle incelenmiştir.

BÖLÜM IV
Bulgular ve Yorumlar

Tablo 3.

Tablo 3.

Katılımcıların kullandıkları maddelerin dağılımı

	Sayı (n)	Yüzde (%)
Alkol	153	99,35
Bonzai	154	100,00
Esrar	87	56,49
Ekstazi	33	21,43
Eroin	18	11,69
Kokain	46	29,87
Taş	21	13,64
Rohipnol/rivotril	7	4,55
Tiner/bali/gaz	20	12,99
Akineton/Xanax/tantum	35	22,73
Metamfetamin/amfetamin	37	24,03
LSD/GHB	30	19,48

Tablo 3.'de araştırmadaki katılımcıların kullandıkları maddelerin dağılımı verilmiştir.

Tablo 3.'e göre katılımcıların %99,35'inin alkol, %100'ünün bonzai, %56,49'unun esrar, %21,43'ünün ekstazi, %11,69'unun eroin, %29,87'sinin kokain, %13,64'ünün taş, %12,99'unun tiner/bali/gaz, %22,73'ünün kineton/Xanax/tantum, %24,03'ünün Metamfetamin/amfetamin ve %19,48'inin LSD/GHB kullandığı belirlenmiştir.

Tablo 4.

Katılımcıların BAPI, Toronto Aleksitimi Ölçeği, Barrat Dürtüsellik Ölçeği ve Büyüme Korkusu Ölçeği puanları

	n	\bar{x}	s	Min	Max
BAPI	154	4,78	2,03	0,09	8,36
Duygularını tanıma zorluğu	154	23,44	7,00	7	35
Duygularını ifade etme zorluğu	154	17,02	3,75	8	25
Dışa vuruk düşünce	154	25,23	4,65	12	35
Toronto Aleksitimi Ölçeği	154	65,68	10,95	37	85
Plan Yapma	154	14,69	3,94	5	20
Motor Dürtüsellik	154	7,65	2,08	3	13
Dikkat Dürtüselligi	154	18,53	4,49	7	28
Barrat Dürtüsellik Ölçeği	154	40,86	5,75	22	54
Sosyal-duygusal yalnızlık	154	9,29	2,07	3	13
Romantik ilişkiyi sürdürmede zorlanma	154	15,51	3,19	5	22
Evlenmeye karşı olumsuz tutumlar	154	10,06	2,97	3	15
Bağımsız yaşama hazırlık ve sorumluluğu içselleştirmede zorlanma	154	9,05	1,98	3	15
Büyüme Korkusu Ölçeği	154	43,92	7,04	30	60

Tablo 4.'te katılımcıların BAPI, Toronto Aleksitimi Ölçeği, Barrat Dürtüsellik Ölçeği ve Büyüme Korkusu Ölçeği puanlarına ilişkin tanımlayacak istatistiklere yer verilmektedir.

Tablo 4.'e göre araştırma kapsamına alınan katılımcıların BAPI puan ortalamasının $4,78 \pm 2,03$ olduğu belirlenmiştir.

Katılımcıların Toronto Aleksitimi Ölçeği genelinden $65,68 \pm 10,95$ puan, ölçekte yer alan duygularını tanıma zorluğundan $23,44 \pm 7$ puan, duygularını ifade etme zorluğundan $17,02 \pm 3,75$ puan ve dışa vuruk düşünceden $25,23 \pm 4,65$ puan aldıkları saptanmıştır.

Katılımcıların Barrat Dürtüsellik Ölçeği genelinden $40,86 \pm 5,75$ puan, ölçeğin alt boyutları olan plan yapmadan $14,69 \pm 3,94$ puan, motor dürtüsellikten

7,65±2,08 puan ve dikkat dürtüselliğinden 18,53±4,49 puan aldıkları tespit edilmiştir.

Katılımcılar Büyüme Korkusu Ölçeğinde bulunan Sosyal-duygusal yalnızlıktan 9,29±2,07 puan, Romantik ilişkiyi sürdürmede zorlanmadan 15,51±3,19 puan, Evlenmeye karşı olumsuz tutumlardan 10,06±2,97 puan, Bağımsız yaşama hazırlık ve sorumluluğu içselleştirmede zorlanmadan 9,05±1,98 puan, ölçek genelinden ise 43,92±7,04 puan aldıkları belirlenmiştir.

Tablo 5.

Katılımcıların cinsiyetegöre BAPI, Toronto Aleksitimi Ölçeği, Barrat Dürtüsellik Ölçeği ve Büyüme Korkusu Ölçeğipuanlarının karşılaştırılması

	Cinsiyet	n	\bar{x}	s	t	p
BAPI	Kadın	48	4,27	2,12	-2,098	0,038*
	Erkek	104	5,01	1,95		
Duygularınıtanıma zorluğu	Kadın	48	24,19	6,45	0,897	0,371
	Erkek	106	23,09	7,24		
Duygularınıifade etme zorluğu	Kadın	48	16,56	3,88	-1,018	0,310
	Erkek	106	17,23	3,69		
Dışavuruk düşünce	Kadın	48	24,23	4,44	-1,806	0,073
	Erkek	106	25,68	4,69		
Toronto Aleksitimi Ölçeği	Kadın	48	64,98	10,34	-0,535	0,594
	Erkek	106	66,00	11,25		
Plan Yapma	Kadın	48	14,58	3,91	-0,222	0,825
	Erkek	106	14,74	3,96		
Motor Dürtüsellik	Kadın	48	7,71	2,38	0,236	0,814
	Erkek	106	7,62	1,94		
Dikkat Dürtüsellığı	Kadın	48	18,54	4,89	0,029	0,977
	Erkek	106	18,52	4,32		
Barrat Dürtüsellik Ölçeği	Kadın	48	40,83	5,92	-0,044	0,965
	Erkek	106	40,88	5,70		
Sosyal-duygusal yalnızlık	Kadın	48	9,15	2,39	-0,589	0,557
	Erkek	106	9,36	1,92		
Romantik ilişkiyi sürdürmede zorlanma	Kadın	48	15,56	3,13	0,129	0,897
	Erkek	106	15,49	3,23		
Evlenmeye karşıolumsuz tutumlar	Kadın	48	9,90	3,13	-0,474	0,636
	Erkek	106	10,14	2,91		
Bağımsız yaşama hazırlıkve sorumluluğu içselleştirmede zorlanma	Kadın	48	9,21	2,08	0,686	0,493
	Erkek	106	8,97	1,93		
Büyüme Korkusu Ölçeği	Kadın	48	43,81	6,87	-0,122	0,903

* $p < 0,05$

Tablo 5.'te araştırmadaki katılımcıların cinsiyete göre BAPI, Toronto Aleksitimi Ölçeği, Barrat Dürtüsellik Ölçeği ve Büyüme Korkusu Ölçeği puanlarının karşılaştırılması için yapılan bağımsız örneklem t testi sonuçları verilmiştir.

Tablo 5.'e göre katılımcıların cinsiyete göre BAPI puanlarının arasında istatistiksel olarak anlamlı farkların olduğu saptanmıştır($p < 0,05$). Erkek katılımcıların BAPI puanlarının kadın katılımcılardan yüksek olduğu belirlenmiştir.

Araştırmadaki katılımcıların cinsiyete göre Toronto Aleksitimi Ölçeği puanlarının arasında istatistiksel olarak anlamlı farkın olmaması tespit edilmiştir ($p > 0,05$).

Katılımcıların cinsiyete Barrat Dürtüsellik Ölçeği puanlarının arasında istatistik yönünden anlamlı fark olmadığı belirlenmiştir. ($p > 0,05$).

Katılımcıların cinsiyete Büyüme Korkusu Ölçeğinden alınan puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı farkların olmadığı tespit edilmiştir($p > 0,05$).

Tablo 6.

Katılımcıların yaşa göre BAPI, Toronto Aleksitimi Ölçeği, Barrat Dürtüsellik Ölçeği ve Büyüme Korkusu Ölçeği puanlarının karşılaştırılması

	Yaş	n	\bar{x}	s	Min	Max	F	p	Fark
BAPI	18-29	102	4,35	2,08	0,09	8,36	9,510	0,000*	1-3
	30-41	35	5,30	1,73	0,43	8,10			
	42-57	15	6,46	0,89	3,77	7,62			
Duygularını tanımazorluğu	18-29	104	22,22	7,58	8,00	35,00	5,279	0,006*	1-2
	30-41	35	25,57	5,21	7,00	34,00			1-3
	42-57	15	26,87	3,31	25,00	34,00			
Duygularını ifadeetme zorluğu	18-29	104	16,18	3,89	8,00	25,00	9,040	0,000*	1-2
	30-41	35	18,54	3,00	10,00	22,00			1-3
	42-57	15	19,27	2,02	16,00	22,00			
Dışavuruk düşünce	18-29	104	25,25	4,68	15,00	35,00	0,020	0,981	
	30-41	35	25,26	4,31	12,00	33,00			
	42-57	15	25,00	5,49	15,00	29,00			
Toronto Aleksitimi Ölçeği	18-29	104	63,65	11,71	37,00	85,00	6,001	0,003*	1-2
	30-41	35	69,37	8,51	50,00	80,00			1-3
	42-57	15	71,13	5,42	62,00	78,00			
Plan Yapma	18-29	104	15,09	3,82	5,00	20,00	2,270	0,107	
	30-41	35	14,26	4,02	5,00	19,00			
	42-57	15	12,93	4,23	5,00	19,00			
Motor Dürtüsellik	18-29	104	7,43	2,19	3,00	13,00	2,234	0,111	
	30-41	35	7,91	1,82	3,00	12,00			

	42-57	15	8,53	1,64	7,00	12,00			
Dikkat	18-29	104	17,73	4,71	7,00	28,00	5,856	0,004*	1-2
Dürtüsellik	30-41	35	19,77	3,48	11,00	25,00			1-3
	42-57	15	21,13	3,46	15,00	28,00			
Barrat	18-29	104	40,25	6,02	22,00	54,00	1,918	0,150	
Dürtüsellik	30-41	35	41,94	5,40	30,00	51,00			
Ölçeği	42-57	15	42,60	3,76	36,00	51,00			
Sosyalduygusal	18-29	104	9,22	2,12	3,00	13,00	0,509	0,602	
yalnızlık	30-41	35	9,29	1,96	5,00	13,00			
	42-57	15	9,80	2,04	7,00	13,00			
Romantikilişkiyi	18-29	104	15,52	3,33	5,00	22,00	0,094	0,910	
sürdürmede	30-41	35	15,37	3,18	10,00	21,00			
zorlanma	42-57	15	15,80	2,21	12,00	20,00			
Evlenmeye	18-29	104	10,13	2,90	5,00	15,00	0,129	0,879	
karşılımsuz	30-41	35	10,00	3,30	3,00	15,00			
tutumlar	42-57	15	9,73	2,89	5,00	15,00			
Bağımsızyaşama	18-29	104	9,13	1,99	3,00	15,00	0,585	0,558	
hazırlık	30-41	35	9,03	1,72	4,00	12,00			
ve sorumluluğu	42-57	15	8,53	2,45	5,00	15,00			
Büyüme	18-29	104	44,00	7,02	30,00	60,00	0,026	0,974	
Korkusu Ölçeği	30-41	35	43,69	7,36	31,00	56,00			
	42-57	15	43,87	6,94	31,00	54,00			

* $p < 0,05$

Tablo 6.'da katılımcıların yaşlarına göre BAPI, Toronto Aleksitimi Ölçeği, Barrat Dürtüsellik Ölçeği ve Büyüme Korkusu Ölçeği puanlarının karşılaştırılmaları için uygulanmış olan ANOVA sonuçları verilmiştir.

Katılımcıların yaş grubuna göre BAPI puanlarının arasında anlamlı farklar olduğu saptanmıştır ($p < 0,05$). 18-29 yaş grubundaki katılımcıların BAPI puanlarının 42-57 yaş grubunda ki katılımcılardan daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Katılımcıların yaş grubuna Toronto Aleksitimi Ölçeği, ölçek genelinden ve ölçek alt boyutlarından duygularını tanıma güçlüğü ve duygularını ifade etme zorluluğu puanlarının arasında istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu saptandı ($p < 0,05$). 18-29 yaş grubundaki katılımcıların Toronto Aleksitimi Ölçeği genelinden ve ölçekteki duygularını tanıma zorluğu ve duygularını ifade etme güçlüğü alt boyutlarından aldıkları puanların diğer katılımcılardan yüksek olduğu görülmüştür.

Katılımcıların yaş grubuna Barrat Dürtüsellik Ölçeğindeki dikkat dürtüselliklerinden aldıkları puanlarının arasında istatistiksel açıdan farkların olduğu bulunmuştur ($p < 0,05$). -29 yaş grubundaki katılımcılar Barrat Dürtüsellik

Ölçeğindeki dikkat dürtüselliğinden aldıkları puanların diğer katılımcılardan düşük olduğu görülmüştür.

Katılımcıların yaş grubuna Büyüme Korkusu Ölçeği puanlarının aralarında istatistiksel olarak olmadığı tespit edilmiştir ($p>0,05$).

Tablo 7.

Katılımcıların eğitim durumuna göre BAPI, Toronto Aleksitimi Ölçeği, Barrat Dürtüsellik Ölçeği ve Büyüme Korkusu Ölçeği puanlarının karşılaştırılması

	Eğitim durumu	n	\bar{x}	s	Min	Max	F	p	Fark
BAPI	İlköğretim	31	5,44	1,63	2,59	8,36	6,336	0,002*	1-3
	Lise Mezunu	80	4,97	1,95	0,09	7,71			
	Lisans ve Üstü	41	3,89	2,20	0,36	8,27			
Duygularını tanıma zorluğu	İlköğretim	31	24,87	5,11	9,00	34,00	3,746	0,026*	1-3
	Lise Mezunu	81	24,15	6,25	9,00	34,00			
	Lisans ve Üstü	42	21,00	8,88	7,00	35,00			
Duygularını ifade etme zorluğu	İlköğretim	31	17,84	3,02	10,00	21,00	3,083	0,049*	1-3
	Lise Mezunu	81	17,31	3,70	9,00	25,00			
	Lisans ve Üstü	42	15,86	4,12	8,00	24,00			
Dışa vuruk düşünce	İlköğretim	31	24,74	4,65	12,00	32,00	0,489	0,614	
	Lise Mezunu	81	25,12	4,57	15,00	35,00			
	Lisans ve Üstü	42	25,79	4,85	15,00	34,00			
Toronto Aleksitimi Ölçeği	İlköğretim	31	67,45	8,81	53,00	84,00	2,336	0,100	
	Lise Mezunu	81	66,58	10,42	39,00	85,00			
	Lisans ve Üstü	42	62,64	12,85	37,00	84,00			
Plan Yapma	İlköğretim	31	13,00	2,98	5,00	17,00	5,908	0,003*	1-3
	Lise Mezunu	81	14,60	4,26	5,00	20,00			
	Lisans ve Üstü	42	16,10	3,42	5,00	20,00			
Motor Dürtüsellik	İlköğretim	31	8,19	1,78	4,00	12,00	4,962	0,008*	1-3
	Lise Mezunu	81	7,86	2,10	4,00	12,00			
	Lisans ve Üstü	42	6,83	2,07	3,00	13,00			
Dikkat Dürtüsellliği	İlköğretim	31	19,77	3,55	13,00	28,00	7,531	0,001*	1-3
	Lise Mezunu	81	19,17	4,18	8,00	28,00			
	Lisans ve Üstü	42	16,36	5,01	7,00	28,00			
Barrat Dürtüsellik Ölçeği	İlköğretim	31	40,97	4,69	29,00	48,00	2,373	0,097	
	Lise Mezunu	81	41,64	5,68	30,00	54,00			
	Lisans ve Üstü	42	39,29	6,36	22,00	50,00			
Sosyal-duygusal yalnızlık	İlköğretim	31	8,97	1,85	6,00	13,00	0,873	0,420	
	Lise Mezunu	81	9,49	2,09	5,00	13,00			
	Lisans ve Üstü	42	9,14	2,18	3,00	13,00			
Romantik ilişkiyi sürdürmede zorlanma	İlköğretim	31	15,45	2,77	10,00	21,00	2,518	0,084	
	Lise Mezunu	81	15,99	2,96	10,00	22,00			
	Lisans ve Üstü	42	14,64	3,74	5,00	22,00			
	İlköğretim	31	10,32	3,21	5,00	15,00	0,176	0,838	

Evlenmeye karşı olumsuz tutumlar	Lise Mezunu	81	10,05	2,64	5,00	15,00		
Bağımsız yaşama hazırlık ve sorumluluğu içselleştirmede zorlanma	Lisans ve Üstü	42	9,90	3,43	3,00	15,00		
Büyüme Korkusu Ölçeği	İlköğretim	31	9,32	1,90	6,00	15,00	0,937	0,394
	Lise Mezunu	81	9,11	1,80	3,00	15,00		
Büyüme Korkusu Ölçeği	Lisans ve Üstü	42	8,71	2,33	3,00	15,00		
	İlköğretim	31	44,06	6,77	31,00	56,00	1,412	0,247
Büyüme Korkusu Ölçeği	Lise Mezunu	81	44,64	6,66	30,00	60,00		
	Lisans ve Üstü	42	42,40	7,86	31,00	60,00		

* $p < 0,05$

Tablo 7.'de araştırma kapsamında katılımcıların eğitim durumuna göre BAPI, Toronto Aleksitimi Ölçeği, Barrat Dürtüsellik Ölçeği ve Büyüme Korkusu Ölçeği puanlarının karşılaştırılmaları için uygulanmış olan ANOVA sonuçları verilmiştir.

Araştırmadaki katılımcıların eğitim durumuna göre BAPI puanlarının arasında istatistiksel açıdan anlamlı farkların olduğu bulunmuştur ($p < 0,05$). İlk öğretim mezunu olan katılımcıların BAPI puanlarının lisans ve lisansüstü mezunu olan katılımcılardan yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Katılan bireylerin eğitim durumuna göre Toronto Aleksitimi Ölçeğinde duygularını tanıma güçlüğü ve duygularını ifade etme güçlüğü altboyutlarından aldıkları puanların puanlarının aralarında pozitif fark olduğu tespit edilmiştir ($p < 0,05$). İlköğretim mezunu olan katılımcıların Toronto Aleksitimi Ölçeğinde bulunan, duygularını tanıma güçlüğü ve duygularını ifade etme güçlüğü altboyutlarından alınan puanların lisans ve lisans üstü mezunu olan katılımcılardan yüksek olduğu görülmüştür.

Katılımcıların eğitim durumuna Barrat Dürtüsellik Ölçeğindeki, plan yapma, motor dürtüsellik ve dikkat dürtüselliklerinden alınan puanları istatistiksel açıdan anlamlı fark olduğu bulunmuştur ($p < 0,05$). İlköğretim mezunlarının plan yapmadan aldıkları puanlar lisans ve lisansüstü mezunlarından düşük, motor dürtüsellik ve dikkat dürtüselliklerinden aldıkları puanlar ise yüksek bulunmuştur.

Katılımcıların eğitim durumuna Büyüme Korkusu Ölçeği puanları arasında istatistik açıdan anlamlı fark olmadığı bulunmuştur ($p > 0,05$).

Tablo 8.

Katılımcıların medeni durumuna göre BAPI, Toronto Aleksitimi Ölçeği, Barrat Dürtüsellik Ölçeği ve Büyüme Korkusu Ölçeği puanlarının karşılaştırılması

	Medeni durum	n	\bar{x}	s	Min	Max	F	p	Fark
BAPI	Evli	7	5,10	2,31	0,59	6,91	7,834	0,001*	2-3
	Bekar	118	4,46	2,06	0,09	8,36			
	Boşanmış	27	6,09	1,11	2,65	7,71			
Duygularını tanıma zorluğu	Evli	7	21,71	6,75	7,00	25,00	1,746	0,178	
	Bekar	120	23,04	7,48	8,00	35,00			
	Boşanmış	27	25,63	3,87	18,00	34,00			
Duygularını ifadeetme zorluğu	Evli	7	18,43	2,70	15,00	21,00	2,238	0,110	
	Bekar	120	16,68	3,87	8,00	25,00			
	Boşanmış	27	18,15	3,15	10,00	22,00			
Dışavuruk düşünce	Evli	7	27,43	3,31	20,00	29,00	1,049	0,353	
	Bekar	120	25,00	4,71	12,00	35,00			
	Boşanmış	27	25,67	4,64	15,00	33,00			
Toronto Aleksitimi Ölçeği	Evli	7	67,57	9,61	50,00	75,00	2,191	0,115	
	Bekar	120	64,73	11,51	37,00	85,00			
	Boşanmış	27	69,44	7,56	52,00	79,00			
Plan Yapma	Evli	7	16,43	1,90	14,00	19,00	1,391	0,252	
	Bekar	120	14,78	4,01	5,00	20,00			
	Boşanmış	27	13,81	3,88	5,00	20,00			
Motor Dürtüsellik	Evli	7	7,00	2,08	3,00	9,00	5,227	0,006*	1-3
	Bekar	120	7,43	1,94	3,00	13,00			2-3
	Boşanmış	27	8,78	2,38	4,00	12,00			
Dikkat Dürtüselligi	Evli	7	17,43	2,51	14,00	21,00	3,943	0,021*	1-3
	Bekar	120	18,11	4,60	7,00	28,00			
	Boşanmış	27	20,67	3,80	12,00	28,00			
Barrat Dürtüsellik Ölçeği	Evli	7	40,86	4,06	35,00	47,00	2,947	0,056	
	Bekar	120	40,33	5,70	22,00	54,00			
	Boşanmış	27	43,26	5,85	30,00	51,00			
Sosyal-duygusal yalnızlık	Evli	7	10,57	1,62	7,00	12,00	2,163	0,118	
	Bekar	120	9,13	1,97	3,00	13,00			
	Boşanmış	27	9,67	2,48	6,00	13,00			
Romantik ilişkiyi sürdürmede zorlanma	Evli	7	15,57	2,15	12,00	17,00	0,661	0,518	
	Bekar	120	15,37	3,28	5,00	22,00			
	Boşanmış	27	16,15	2,98	10,00	20,00			
Evlenmeye karşı olumsuz tutumlar	Evli	7	9,71	3,30	3,00	13,00	1,695	0,187	
	Bekar	120	10,29	2,96	5,00	15,00			
	Boşanmış	27	9,15	2,86	5,00	15,00			
Bağımsız yaşama hazırlık ve sorumluluğu içselleştirmede zorlanma	Evli	7	7,71	2,21	4,00	9,00	4,955	0,008*	1-2
	Bekar	120	9,30	1,93	3,00	15,00			
	Boşanmış	27	8,26	1,87	6,00	15,00			
	Evli	7	43,57	6,85	31,00	48,00	0,175	0,840	

Büyüme Korkusu Ölçeği	Bekar	120	44,09	6,97	30,00	60,00	
	Boşanmış	27	43,22	7,64	31,00	54,00	33

* $p < 0,05$

Katılımcıların medeni durumuna göre BAPI, Toronto Aleksitimi Ölçeği, Barrat Dürtüsellik Ölçeği ve Büyüme Korkusu Ölçeği puanlarının karşılaştırılmaları için uygulanmış olan ANOVA sonuçları Tablo 8’de gösterilmiştir.

Katılanların medeni durumuna göre BAPI puanları ile aralarında anlamlı fark olduğu saptanmıştır ($p < 0,05$). Bekar olan katılımcıların BAPI puanlarının boşanmış olan katılımcılardan düşük olduğu tespit edilmiştir.

Katılanların medeni durumuna göre Toronto Aleksitimi Ölçeğinden aldıkları puanların anlamlı fark olduğu bulunmuştur ($p > 0,05$).

Katılımcıların medeni durumuna Barrat Dürtüsellik Ölçeğindeki, plan yapma ve motor dürtüsellikten alınan puanların arasında istatistiksel olarak anlamlı farkların olduğu bulunmuştur ($p < 0,05$). Boşanmış katılımcıların plan yapma puanları diğer katılımcılardan yüksek bulunmuştur. Ayrıca Boşanmış katılımcıların dikkat dürtüselliklerinden aldıkları puanların evli olanlardan yüksek olduğu belirlenmiştir. Katılımcıların medeni durumuna Büyüme Korkusu Ölçeğindeki bağımsız yaşama hazırlık ve sorumluluğu içselleştirmede zorlanma alt boyutu puanlarında farklar tespit edilmiştir ($p < 0,05$). Bekar olanların Büyüme Korkusu Ölçeğindeki bağımsız yaşama hazırlık ve sorumluluğu içselleştirmede zorlanma alt boyutu puanlarının evlilere oranla daha fazla olduğu belirlenmiştir.

Tablo 9.

Katılımcıların çocuk durumuna göre BAPI, Toronto Aleksitimi Ölçeği, Barrat Dürtüsellik Ölçeği ve Büyüme Korkusu Ölçeği puanlarının karşılaştırılması

	Çocuk durumu	n	\bar{x}	s	t	p
BAPI	Evet	22	5,81	1,62	2,631	0,009*
	Hayır	130	4,60	2,04		
Duyularını tanımazlığı	Evet	22	25,55	5,55	1,535	0,127
	Hayır	132	23,08	7,17		
Duyularını ifade etme zorluğu	Evet	22	18,59	3,02	2,149	0,033*
	Hayır	132	16,76	3,80		
Dışavuruk düşünce	Evet	22	25,23	5,16	0,000	0,999
	Hayır	132	25,23	4,58		
Toronto Aleksitimi Ölçeği	Evet	22	69,36	8,11	1,715	0,088
	Hayır	132	65,07	11,26		
Plan Yapma	Evet	22	14,23	4,37	-0,592	0,555

	Hayır	132	14,77	3,87		
	Evet	22	7,82	2,26		
Motor Dürtüsellik	Hayır	132	7,62	2,06	0,410	0,683
	Evet	22	20,36	3,89		
Dikkat Dürtüsellliği	Hayır	132	18,22	4,52	2,096	0,038*
	Evet	22	42,41	4,41		
Barrat	Hayır	132	40,61	5,91	1,366	0,174
Dürtüsellik Ölçeği	Evet	22	9,32	2,08		
Sosyalduygusal yalnızlık	Hayır	132	9,29	2,08	0,063	0,950
	Evet	22	15,41	2,50		
Romantik ilişkiyi	Hayır	132	15,53	3,30	-0,165	0,869
sürdürmedezorlanma	Evet	22	9,50	3,23		
Evlenmeye karşıolumsuz tutumlar	Hayır	132	10,16	2,93	-0,962	0,338
	Evet	22	8,23	2,35		
Bağımsızyaşama hazırlıkve	Hayır	132	9,18	1,89	-2,119	0,036*
sorumluluğu içselleştirmede	Evet	22	42,45	7,65		
zorlanma	Hayır	132	44,16	6,94	-1,051	0,295
Büyüme	Evet	22	42,45	7,65		
Korkusu Ölçeği	Hayır	132	44,16	6,94		

* $p < 0,05$

Tablo 9.'da araştırmadaki katılımcıların çocuk durumuna göre BAPI, Toronto Aleksitimi Ölçeği, Barrat Dürtüsellik Ölçeği ve Büyüme Korkusu Ölçeği puanları karşılaştırılmasında bağımsız örneklem t testi sonuçları ile gösterilmiştir.

Tablo 9.'a göre katılanların çocuk durumuna göre BAPI puanlarının arasında istatistiksel açıdan anlamlı farkların olduğu saptanmıştır ($p < 0,05$). Çocuk sahibi olan katılımcıların BAPI puanlarının çocuğu olmayan katılımcılardan daha fazla olduğu tespit edilmiştir.

Araştırmadaki katılımcıların çocuk durumuna göre Toronto Aleksitimi Ölçeğindeki duygularını ifade etme zorluğu puanlarının aralarında istatistiksel açıdan anlamlı farkların olduğu tespit edilmiştir ($p < 0,05$). Çocuk sahibi olan katılımcıların Toronto Aleksitimi Ölçeğindeki duygularını ifade etme zorluğu puanlarının çocuğu olmayan katılımcılardan fazla olduğu belirlenmiştir.

Çalışma kapsamında olan katılımcıların çocuk durumuna göre Barrat Dürtüsellik Ölçeğindeki dikkat dürtüsellliği puanlarının arasında istatistiksel olarak anlamlı farklar olduğu belirlenmiştir ($p < 0,05$). Çocuk sahibi olan katılımcıların Barrat Dürtüsellik Ölçeğindeki dikkat dürtüsellliği puanlarının çocuğu olmayan katılımcılardan yüksek olduğu saptanmıştır.

Katılımcıların çocuk durumuna Büyüme Korkusu Ölçeğindeki bağımsız yaşamahazırlık ve sorumluluğu içselleştirmede zorlanma altboyutu puanlarının arasında istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu tespit edilmiştir ($p<0,05$). Çocuğu olan katılımcıların Büyüme Korkusu Ölçeğindeki bağımsız yaşama hazırlık ve sorumluluğu içselleştirmede zorlanma alt boyutu puanlarının evli katılımcılara göre düşük olduğu belirlenmiştir.

Tablo 10.

Katılımcıların anne eğitime göre BAPI, Toronto Aleksitimi Ölçeği, Barrat Dürtüsellik Ölçeği ve Büyüme Korkusu Ölçeği puanlarının karşılaştırılması

	Anne eğitim	n	\bar{x}	s	Min	Max	F	p	Fark
BAPI	İlkokul Mezunu	40	5,37	2,01	0,34	8,36	4,618	0,004*	1-4
	Ortaokul Mezunu	21	4,13	2,15	0,59	8,10			3-4
	Lise Mezunu	63	5,05	1,68	0,36	7,71			
	Lisans ve Üstü	28	3,82	2,31	0,09	8,27			
Duygularını tanıma zorluğu	İlkokul Mezunu	40	24,45	6,44	8,00	34,00	1,384	0,250	
	Ortaokul Mezunu	23	21,70	7,04	7,00	34,00			
	Lise Mezunu	63	24,10	6,71	9,00	35,00			
	Lisans ve Üstü	28	21,93	8,15	9,00	34,00			
Duygularını ifade etme zorluğu	İlkokul Mezunu	40	17,48	3,40	10,00	22,00	4,024	0,009*	1-2
	Ortaokul Mezunu	23	15,09	4,12	8,00	21,00			2-3
	Lise Mezunu	63	17,84	3,34	9,00	22,00			
	Lisans ve Üstü	28	16,11	4,18	11,00	25,00			
Dışa vuruk düşünce	İlkokul Mezunu	40	26,08	4,33	15,00	33,00	0,983	0,403	
	Ortaokul Mezunu	23	24,00	4,05	12,00	29,00			
	Lise Mezunu	63	25,16	5,03	16,00	35,00			
	Lisans ve Üstü	28	25,18	4,65	15,00	32,00			
Toronto Aleksitimi Ölçeği	İlkokul Mezunu	40	68,00	8,95	46,00	84,00	3,078	0,029*	1-2
	Ortaokul Mezunu	23	60,78	10,32	44,00	80,00			2-3
	Lise Mezunu	63	67,10	11,52	37,00	84,00			
	Lisans ve Üstü	28	63,21	11,52	39,00	85,00			

Plan Yapma	İlkokul Mezunu	40	14,35	3,33	5,00	20,00	0,955	0,416
	Ortaokul Mezunu	23	14,52	2,71	10,00	19,00		
	Lise Mezunu	63	14,46	4,69	5,00	20,00		
	Lisans ve Üstü	28	15,82	3,69	5,00	20,00		
Motor Dürtüsellik	İlkokul Mezunu	40	8,35	2,20	5,00	12,00	2,208	0,090
	Ortaokul Mezunu	23	7,17	2,15	3,00	12,00		
	Lise Mezunu	63	7,46	1,92	3,00	12,00		
	Lisans ve Üstü	28	7,46	2,06	5,00	13,00		
Dikkat Dürtüsellği	İlkokul Mezunu	40	19,50	4,62	7,00	28,00	2,618	0,053
	Ortaokul Mezunu	23	16,52	3,81	12,00	23,00		
	Lise Mezunu	63	18,94	4,61	7,00	27,00		
	Lisans ve Üstü	28	17,86	4,13	11,00	28,00		

Tablo 10.

Katılımcıların anne eğitime göre BAPI, Toronto Aleksitimi Ölçeği, Barrat Dürtüsellik Ölçeği ve Büyüme Korkusu Ölçeği puanlarının karşılaştırılması (Devam)

	Anne eğitim	n	\bar{x}	s	Min	Max	F	p	Fark
Barrat Dürtüsellik Ölçeği	İlkokul Mezunu	40	42,20	5,25	31,00	51,00	2,436	0,067	
	Ortaokul Mezunu	23	38,22	5,92	29,00	51,00			
	Lise Mezunu	63	40,86	6,62	22,00	54,00			
	Lisans ve Üstü	28	41,14	3,06	35,00	47,00			
Sosyal-duygusal yalnızlık	İlkokul Mezunu	40	9,80	2,27	7,00	13,00	1,451	0,230	
	Ortaokul Mezunu	23	9,09	2,27	5,00	13,00			
	Lise Mezunu	63	9,27	1,75	5,00	13,00			
	Lisans ve Üstü	28	8,79	2,22	3,00	12,00			
Romantik ilişkiyi sürdürmede zorlanma	İlkokul Mezunu	40	16,20	3,10	10,00	22,00	2,450	0,066	
	Ortaokul Mezunu	23	14,78	3,46	10,00	21,00			
	Lise Mezunu	63	14,95	2,95	5,00	22,00			
	Lisans ve Üstü	28	16,39	3,35	10,00	22,00			
Evlenmeye karşı olumsuz tutumlar	İlkokul Mezunu	40	9,65	2,87	5,00	15,00	7,914	0,000*	2-4
	Ortaokul Mezunu	23	7,87	2,63	3,00	13,00			
	Lise Mezunu	63	10,51	2,75	5,00	15,00			
	Lisans ve Üstü	28	11,46	2,90	6,00	15,00			

Bağımsız yaşama hazırlık ve sorumluluğu içselleştirmede zorlanma	İlkokul Mezunu	40	8,53	1,99	3,00	15,00	4,431	0,005*	2-4
	Ortaokul Mezunu	23	8,26	1,71	4,00	12,00			
	Lise Mezunu	63	9,29	1,70	3,00	12,00			
	Lisans ve Üstü	28	9,89	2,38	5,00	15,00			
Büyüme Korkusu Ölçeği	İlkokul Mezunu	40	44,18	7,31	30,00	59,00	3,892	0,010*	2-4
	Ortaokul Mezunu	23	40,00	6,67	31,00	56,00			
	Lise Mezunu	63	44,02	6,24	31,00	60,00			
	Lisans ve Üstü	28	46,54	7,61	33,00	60,00			

* $p < 0,05$

Tablo 10.'da katılanların anne eğitimine bakıldığında BAPI, Toronto Aleksitimi Ölçeği, Barrat Dürtüsellik Ölçeği ve Büyüme Korkusu Ölçeği puanlarının karşılaştırılmaları için uygulanmış olan ANOVA sonuçları verilmiştir.

Katılımcıların anne eğitim durumuna göre BAPI puanlarında istatistiksel açıdan farkların olduğu bulunmuştur ($p < 0,05$). Annesi, lisans ve lisans üstü mezunu olan katılımcıların BAPI puanlarının annesi ilkökul ve ortaokul mezunu katılımcılardan düşük olduğu tespit edilmiştir.

Katılımcıların anne eğitim durumuna Toronto Aleksitimi Ölçeği genelinden ve yine ölçekte yer alan duygularını ifade etme güçlüğü altboyutundan alınan puanların puanlarının aralarında istatistiksel açıdan anlamlı farklar olduğu tespit edilmiştir ($p < 0,05$). Ortaokul mezunu olan katılımcıların Toronto Aleksitimi Ölçeği genelinden ve ölçekteki duygularını ifade etme güçlüğü altboyutundan alınan puanların ilkökul ve lise mezunu olan katılımcılardan düşük olduğu saptanmıştır.

Araştırma kapsamına alınan katılımcıların anne eğitim durumuna Barrat Dürtüsellik Ölçeğinden aldıkları puanların arasında istatistiksel olarak fark olmadığı bulunmuştur ($p > 0,05$).

Katılımcıların anne eğitim durumuna Büyüme Korkusu Ölçeği geneli ve ölçekteki evlenmeye karşı negatif tutumlar ve bağımsız yaşama hazırlık, sorumluluğu içselleştirmede altboyutu puanlarının aralarında istatistiksel açıdan anlamlı farkların olmasıdır ($p < 0,05$). Annesi ortaokul mezunu olan katılanların Büyüme Korkusu Ölçeği genelinden ve ölçekte yer alan evlenmeye karşınegatif tutumlar, bağımsız yaşama hazırlık ve sorumluluğu içselleştirmede güçlük alt

boyutundan aldıkları puanların annesi lisans ve lisansüstü mezunu olanlara göre düşük olduğu saptanmıştır.

Tablo 11.

Katılımcıların baba eğitimine göre BAPI, Toronto Aleksitimi Ölçeği, Barrat Dürtüsellik Ölçeği ve Büyüme Korkusu Ölçeği puanlarının karşılaştırılması

	Baba eğitim	n	\bar{x}	s	Min	Max	F	p	Fark
BAPI	İlkokul Mezunu	47	5,30	1,93	0,34	8,36	2,810	0,042*	1-3
	Ortaokul Mezunu	33	5,10	1,75	0,59	7,28			
	Lise Mezunu	50	4,25	2,08	0,36	7,71			
	Lisans ve Üstü	22	4,38	2,27	0,09	8,27			
Duygularını tanıma zorluğu	İlkokul Mezunu	47	24,45	5,93	9,00	34,00	3,053	0,030*	2-3
	Ortaokul Mezunu	34	25,59	6,55	7,00	35,00			
	Lise Mezunu	51	21,39	8,13	8,00	34,00			
	Lisans ve Üstü	22	22,68	5,87	9,00	33,00			
Duygularını ifade etme zorluğu	İlkokul Mezunu	47	17,15	3,50	9,00	22,00	0,172	0,915	
	Ortaokul Mezunu	34	17,26	3,85	8,00	21,00			
	Lise Mezunu	51	16,92	3,79	9,00	25,00			
	Lisans ve Üstü	22	16,59	4,22	11,00	24,00			
Dışa vuruk düşünce	İlkokul Mezunu	47	24,68	4,60	15,00	33,00	0,393	0,759	
	Ortaokul Mezunu	34	25,24	4,93	12,00	35,00			
	Lise Mezunu	51	25,71	4,98	15,00	34,00			
	Lisans ve Üstü	22	25,27	3,55	18,00	29,00			
Toronto Aleksitimi Ölçeği	İlkokul Mezunu	47	66,28	9,65	37,00	84,00	1,066	0,365	
	Ortaokul Mezunu	34	68,09	10,27	44,00	83,00			
	Lise Mezunu	51	64,02	12,09	39,00	85,00			
	Lisans ve Üstü	22	64,55	11,71	39,00	84,00			
Plan Yapma	İlkokul Mezunu	47	13,36	3,98	5,00	20,00	4,131	0,008*	1-4
	Ortaokul Mezunu	34	14,18	4,54	5,00	20,00			
	Lise Mezunu	51	15,67	3,59	5,00	20,00			
	Lisans ve Üstü	22	16,05	2,54	8,00	20,00			
Motor Dürtüsellik	İlkokul Mezunu	47	8,19	2,07	5,00	12,00	2,063	0,108	
	Ortaokul Mezunu	34	7,76	2,22	3,00	12,00			

	LiseMezunu	51	7,22	2,13	3,00	13,00			
	Lisans veÜstü	22	7,32	1,55	4,00	10,00			
	İlkokulMezunu	47	19,77	4,65	8,00	28,00	3,889	0,010*	1-4
Dikkat	OrtaokulMezunu	34	19,06	4,21	11,00	28,00			
Dürtüsellği	LiseMezunu	51	18,08	4,38	7,00	28,00			
	Lisans veÜstü	22	16,09	3,93	9,00	21,00			

Tablo 11.

Katılımcıların baba eğitimine göre BAPI, Toronto Aleksitimi Ölçeği, Barrat

Dürtüsellik Ölçeği ve Büyüme Korkusu Ölçeği puanlarının karşılaştırılması (Devam)

	Baba eğitim	n	\bar{x}	s	Min	Max	F	p
Barrat	İlkokulMezunu	47	41,32	5,21	30,00	51,00	0,546	0,652
	OrtaokulMezunu	34	41,00	7,32	22,00	54,00		
	LiseMezunu	51	40,96	5,45	29,00	51,00		
	Lisans v Üstü	22	39,45	4,86	30,00	47,00		
Sosyal- duygusal yalnızlık	İlkokul Mezunu	47	9,26	2,16	6,00	13,00	0,718	0,543
	Ortaokul Mezunu	34	9,65	2,04	5,00	13,00		
	Lise Mezunu	51	9,29	2,12	3,00	13,00		
	Lisans ve Üstü	22	8,82	1,82	7,00	11,00		
Romantik ilişkiyi sürdürmede zorlanma	İlkokul Mezunu	47	15,87	2,86	10,00	22,00	0,746	0,526
	Ortaokul Mezunu	34	14,82	3,92	5,00	20,00		
	Lise Mezunu	51	15,59	3,43	10,00	22,00		
	Lisans ve Üstü	22	15,64	1,71	13,00	19,00		
Evlenmeye karşı olumsuz tutumlar	İlkokul Mezunu	47	10,40	2,91	5,00	15,00	2,630	0,052
	Ortaokul Mezunu	34	8,94	3,09	3,00	15,00		
	Lise Mezunu	51	10,10	3,13	5,00	15,00		
	Lisans ve Üstü	22	11,00	2,07	7,00	15,00		
Bağımsız yaşama hazırlık ve sorumluluğu içselleştirmede zorlanma	İlkokul Mezunu	47	9,00	2,09	3,00	15,00	0,811	0,489
	Ortaokul Mezunu	34	8,65	2,07	3,00	15,00		
	Lise Mezunu	51	9,20	2,04	5,00	15,00		
	Lisans ve Üstü	22	9,41	1,37	7,00	12,00		

Büyüme Korkusu Ölçeği	İlkokul Mezunu	47	44,53	6,87	30,00	59,00	1,065	0,366
	Ortaokul Mezunu	34	42,06	7,07	31,00	54,00		
	Lise Mezunu	51	44,18	8,13	31,00	60,00		
	Lisans ve Üstü	22	44,86	3,82	36,00	50,00		

* $p < 0,05$

Tablo 11.'de araştırmada olan katılımcıların baba eğitim durumuna göre BAPI, Toronto Aleksitimi Ölçeği, Barrat Dürtüsellik Ölçeği ve Büyüme Korkusu Ölçeği puanlarının karşılaştırılmaları için uygulanmış olan ANOVA sonuçlarına yer verilmiştir.

Araştırmadaki katılımcıların baba eğitim durumuna göre BAPI puanlarının aralarında istatistiksel açıdan farkların olduğu bulunmuştur ($p < 0,05$). Babası ilkokul mezunu olan katılımcıların BAPI puanlarının babası lisans mezunu olan katılımcılardan fazla olduğu tespit edilmiştir.

Katılanların baba eğitim durumu göre Toronto Aleksitimi Ölçeğinde yer alan duygularını tanıma güçlüğü altboyutundan alınan puanların puanlarının arasında istatistiksel açıdan anlamlı farklar olduğu bulunmuştur ($p < 0,05$). Babası ortaokul mezunu katılımcıların Toronto Aleksitimi Ölçeğinde bulunan duygularını tanıma zorluğu alt boyutundan aldıkları puanların lise mezunu olan katılımcılardan yüksek olduğu saptanmıştır.

Araştırma kapsamına alınan katılımcıların baba eğitim durumuna Barrat Dürtüsellik Ölçeğinde yer alan plan yapma ve dikkat dürtüsellliği altboyutlarından alınan puanların aralarında istatistiksel olarak anlamlı fark tespit edilmiştir ($p < 0,05$). Babası ilk okul mezunu olanların plan yapma puanları babası lisans ve lisansüstü mezunlarına göre düşük, dikkat dürtüsellliği puanları ise yüksek bulunmuştur.

Katılımcıların baba eğitim durumuna Büyüme Korkusu Ölçeğinden alınan puanlarının aralarında istatistiksel açıdan anlamlı farklar olmadığı belirlenmiştir ($p > 0,05$).

Tablo 12.

Katılımcıların ebeveyn birliktelik göre BAPI, Toronto Aleksitimi Ölçeği, Barrat Dürtüsellik Ölçeği ve Büyüme Korkusu Ölçeği puanlarının karşılaştırılması

	Ebeveyn birliktelik	n	\bar{x}	s	t	p																																																																																																																																	
BAPI	Birlikte	89	4,22	2,06	-4,219	0,000*																																																																																																																																	
	Ayrı	63	5,56	1,71			Duygularını tanıma zorluğu	Birlikte	90	21,83	7,52	-3,489	0,001*	Ayrı	64	25,69	5,50	Duygularını ifade etme zorluğu	Birlikte	90	16,36	4,20	-2,658	0,009*	Ayrı	64	17,95	2,78	Dışa vuruk düşünce	Birlikte	90	25,80	4,80	1,827	0,070	Ayrı	64	24,42	4,34	Toronto Aleksitimi Ölçeği	Birlikte	90	63,99	11,90	-2,308	0,022*	Ayrı	64	68,06	9,01	Plan Yapma	Birlikte	90	15,69	3,19	3,911	0,000*	Ayrı	64	13,28	4,45	Motor Dürtüsellik	Birlikte	90	7,24	1,96	-2,933	0,004*	Ayrı	64	8,22	2,13	Dikkat Dürtüsellliği	Birlikte	90	17,39	4,59	-3,896	0,000*	Ayrı	64	20,13	3,84	Barrat Dürtüsellik Ölçeği	Birlikte	90	40,32	6,00	-1,391	0,166	Ayrı	64	41,63	5,32	Sosyalduygusal yalnızlık	Birlikte	90	9,33	1,98	0,291	0,771	Ayrı	64	9,23	2,20	Romantik ilişkiyi sürdürmede zorlanma	Birlikte	90	15,48	3,16	-0,162	0,871	Ayrı	64	15,56	3,25	Evlenmeye karşı olumsuz tutumlar	Birlikte	90	10,31	2,99	1,220	0,224	Ayrı	64	9,72	2,95	Bağımsız yaşama hazırlık ve sorumluluğu içselleştirmede zorlanma	Birlikte	90	8,99	2,03	-0,420	0,675	Ayrı
Duygularını tanıma zorluğu	Birlikte	90	21,83	7,52	-3,489	0,001*																																																																																																																																	
	Ayrı	64	25,69	5,50			Duygularını ifade etme zorluğu	Birlikte	90	16,36	4,20	-2,658	0,009*	Ayrı	64	17,95	2,78	Dışa vuruk düşünce	Birlikte	90	25,80	4,80	1,827	0,070	Ayrı	64	24,42	4,34	Toronto Aleksitimi Ölçeği	Birlikte	90	63,99	11,90	-2,308	0,022*	Ayrı	64	68,06	9,01	Plan Yapma	Birlikte	90	15,69	3,19	3,911	0,000*	Ayrı	64	13,28	4,45	Motor Dürtüsellik	Birlikte	90	7,24	1,96	-2,933	0,004*	Ayrı	64	8,22	2,13	Dikkat Dürtüsellliği	Birlikte	90	17,39	4,59	-3,896	0,000*	Ayrı	64	20,13	3,84	Barrat Dürtüsellik Ölçeği	Birlikte	90	40,32	6,00	-1,391	0,166	Ayrı	64	41,63	5,32	Sosyalduygusal yalnızlık	Birlikte	90	9,33	1,98	0,291	0,771	Ayrı	64	9,23	2,20	Romantik ilişkiyi sürdürmede zorlanma	Birlikte	90	15,48	3,16	-0,162	0,871	Ayrı	64	15,56	3,25	Evlenmeye karşı olumsuz tutumlar	Birlikte	90	10,31	2,99	1,220	0,224	Ayrı	64	9,72	2,95	Bağımsız yaşama hazırlık ve sorumluluğu içselleştirmede zorlanma	Birlikte	90	8,99	2,03	-0,420	0,675	Ayrı	64	9,13	1,92								
Duygularını ifade etme zorluğu	Birlikte	90	16,36	4,20	-2,658	0,009*																																																																																																																																	
	Ayrı	64	17,95	2,78			Dışa vuruk düşünce	Birlikte	90	25,80	4,80	1,827	0,070	Ayrı	64	24,42	4,34	Toronto Aleksitimi Ölçeği	Birlikte	90	63,99	11,90	-2,308	0,022*	Ayrı	64	68,06	9,01	Plan Yapma	Birlikte	90	15,69	3,19	3,911	0,000*	Ayrı	64	13,28	4,45	Motor Dürtüsellik	Birlikte	90	7,24	1,96	-2,933	0,004*	Ayrı	64	8,22	2,13	Dikkat Dürtüsellliği	Birlikte	90	17,39	4,59	-3,896	0,000*	Ayrı	64	20,13	3,84	Barrat Dürtüsellik Ölçeği	Birlikte	90	40,32	6,00	-1,391	0,166	Ayrı	64	41,63	5,32	Sosyalduygusal yalnızlık	Birlikte	90	9,33	1,98	0,291	0,771	Ayrı	64	9,23	2,20	Romantik ilişkiyi sürdürmede zorlanma	Birlikte	90	15,48	3,16	-0,162	0,871	Ayrı	64	15,56	3,25	Evlenmeye karşı olumsuz tutumlar	Birlikte	90	10,31	2,99	1,220	0,224	Ayrı	64	9,72	2,95	Bağımsız yaşama hazırlık ve sorumluluğu içselleştirmede zorlanma	Birlikte	90	8,99	2,03	-0,420	0,675	Ayrı	64	9,13	1,92																			
Dışa vuruk düşünce	Birlikte	90	25,80	4,80	1,827	0,070																																																																																																																																	
	Ayrı	64	24,42	4,34			Toronto Aleksitimi Ölçeği	Birlikte	90	63,99	11,90	-2,308	0,022*	Ayrı	64	68,06	9,01	Plan Yapma	Birlikte	90	15,69	3,19	3,911	0,000*	Ayrı	64	13,28	4,45	Motor Dürtüsellik	Birlikte	90	7,24	1,96	-2,933	0,004*	Ayrı	64	8,22	2,13	Dikkat Dürtüsellliği	Birlikte	90	17,39	4,59	-3,896	0,000*	Ayrı	64	20,13	3,84	Barrat Dürtüsellik Ölçeği	Birlikte	90	40,32	6,00	-1,391	0,166	Ayrı	64	41,63	5,32	Sosyalduygusal yalnızlık	Birlikte	90	9,33	1,98	0,291	0,771	Ayrı	64	9,23	2,20	Romantik ilişkiyi sürdürmede zorlanma	Birlikte	90	15,48	3,16	-0,162	0,871	Ayrı	64	15,56	3,25	Evlenmeye karşı olumsuz tutumlar	Birlikte	90	10,31	2,99	1,220	0,224	Ayrı	64	9,72	2,95	Bağımsız yaşama hazırlık ve sorumluluğu içselleştirmede zorlanma	Birlikte	90	8,99	2,03	-0,420	0,675	Ayrı	64	9,13	1,92																														
Toronto Aleksitimi Ölçeği	Birlikte	90	63,99	11,90	-2,308	0,022*																																																																																																																																	
	Ayrı	64	68,06	9,01			Plan Yapma	Birlikte	90	15,69	3,19	3,911	0,000*	Ayrı	64	13,28	4,45	Motor Dürtüsellik	Birlikte	90	7,24	1,96	-2,933	0,004*	Ayrı	64	8,22	2,13	Dikkat Dürtüsellliği	Birlikte	90	17,39	4,59	-3,896	0,000*	Ayrı	64	20,13	3,84	Barrat Dürtüsellik Ölçeği	Birlikte	90	40,32	6,00	-1,391	0,166	Ayrı	64	41,63	5,32	Sosyalduygusal yalnızlık	Birlikte	90	9,33	1,98	0,291	0,771	Ayrı	64	9,23	2,20	Romantik ilişkiyi sürdürmede zorlanma	Birlikte	90	15,48	3,16	-0,162	0,871	Ayrı	64	15,56	3,25	Evlenmeye karşı olumsuz tutumlar	Birlikte	90	10,31	2,99	1,220	0,224	Ayrı	64	9,72	2,95	Bağımsız yaşama hazırlık ve sorumluluğu içselleştirmede zorlanma	Birlikte	90	8,99	2,03	-0,420	0,675	Ayrı	64	9,13	1,92																																									
Plan Yapma	Birlikte	90	15,69	3,19	3,911	0,000*																																																																																																																																	
	Ayrı	64	13,28	4,45			Motor Dürtüsellik	Birlikte	90	7,24	1,96	-2,933	0,004*	Ayrı	64	8,22	2,13	Dikkat Dürtüsellliği	Birlikte	90	17,39	4,59	-3,896	0,000*	Ayrı	64	20,13	3,84	Barrat Dürtüsellik Ölçeği	Birlikte	90	40,32	6,00	-1,391	0,166	Ayrı	64	41,63	5,32	Sosyalduygusal yalnızlık	Birlikte	90	9,33	1,98	0,291	0,771	Ayrı	64	9,23	2,20	Romantik ilişkiyi sürdürmede zorlanma	Birlikte	90	15,48	3,16	-0,162	0,871	Ayrı	64	15,56	3,25	Evlenmeye karşı olumsuz tutumlar	Birlikte	90	10,31	2,99	1,220	0,224	Ayrı	64	9,72	2,95	Bağımsız yaşama hazırlık ve sorumluluğu içselleştirmede zorlanma	Birlikte	90	8,99	2,03	-0,420	0,675	Ayrı	64	9,13	1,92																																																				
Motor Dürtüsellik	Birlikte	90	7,24	1,96	-2,933	0,004*																																																																																																																																	
	Ayrı	64	8,22	2,13			Dikkat Dürtüsellliği	Birlikte	90	17,39	4,59	-3,896	0,000*	Ayrı	64	20,13	3,84	Barrat Dürtüsellik Ölçeği	Birlikte	90	40,32	6,00	-1,391	0,166	Ayrı	64	41,63	5,32	Sosyalduygusal yalnızlık	Birlikte	90	9,33	1,98	0,291	0,771	Ayrı	64	9,23	2,20	Romantik ilişkiyi sürdürmede zorlanma	Birlikte	90	15,48	3,16	-0,162	0,871	Ayrı	64	15,56	3,25	Evlenmeye karşı olumsuz tutumlar	Birlikte	90	10,31	2,99	1,220	0,224	Ayrı	64	9,72	2,95	Bağımsız yaşama hazırlık ve sorumluluğu içselleştirmede zorlanma	Birlikte	90	8,99	2,03	-0,420	0,675	Ayrı	64	9,13	1,92																																																															
Dikkat Dürtüsellliği	Birlikte	90	17,39	4,59	-3,896	0,000*																																																																																																																																	
	Ayrı	64	20,13	3,84			Barrat Dürtüsellik Ölçeği	Birlikte	90	40,32	6,00	-1,391	0,166	Ayrı	64	41,63	5,32	Sosyalduygusal yalnızlık	Birlikte	90	9,33	1,98	0,291	0,771	Ayrı	64	9,23	2,20	Romantik ilişkiyi sürdürmede zorlanma	Birlikte	90	15,48	3,16	-0,162	0,871	Ayrı	64	15,56	3,25	Evlenmeye karşı olumsuz tutumlar	Birlikte	90	10,31	2,99	1,220	0,224	Ayrı	64	9,72	2,95	Bağımsız yaşama hazırlık ve sorumluluğu içselleştirmede zorlanma	Birlikte	90	8,99	2,03	-0,420	0,675	Ayrı	64	9,13	1,92																																																																										
Barrat Dürtüsellik Ölçeği	Birlikte	90	40,32	6,00	-1,391	0,166																																																																																																																																	
	Ayrı	64	41,63	5,32			Sosyalduygusal yalnızlık	Birlikte	90	9,33	1,98	0,291	0,771	Ayrı	64	9,23	2,20	Romantik ilişkiyi sürdürmede zorlanma	Birlikte	90	15,48	3,16	-0,162	0,871	Ayrı	64	15,56	3,25	Evlenmeye karşı olumsuz tutumlar	Birlikte	90	10,31	2,99	1,220	0,224	Ayrı	64	9,72	2,95	Bağımsız yaşama hazırlık ve sorumluluğu içselleştirmede zorlanma	Birlikte	90	8,99	2,03	-0,420	0,675	Ayrı	64	9,13	1,92																																																																																					
Sosyalduygusal yalnızlık	Birlikte	90	9,33	1,98	0,291	0,771																																																																																																																																	
	Ayrı	64	9,23	2,20			Romantik ilişkiyi sürdürmede zorlanma	Birlikte	90	15,48	3,16	-0,162	0,871	Ayrı	64	15,56	3,25	Evlenmeye karşı olumsuz tutumlar	Birlikte	90	10,31	2,99	1,220	0,224	Ayrı	64	9,72	2,95	Bağımsız yaşama hazırlık ve sorumluluğu içselleştirmede zorlanma	Birlikte	90	8,99	2,03	-0,420	0,675	Ayrı	64	9,13	1,92																																																																																																
Romantik ilişkiyi sürdürmede zorlanma	Birlikte	90	15,48	3,16	-0,162	0,871																																																																																																																																	
	Ayrı	64	15,56	3,25			Evlenmeye karşı olumsuz tutumlar	Birlikte	90	10,31	2,99	1,220	0,224	Ayrı	64	9,72	2,95	Bağımsız yaşama hazırlık ve sorumluluğu içselleştirmede zorlanma	Birlikte	90	8,99	2,03	-0,420	0,675	Ayrı	64	9,13	1,92																																																																																																											
Evlenmeye karşı olumsuz tutumlar	Birlikte	90	10,31	2,99	1,220	0,224																																																																																																																																	
	Ayrı	64	9,72	2,95			Bağımsız yaşama hazırlık ve sorumluluğu içselleştirmede zorlanma	Birlikte	90	8,99	2,03	-0,420	0,675	Ayrı	64	9,13	1,92																																																																																																																						
Bağımsız yaşama hazırlık ve sorumluluğu içselleştirmede zorlanma	Birlikte	90	8,99	2,03	-0,420	0,675																																																																																																																																	
	Ayrı	64	9,13	1,92																																																																																																																																			

Büyüme Korkusu Ölçeği	Birlikte	90	44,11	7,21	0,407	0,684
	Ayrı	64	43,64	6,85		

* $p < 0,05$

Tablo 12.'de katılanların ebeveyn birliktelik durumuna göre BAPI, Toronto Aleksitimi Ölçeği, Barrat Dürtüsellik Ölçeği ve Büyüme Korkusu Ölçeği oranlarının karşılaştırılması amacıyla bağımsız örneklem t testi sonuçları belirtilmiştir.

Araştırmaya dahil olan katılımcıların ebeveyn birliktelik durumuna göre BAPI puanları istatistiksel açıdan farkların olduğu saptanmıştır ($p < 0,05$). Ebeveynleri ayrı katılımcıların BAPI puanlarının ebeveynleri birlikte olan katılımcılardan yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Katılımcıların ebeveyn birliktelik durumuna göre Toronto Aleksitimi Ölçeği geneli ve duygularını tanıma güçlüğü ve duygularını ifade etme güçlüğü puanlarının aralarında istatistiksel açıdan anlamlı farkın olduğu tespit edilmiştir ($p < 0,05$). Ebeveynleri ayrı katılımcıların Toronto Aleksitimi Ölçeği geneli ve duygularını tanıma ve duygularını ifade etme güçlüğü puanlarının ebeveynleri birlikte olan katılımcılardan yüksek olduğu belirlenmiştir.

Katılımcıların ebeveyn birliktelik durumuna göre Barrat Dürtüsellik Ölçeğindeki plan yapma, motor dürtüsellik ve dikkat dürtüselligi puanları arasında istatistiksel açıdan anlamlı farklar çıkmıştır ($p < 0,05$). Ebeveynleri ayrı katılımcıların Barrat Dürtüsellik Ölçeğindeki plan yapma ebeveynleri birlikte olan katılımcılardan düşük, motor dürtüsellik ve dikkat dürtüselligi puanları ise yüksektir.

Katılımcıların ebeveyn birliktelik durumuna Büyüme Korkusu puanlarında istatistiksel açıdan anlamlı farkların olmadığı bulunmuştur ($p > 0,05$).

Tablo 13.

Katılımcıların kardeşi olma durumuna göre BAPI, Toronto Aleksitimi Ölçeği, Barrat Dürtüsellik Ölçeği ve Büyüme Korkusu Ölçeği puanlarının karşılaştırılması

	Kardeşi olma durumu	n	\bar{x}	s	t	p
BAPI	Evet	109	4,74	2,13	-0,357	0,722
	Hayır	43	4,87	1,78		
Duygularını tanıma zorluğu	Evet	111	23,30	6,73	-0,391	0,696
	Hayır	43	23,79	7,72		
Duygularını ifade etme zorluğu	Evet	111	16,93	3,83	-0,486	0,628
	Hayır	43	17,26	3,55		
Dışa vuruk düşünce	Evet	111	24,99	4,51	-1,013	0,312
	Hayır	43	25,84	4,99		
Toronto Aleksitimi Ölçeği	Evet	111	65,22	10,78	-0,847	0,398
	Hayır	43	66,88	11,40		
Plan Yapma	Evet	111	14,75	3,93	0,300	0,764
	Hayır	43	14,53	3,99		
Motor Dürtüsellik	Evet	111	7,72	2,15	0,682	0,496
	Hayır	43	7,47	1,89		
Dikkat Dürtüselligi	Evet	111	18,33	4,65	-0,855	0,394
	Hayır	43	19,02	4,06		
Barrat Dürtüsellik Ölçeği	Evet	111	40,80	5,45	-0,214	0,831
	Hayır	43	41,02	6,52		
Sosyal-duygusal yalnızlık	Evet	111	9,21	2,15	-0,818	0,415
	Hayır	43	9,51	1,87		
Romantik ilişkiyi sürdürmede zorlanma	Evet	111	15,28	2,81	-1,467	0,144
	Hayır	43	16,12	3,98		
Evlenmeye karşı olumsuz tutumlar	Evet	111	9,86	2,94	-1,406	0,162
	Hayır	43	10,60	3,03		
Bağımsız yaşam hazırlık ve sorumluluğu içselleştirmede zorlanma	Evet	111	8,95	2,06	-0,912	0,363
	Hayır	43	9,28	1,75		
Büyüme Korkusu Ölçeği	Evet	111	43,30	6,55	-1,762	0,080
	Hayır	43	45,51	8,04		

* $p < 0,05$

Tablo 13.'te katılanların kardeşi olması durumuna göre BAPI, Toronto Aleksitimi Ölçeği, Barrat Dürtüsellik Ölçeği ve Büyüme Korkusu Ölçek puanlarının karşılaştırılmasına t testi sonuçları verilmiş olup, kardeşi olan ve olmayan katılanların BAPI, Toronto Aleksitimi Ölçeği, Barrat Dürtüsellik Ölçeği ve Büyüme Korkusu Ölçeği puanları arasında istatistiksel açıdan anlamlı farkların olmadığı bulunmuştur ($p > 0,05$).

Tablo 14.

Katılanların daha önce intiharı düşünme göre BAPI, Toronto Aleksitimi Ölçeği, Barrat Dürtüsellik Ölçeği ve Büyüme Korkusu Ölçeği puanlarının karşılaştırılması

	İntihar düşüncesi	n	\bar{x}	s	t	p
BAPI	Evet	92	5,35	1,71	4,540	0,000*
	Hayır	60	3,91	2,18		
Duygularını tanıma zorluğu	Evet	93	25,74	6,15	5,516	0,000*
	Hayır	61	19,92	6,79		
Duygularını ifade etme zorluğu	Evet	93	17,97	3,39	4,069	0,000*
	Hayır	61	15,57	3,83		
Dışa vuruk düşünce	Evet	93	24,86	4,83	-1,212	0,228
	Hayır	61	25,79	4,33		
Toronto Aleksitimi Ölçeği	Evet	93	68,57	9,77	4,263	0,000*
	Hayır	61	61,28	11,25		
Plan Yapma	Evet	93	13,89	4,25	-3,189	0,002*
	Hayır	61	15,90	3,06		
Motor Dürtüsellik	Evet	93	8,18	1,82	4,127	0,000*
	Hayır	61	6,84	2,20		
Dikkat Dürtüselligi	Evet	93	19,81	4,18	4,656	0,000*
	Hayır	61	16,57	4,27		
Barrat Dürtüsellik Ölçeği	Evet	93	41,88	5,18	2,773	0,006*
	Hayır	61	39,31	6,25		
Sosyal-duygusal yalnızlık	Evet	93	9,42	1,99	0,941	0,348
	Hayır	61	9,10	2,20		
Romantik ilişkiyi sürdürmede zorlanma	Evet	93	15,54	3,25	0,118	0,906
	Hayır	61	15,48	3,12		
Evlenmeye karşı olumsuz tutumlar	Evet	93	10,26	2,97	0,995	0,321
	Hayır	61	9,77	2,98		
Bağımsız yaşam hazırlık ve sorumluluğu içselleştirmede zorlanma	Evet	93	9,34	1,89	2,347	0,020*
	Hayır	61	8,59	2,04		
Büyüme Korkusu Ölçeği	Evet	93	44,56	6,95	1,405	0,162
	Hayır	61	42,93	7,13		

* $p < 0,05$

Tablo 14.'te araştırmaya katılanların daha önce intiharı düşünme durumuna göre BAPI, Toronto Aleksitimi Ölçeği, Barrat Dürtüsellik Ölçeği ve Büyüme Korkusu Ölçeği puanları karşılaştırılması adına yapılan bağımsız örneklem t testi sonuçlarına ulaşılmıştır.

Katılımcıların daha önce intiharı düşünme durumuna göre BAPI puanlarının aralarında istatistiksel açıdan anlamlı farkların olduğu tespit edilmiştir ($p < 0,05$). Daha

önce intiharı düşünen katılımcıların BAPI puanlarının daha önce intiharı düşünmeyen katılımcılardan yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Katılımcıların daha önce intiharı düşünme durumu açısından Toronto Aleksitimi Ölçeği geneli ve duygularını tanıma güçlüğü ve duygularını ifade etme güçlüğü puanlarının anlamlı farkın olduğu bulunmuştur ($p<0,05$). Daha önce intiharı düşünen katılanların Toronto Aleksitimi Ölçeği geneli ve duygularını tanıma güçlüğü ve duygularını ifade etme güçlüğü puanlarının daha önce intiharı düşünmeyen katılımcılardan yüksek olduğu saptanmıştır.

Katılımcıların daha önce intiharı düşünme durumuna göre Barrat Dürtüsellik geneli ve plan yapma, motor dürtüsellik ve dikkat dürtüsellik puanlarının aralarında istatistiksel açıdan anlamlı farklara ulaşılmıştır ($p<0,05$). Daha önce intiharı düşünen katılımcıların plan yapmadan aldıkları puanlar daha önce intiharı düşünmeyen katılımcılardan düşük, dürtüsellik geneli, motor dürtüsellik ve dikkat dürtüselliğinden alınan puanların ise yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Katılımcıların daha önce intiharı düşünme durumuna Büyüme Korkusu Ölçeğindeki özgür yaşama hazırlanma ve sorumluluğu içselleştirmede güçlük altboyutu puanlarının aralarında istatistiksel açıdan farklar olduğu bulunmuştur ($p<0,05$). Daha önce intiharı düşünen katılanların Büyüme Korkusu Ölçeğindeki özgür yaşama hazırlanma ve sorumluluk içselleştirme güçlüğü altboyutu puanlarının daha önce intiharı düşünmeyen katılımcılardan yüksek olduğu saptanmıştır.

Tablo 15.

Katılımcıların cinsiyetegöre BAPI, Toronto Aleksitimi Ölçeği, Barrat Dürtüsellik Ölçeği ve Büyüme Korkusu Ölçeği puanlarının karşılaştırılması

	İntihar girişimi	n	\bar{x}	s	t	p
BAPI	Evet	47	5,34	1,82	2,338	0,021*
	Hayır	105	4,52	2,08		
Duygularını tanımazorluğu	Evet	47	26,70	4,19	4,026	0,000*
	Hayır	107	22,00	7,50		
Duygularını ifadeetme zorluğu	Evet	47	18,64	3,35	3,697	0,000*
	Hayır	107	16,31	3,70		
Dışa vurukdüşünce	Evet	47	24,47	4,17	-1,347	0,180
	Hayır	107	25,56	4,83		
Toronto Aleksitimi Ölçeği	Evet	47	69,81	8,60	3,192	0,002*
	Hayır	107	63,87	11,40		
Plan Yapma	Evet	47	14,06	3,98	-1,308	0,193
	Hayır	107	14,96	3,90		
Motor Dürtüsellik	Evet	47	8,04	1,61	1,561	0,121
	Hayır	107	7,48	2,24		
Dikkat Dürtüselligi	Evet	47	19,11	4,22	1,064	0,289
	Hayır	107	18,27	4,60		
Barrat Dürtüsellik Ölçeği	Evet	47	41,21	4,89	0,498	0,619
	Hayır	107	40,71	6,10		
Sosyal-duygusal yalnızlık	Evet	47	9,55	1,80	1,037	0,301
	Hayır	107	9,18	2,18		
Romantik ilişkiyisürdürmede zorlanma	Evet	47	15,32	2,99	-0,499	0,619
	Hayır	107	15,60	3,28		
Evlenmeye karşıolumsuz tutumlar	Evet	47	10,36	2,78	0,820	0,414
	Hayır	107	9,93	3,06		
Bağımsız yaşamahazırlık ve sorumluluğu içselleştirmede zorlanma	Evet	47	8,98	1,51	-0,277	0,782
	Hayır	107	9,07	2,16		
Büyüme Korkusu Ölçeği	Evet	47	44,21	6,22	0,346	0,730
	Hayır	107	43,79	7,40		

* $p < 0,05$

Tablo 15.'te araştırmadaki katılımcıların daha önce intihar girişiminde bulunma durumuna göre BAPI, Toronto Aleksitimi Ölçeği, Barrat Dürtüsellik Ölçeği ve Büyüme Korkusu Ölçeği puanları karşılaştırılma için yapılan bağımsız örneklem t testi sonuçları sunulmuştur.

Katılımcıların daha önce intihar girişiminde bulunma durumuna göre BAPI puanlarının aralarında istatistiksel açıdan farkların olduğu bulunmuştur ($p < 0,05$).

Daha önce intihar girişiminde bulunan katılımcıların BAPI puanlarının daha önce intihar girişiminde bulunmayan katılımcılardan yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Katılımcıların daha önce intihar girişiminde bulunma durumuna göre Aleksitimi geneli ve duygularını tanıma ve duygularını ifade etme güçlüğü puanlarının aralarında istatistiksel açıdan farkın olduğu bulunmuştur ($p<0,05$). Daha önce intihar girişiminde bulunan katılımcıların Aleksitimi Ölçek geneli ve duygularını tanıma güçlüğü ve duygularını ifade etme güçlüğü puanlarının daha önce intihar girişiminde bulunmayan katılımcılardan yüksek olduğu saptanmıştır.

Araştırma kapsamına alınan katılımcıların daha önce intihar girişiminde bulunma durumuna göre Barrat Dürtüsellik Ölçeği puanlarının aralarında istatistiksel açıdan anlamlı farklar olmadığı sonucuna varılmıştır ($p>0,05$).

Katılımcıların daha önce intihar girişiminde bulunma durumuna Büyüme Korkusu Ölçeği puanları arasında istatistiksel açıdan farkların olmadığı bulunmuştur($p>0,05$).

Tablo 16.'da araştırmadaki katılımcıların BAPI, Toronto Aleksitimi Ölçeği, Barrat Dürtüsellik Ölçeği ve Büyüme Korkusu Ölçeği puanları arasında ki korelasyonlar için yapılan Pearson testi sonuçları verilmiştir.

Katılanların BAPI puanları ile Toronto Aleksitimi Ölçeği geneli ve duygularını tanıma güçlüğü ve duygularını ifade etme güçlüğü puanlarının istatistiksel açıdan pozitif ve anlamlı korelasyonların olduğu tespit edilmiştir ($p<0,05$). Katılımcıların Toronto Aleksitimi Ölçeği geneli ve duygularını tanıma zorluğu ve duygularını ifade etme zorluğu puanları arttıkça BAPI puanlarının arttığı görülmüştür.

Araştırmadaki katılımcıların BAPI puanları ile dürtüsellik geneli, motor dürtüsellik ve dikkat dürtüsellikinden alınan puanları arasında istatistiksel açıdan anlamlı ve pozitif yönlü, plan yapmadan aldıkları puanlar arasında ise negatif yönlü korelasyonların olduğu tespit edilmiştir ($p<0,05$). Katılımcıların dürtüsellik geneli, motor dürtüsellik ve dikkat dürtüsellikinden aldıkları puanlar arttıkça BAPI puanları artmakta, plan yapmadan aldıkları puanların artması halinde BAPI puanları azalmaktadır.

Tablo 16.

Katılımcıların Toronto Aleksitimi Ölçeği ve Barrat Dürtüsellik Ölçeği puanlarının BAP puanlarını yordama durumu

	Std. Olm. B	Std. S.H.	Std. Beta	t	p	F p	R ² AdjR ²
(Sabit)	-1,191	1,149		-1,036	0,302		
Duygularını tanıma zorluğu	0,048	0,028	0,164	1,713	0,089		
Duygularını ifade etme zorluğu	0,139	0,051	0,255	2,706	0,008*	17,026	0,413
Dışa vuruk düşünce	0,048	0,033	0,111	1,475	0,142	0,000	0,389
Plan Yapma	-0,089	0,038	-0,174	-2,370	0,019*		
Motor Dürtüsellik	0,192	0,079	0,198	2,431	0,016*		
Dikkat Dürtüsellik	0,057	0,039	0,127	1,490	0,138		

Tablo 16.'da araştırma kapsamına alınan katılımcıların Toronto Aleksitimi Ölçeği ve Barrat Dürtüsellik Ölçeği puanlarının BAP puanlarının yordama durumu çok değişkenli regresyon analizi sonuçları verilmiştir.

Tablo 16.'ye göre katılanların Toronto Aleksitimi Ölçeğinde yer alan duygularını ifade etme zorluğu altboyutundan alınan puanlar BAPI puanları istatistiksel açıdan anlamlı seviyede pozitif yönlü olarak yordadığı tespit edilmiştir ($\beta=0,255;p<0,05$). Katılanların Barrat Dürtüsellik Ölçeğinde ki plan yapmadan alınan puanların BAPI puanları istatistiksel açıdan anlamlı ve negatif yönlü ($\beta=-0,174;p<0,05$), Motor Dürtüsellik puanları ise BAPI puanlarının istatistiksel açıdan anlamlı ve pozitif yönlü yordadığı tespit edilmiştir ($\beta=0,198;p<0,05$).

BÖLÜM V

Tartışma

Bonzai kullanan bireylerin bağımlılık şiddetine göre aleksitimi, dürtüsellik ve büyüme korkusu düzeylerinin incelenmesi amacıyla gerçekleştirilmiş olan bu çalışmanın bulgularından bir tanesi katılımcıların cinsiyetlerine göre bağımlılık düzeyleri arasında fark olduğudur. Erkek katılımcıların bağımlılık düzeylerinin kadın katılımcılardan daha yüksek olduğu belirlenmektedir. Bu bulgu doğrultusunda erkeklerin bağımlılığa daha yatkın olduğu söylenebilir. Çalışma bulguları ile benzer biçimde, üniversite öğrencileri ile yapılan bir çalışmada cinsiyete göre bağımlılık düzeyleri erkeklerde kadınlara oranla anlamlı ölçüde fazla bulunmuştur (San vd., 2020). Çalışmanın bir başka bulgusu ise bonzai kullanıcılarının cinsiyetlerine göre aleksitimi, dürtüsellik ve büyüme korkusu düzeyleri arasında anlamlı fark olmadığıdır. Benzer bir çalışmaya göre, Ateş ve Özden-Yıldırım (2020)'nin yapmış olduğu araştırmada da büyüme korkusunun cinsiyet açısından anlamlı bir fark olmadığıdır. Bir başka çalışmada, büyüme korkusunun cinsiyete göre farklılaşmadığı bulunmuştur (Yeler 2021).

Çalışmanın bir diğer bulgusu, bonzai kullananların yaş grubuna göre farklılık göstermesidir. Bonzai kullanan, 18-29 yaş grubunun, 42-57 yaş grubundan bağımlılığa daha yatkın olduğu tespit edilmiştir. Yapılan bir araştırmaya göre, katılımcıların yaş durum açısından bağımlılık düzeyleri sonuçlarında, gruplar arasında anlamlı düzeyde farklılıklar çıkmaktadır. 18-29 yaş arası grup, diğer gruptan daha fazla puan alarak aralarında ki farkın anlamlı olduğu sonucuna varılmıştır (Bulut, 2023). Çalışmanın bir başka bulgusu ise bonzai bağımlısı 18-29 yaş grubunun aleksitimi genelinden ve duygularını tanıma güçlüğü ve duygularını ifade etme güçlüğü altboyutlarından aldıkları puanların diğer 42-57 yaş grubu bonzai bağımlılarından yüksek olduğu görülmektedir. Bu bulguya göre 18-29 yaş grubu bonzai bağımlılarının kendi duygularını bilinçli bir şekilde tanıma ve ifade etmede zorluklar yaşadıkları söylenebilir. Çalışmada, bonzai bağımlısı 18-29 yaş grubunun dürtüsellik ölçeğindeki dikkat dürtüselliklerinden aldıkları puanların 42-57 yaş grubu bonzai bağımlılarından düşük olduğu görülmektedir. Bu bulguya göre 18-29 yaş grubu bonzai bağımlılarının 42-57 yaş grubu bağımlılara göre dikkatlerinin daha düşük olduğu söylenebilir. Çalışmanın bir diğer bulgusu, büyüme korkusu ile yaş

arasında bir fark bulunmamasıdır. İlgili literatür çalışmaları incelendiğinde büyüme korkusunun yaşla olan ilişkisinin ele alındığı görülmektedir. Fakat çalışmada büyüme korkusu ile yaş değişkeni arasında anlamlı bir ilişki görülmemektedir (Külekçioğlu, 2022).

Çalışmanın bir başka bulgusuna göre, eğitim seviyesinin bağımlılık üzerinde etkisi olmasıdır. İlk öğretim mezunu olan bonzai kullanıcılarının, lisans veya lisans üstü bonzai kullanıcılarına göre daha fazla bağımlılığı olduğu görülmektedir. Yapılan çalışmalara göre, eğitim seviyesi düşük olan bireylerin madde bağımlılığı geliştirmeleri ve bağımlılık şiddetleri daha yüksek görülmektedir (Dar, 2019). Çalışmanın diğer bir bulgusu ilk öğretim mezunu olan bonzai kullananların, lisans veya lisans üstü bonzai kullananlara göre duygularını tanımada ve duygularını ifade etmede zorluk yaşadıkları görülmektedir. Bu doğrultuda eğitim seviyesi düştükçe aleksitiminin arttığı söylenebilir. Bir başka çalışmada ise ilk öğretim - lise mezunu bireyler, üniversite öğrencisi-mezunu olan bireylerden daha yüksek puanlar almışlardır. Başka bir deyişle, eğitim düzeyi düşük olan bireyler daha aleksitimik görünmektedirler (Durak Batıgün, 2008). Çalışmanın bir diğer bulgusu ise ilk öğretim mezunu bonzai kullanıcılarının lisans veya lisans üstü bonzai kullanıcılarına göre motor ve dikkat dürtüselliğinin daha fazla olduğu tespit edilmiştir. Düşük eğitim seviyesi olan bonzai kullanıcılarının düşünmeden karar alma ve davranış sergiledikleri gözlemlenmektedir. Çalışmada büyüme korkusu ile eğitim arasında bir fark bulunmamaktadır. Benzer bir Araştırmada, beliren yetişkinlik döneminde eğitim durumuna göre büyüme korkusu düzeyinin anlamlı düzeyde farklılaşmadığı saptanmıştır (Külekçioğlu, 2022).

Çalışmanın bir başka bulgusuna göre, bonzai bağımlılarında medeni durumun bağımlılık üzerinde etkisi olduğudur. Boşanmış bonzai bağımlılarının, bekar bonzai bağımlılarına oranla bağımlılık düzeyleri yüksek bulunmaktadır. Literatürde ki bir çalışmaya göre madde bağımlılığı olan bireylerin sağlıklı kontrollere göre daha yüksek oranda boşanmış bireyler oldukları tespit edilmiştir (Ünal vd., 2021). Çalışmanın diğer bir bulgusu, boşanmış bonzai kullanıcılarının plan yapma ve dikkat dürtüselliği evli olanlardan yüksek olduğu belirlenmektedir. Çalışmaya göre büyüme korkusunda ise bekar bonzai bağımlılarının, evli bonzai bağımlılarına göre daha fazla özgür yaşama hazırlık ve sorumluluğunu içselleştirmede zorlandıkları sonucuna varılmıştır. Bekar bonzai bağımlılarının sorumluluğu içelleştirme ve

bağımsız yaşama hazır olmadıkları sonucuna ulaşılmıştır. Literatür incelendiğinde, beliren yetişkinlik döneminde bekar olan katılımcıların büyüme korkusu düzeyinin, evli olanlara göre anlamlı şekilde yüksek olduğu saptanmıştır(Külekcioğlu, 2022). Yeler (2021)'in araştırmasında da tek başına yaşamakta olan bireylerin büyüme korkusunun eşi ile birlikte yaşayanlardan istatistiksel olarak anlamlı biçimde fazla olduğu sonucuna varılmaktadır.

Çalışmanın bir başka bulgusuna göre, çocuk sahibi bonzai kullanıcılarının çocuk sahibi olmayan bonzai kullanıcılarına göre daha fazla bağımlılık geliştirdikleridir. Çocuk sahibi olan bonzai kullanıcılarının çocuk sahibi olmayan bonzai kullanıcılarına göre duygularını ifade etmede daha fazla zorluk yaşadıkları ve aleksitiminin yüksek olduğu belirlenmektedir. Çocuk sahibi bonzai kullanıcılarının dikkat dürtüselliğini yükselttiği sonucuna ulaşılmaktadır. Bir diğer bulgu ise çocuk sahibi olan bonzai kullanıcılarının büyüme korkusu özgür yaşama hazırlık ve sorumluluk içselleştirme de zorlanmaları, çocuk sahibi olmayan bonzai kullanıcılarına göre daha düşük olduğu belirlenmektedir.

Bir diğer bulgu, katılımcıların anne eğitim düzeyi arttıkça bağımlılık şiddetinin, aleksitiminin ve büyüme korkusunun azalmış olduğu, baba eğitim düzeyi arttıkça bağımlılık şiddetinin, aleksitiminin ve dikkat dürtüselliğinde azalma olduğu görülmektedir. Yapılan bir çalışmada, anne ve babanın eğitim seviyesine göre madde kullanımının değişiklik gösterdiğini, anne ve babanın eğitim seviyesi düştükçe bağımlılık riskinin arttığı bulunmuştur (Hogan vd., 2000). Çalışmanın literatürle karşılaştırılmasıyla, anne ve baba eğitim seviyesi arttıkça bağımlılık, aleksitimi, dürtüsellik ve büyüme korkusunun azaldığı sonucuna varılmaktadır.

Çalışmanın başka bir bulgusu olan anne-baba evlilik durumuna göre istatistiksel farklılık olduğu ve anne-babası ayrı olanların bağımlılık, aleksitimi, dürtüsellik alt boyuntlarından motor dürtüsellik ve dikkat dürtüselliği şiddetleri anne-babası birlikte olanlardan daha fazla olduğu bulunmuştur. Aile tipinin bağımlılık geliştirmede bir risk faktörü olabileceği ve parçalanmış ailede yetişen bireylerin madde bağımlılık risklerinin daha yüksek olduğu yönünde çalışmalar olsa da aile tipi ile bağımlılık şiddetlerini inceleyen bir araştırma bulunmamıştır (Bülbul ve Odacı, 2018).

Diğer bir bulgu ise kardeşi olan bonzai bağımlılarının, kardeşi olmayan bonzai bağımlılarına göre bağımlılık, aleksitimi, dürtüsellik ve büyüme korkusu aralarında istatistiksel açıdan anlamlı farkın olmamasıdır.

Bir diğler bulgu, bonzai bağımlılarının daha önce intiharı düşünme oranının, intihar düşüncesi olmayan bonzai bağımlılardan daha yüksek olduğudur. Liteatürde ki çalışmalara göre, madde kullanımı olanların intihar da dahil bir çok nedenden dolayı genç ölme eğiliminde olduklarından, yaşın ilerlemesi madde kullananlarda intihar girişimi ihtimalini azalmaktadır (Conwell vd., 1996). Daha önce intiharı düşünen duygularını tanıma güçlüğü ve duygularını ifade etme güçlüğü olan bonzai bağımlılarının aleksitimik düzeyleri, daha önce intiharı düşünmeyen katılımcılardan yüksek olduğu saptanmaktadır. Bir diğler bulgu motor ve dikkat dürtüselliği yüksek olan bonzai bağımlılarının daha çok intiharı düşündüğüdür. Bağımsız yaşama hazırlık ve sorumluluğu içselleştirmede zorlanan büyüme korkusuna sahip bonzai bağımlılarının daha önce intiharı düşünmeyenlere göre daha fazla olduğu sonucuna varılmaktadır.

Çalışmanın başka bir bulgusuna göre, intihar girişiminde bulunma durumlarına bakıldığı zaman bonzai kullanıcılarının bağımlılık şiddetine göre intihar girişiminde bulunmaya daha yatkın olduğudur. Bonzai bağımlılarının bilinçli bir şekilde duygularını tanıma ve ifade etmekte zorluk yaşamaları, daha az olan bonzai bağımlılarına oranla daha çok intihar girişiminde bulunmaktadırlar. Yapılan bir çalışmaya göre intihar girişiminde bulunan bireylerde kontrol grubuna istinaden anlamlı düzeyde çok fazla aleksitimi saptanmıştır. Duyguların sözle ifade edilememesi, intihar girişimi ile duygularını ifade edebileceği bir yol olarak ortaya çıkmaktadır. Sözle ifade edilemeyen duygular, içsel çatışma ve hayalkırıklıkları kendine zarar verme ile ortaya çıkmakta ve birey duygularını bu şekilde etrafına duyurmaktadır (Sayar vd., 2000). Çalışmanın diğler bulgusu ise dürtüsellik ve büyüme korkusunun intihar girişimi ile arasında bir fark bulunmamasıdır.

Bonzai kullanıcılarının aleksitimi düzeyi arttıkça bağımlılık şiddetinin arttığı görülmektedir. Duygularını tanıma ve ifade etme zorluğu bağımlılığı arttırmaktadır. Literatürde ki benzer çalışmalara bakıldığı zaman, madde kullanımı olan ve olmayan bireylerin karşılaştırıldığı çalışmalarda madde kullanımı olmayan grupta %8-10 oranında aleksitimi saptanmışken, madde kullanımı olan bireylerde bu oran %40-50'lere ulaşmaktadır (Hamidi vd., 2010). Bir diğler çalışma da bağımlılık düzeyinde olmayan madde kullanıcıları ve madde bağımlılığı olan kişileri aleksitimik özelliklerine göre karşılaştırmış, bağımlı grupta duygu düzenlemesi ile ilgili

zayıflıkların fazla olduğunu, bu durumun bağımlılık gelişmesi ve sürmesinde etkili faktörlerden biri olabileceğini tespit etmişlerdir (Lyvers vd., 2014). Bonzai kullanıcılarının motor dürtüsellik ve dikkat dürtüselliklerinin artması bağımlılığı arttırmaktadır. Bonzai kullanıcılarının plan yapma düzeylerinin fazla olması bağımlılık şiddetini azalttığı saptanmaktadır. Benzer bir çalışma incelendiğinde aynı şekilde toplam dürtüsellik ortalama puanı ile bağımlılık şiddeti ortalama puanı aralarında pozitif yönlü anlamlı ilişki bulunmuştur(Ateş, 2020).

Bonzai bağımlılarının aleksitimi ölçeğinin alt boyutunda yer alan duygularını ifade etme zorluğu bağımlılık şiddetini anlamlı şekilde pozitif yönlü yordadığı sonucuna varılmaktadır. Duygularını ifade etme zorluğu bağımlılık şiddetini etkiler. Bonzai bağımlılarının dürtüsellik ölçeğinde yer alan plan yapmadan aldıkları puanların bağımlılık düzeyleri puanlarının istatistiksel açıdan anlamlı ve negatif yönlü yordadığı bulunmaktadır. Bir başka deyişle plan yapamama bağımlılık için etkindir. Motor dürtüsellik puanlarının ise bağımlılık düzeyleri puanları istatistiksel açıdan anlamlı ve pozitif olarak yordadığı tespit edilmiştir. Düşünmeden davranmanın bağımlılık şiddetini etkilediği sonucuna varılmaktadır. Bununla birlikte literatürde ki araştırmaların, ortalama değerlerinin deney grubu lehine sonuçlanması bağımlı kişilerde bağımlı olmayan kişilere oranla dürtüsellik seviyelerinin daha fazla olduğu söylenebilmektedir (Swann vd, 2002).

Yapılan literatür taramasında bonzai, aleksitimi, dürtüsellik ve büyüme korkusu aralarındaki ilişkileri inceleyen çok az sayıda çalışmaya rastlanmıştır.

BÖLÜM VI

Sonuç ve Öneriler

Sonuç

Bonzai bağımlılığı şiddetine göre aleksitimi, dürtüsellik ve büyüme korkusu düzeylerinin incelendiği bu çalışmada, cinsiyete göre bağımlılık düzeyleri arasında fark olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Erkek bağımlıların kadın bağımlılara göre daha fazla olduğu tespit edilmiştir. Aleksitimi, dürtüsellik ve büyüme korkusu düzeylerine bakıldığı zaman cinsiyetin etkili bir faktör olmadığı sonucuna varılmıştır.

Çalışmanın bir diğer sonucu ise, 18-29 yaş grubundaki bonzai bağımlılarının, 42-57 yaş grubundaki katılımcılara göre bağımlılığa daha yatkın olduğudur. Bonzai bağımlılarının, 18-29 yaş grubunun duygularını tanıma ve ifade etmede zorlandığı görülmüştür. Bir diğer sonuç ise 18-29 yaş bonzai kullanıcılarının dikkat dürtüselliklerinin, 42-57 yaş bonzai kullanıcılarına göre daha düşük olmasıdır. Büyüme korkusu ile yaş arasında bir fark bulunmamıştır.

Başka bir sonuca göre eğitim seviyesi düştükçe bonzai bağımlılarında bağımlılık şiddeti artmaktadır. Bonzai bağımlılarının duygularını tanımada ve ifade etmede zorluk yaşadığı sonucuna varılmıştır. Eğitim seviyesinin düşük olması aleksitimiye etkiler. Motor ve dikkat dürtüsellikliği ilköğretim mezunu olan bonzai bağımlılarının, lisans veya lisansüstü bonzai bağımlılarına göre daha fazla olduğu görülmüştür.

Çalışmanın bir başka sonucuna göre, bonzai bağımlılarında medeni durumun bağımlılık üzerinde etkisi olduğudur. Boşanmış bonzai kullanıcılarının plan yapma ve dikkat dürtüsellikleri evli olanlardan yüksek olduğu belirlenmiştir. Çalışmaya göre büyüme korkusunda ise bekar bonzai bağımlılarının, evli bonzai bağımlılarına göre daha fazla özgür yaşama hazırlık ve sorumluluk içselleştirme de zorlandıkları tespit edilmiştir.

Bir diğer sonuç ise çocuk sahibi olan bonzai bağımlılarının, çocuk sahibi olmayan bonzai bağımlılarına oranla bağımlılık şiddetlerinin, aleksitiminin ve dürtüselliklerinin daha fazla olmasıdır.

Çalışmanın diğer sonucu, anne-baba eğitim düzeyi arttıkça bağımlılık şiddetinin, aleksitiminin, dürtüselliklerinin ve büyüme korkusunun azalmış olduğudur.

Çalışmanın bir başka sonucu ise, anne-babası ayrı bonzai kullanıcılarının bağımlılık şiddeti, aleksitimi, motor ve dikkat dürtüselligi şiddetleri anne-babası birlikte olanlardan daha fazla olduğu bulunmuştur.

Bonzai bağımlılarının kardeşi olan ve olmayan bonzai bağımlılarına göre bağımlılık, aleksitimi, dürtüsellik ve büyüme korkusu arasında farkların olmadığıdır.

Çalışmanın bir diğer sonucu bonzai kullananların daha önce intiharı düşünme oranı, intihar düşüncesi olmayan bonzai kullanıcılarına göre bağımlılık şiddetinin, aleksitiminin, dürtüselligin ve büyüme korkusunun daha yüksek olmasıdır.

Diğer bir sonuca göre bonzai kullanıcılarının intihar girişiminde bulunmaya daha yatkın olmasında bağımlılık şiddeti ve aleksitimi düzeylerinin yüksek olması etkindir.

Bonzai kullanıcılarının aleksitimi düzeyi arttıkça bağımlılık şiddetinin arttığı görülmüştür. Duygularını tanıma ve ifade etme zorluğu bağımlılığı arttırmaktadır. Plan yapamama bağımlılık için bir etken olarak bulunmuştur. Ayrıca düşünmeden davranma ve hareket etmenin de bağımlılık şiddetini arttırdığı sonucuna varılmıştır.

Aleksitimi alt boyutu olan duygularını ifade etme zorluğu bağımlılık şiddetini anlamlı derecede pozitif yordadığı sonucuna varılmıştır. Bonzai kullanıcılarının dürtüsellik alt boyutu olan plan yapma düzeylerinin bağımlılık şiddetini anlamlı ve negatif yönlü, motor dürtüsellik düzeylerinin ise bağımlılık şiddetini anlamlı ve pozitif açıdan yordadığı sonucuna varılmıştır.

Öneriler

Araştırmacılara Yönelik Öneriler

Aleksitimik bireylerin, bağımlılık gibi davranışsal sorunlara yatkın olduğu bilinmektedir. Bonzai kullanımının aleksitimi, dürtüsellik ve büyüme korkusu üzerine olan etkilerinin araştırılması bu bağlamda gerekmektedir.

Genç yetişkin kişilerdeki büyüme korkusu özünde yer alan özgür yaşama hazırlık ve sorumluluğu içselleştirmede güçlük, bonzai bağımlılığını etkileyen bir faktördür. Bu açıdan büyüme korkusu ile bonzai bağımlılığı aralarında ki ilişkinin incelenmesi önerilmektedir.

Gelecek çalışmalarda dürtüsellik ile cinsiyet, genetik, çevre vs. ilişkilerinin ve bu ilişkilerin madde kullanımını nasıl etkilediği yönündeki çalışmalara odaklanılması önerilmektedir.

Klinisyenlere Yönelik Öneriler

Bonzai bağımlılarının, dürtü kontrol sorunlarına yatkın olduğu, duygusal farkındalık ve duygularını ifade etme konusunda yetersizliklerinin dürtüsel kararlar ve davranışlara yol açabileceği öne sürülmüştür.

Bağımlıların, sentetik kannabinoidleri (bonzai) tercih etmeleri kolay ulaşılabilir olmasının yanında ucuz ve kokusu olmayan bir kimyasal olmasıdır. Dolayısıyla bonzai bağımlılığını tespit etmek zordur.

Çalışmada çıkan sonuçlara göre cinsiyet, yaş, eğitim, anne-baba evlilik ve eğitim düzeyinin bağımlılığın oluşumunda önemli etkenler olduğunun göz önünde bulundurulması önerilmektedir.

Devlete Yönelik Öneriler

Bonzai ulaşılması kolay, maliyeti ucuz, yapılan testlerde kolay tespit edilemeyen ve kokusuz bir madde olduğundan dolayı tercih edilmektedir. Buna karşın ilgili birimlerin bu konuya yönelik eğitiminin olması gerekmektedir.

Okullarda eğitim şeklinde veya sıklıkla seminerlerle uzman kişiler tarafından özellikle ergen ve gençlerin bağımlılık hakkında bilgilendirilmesi gerekmektedir.

Bağımlı bireylerin ailelerinin de konuyla ilgili bilgilendirilmesi ve ailenin de büyük bir sorumluluğu olduğunun farkındalığı yaratılmalıdır.

Önceden tespit edilen veya cezalandırılan bonzai bağımlılarının, tedavi veya ceza süreci bittikten sonra da bu kişileri devlet tarafından ücretsiz olarak tahliller, sosyal yaşam desteği, düzenli terapiler, grup terapilerinin yetkililer tarafından takibi yapılması önerilir.

Boş vakit ve işsizlik bağımlılığı etkileyen önemli bir faktördür. Bu yüzden tedavi veya cezai süreci biten bağımlılara kontrollü iş istihdamı sağlanmalıdır ki bağımlı olan vatandaşlarımızın uzun süre takibi yapılabilir ve bağımlılık süreci tekrarlanmasın.

Kaynakça

- Albertella, L., Rotaru, K., Christensen, E., Lowe, A., Brierley, M. E., Richardson, K., ... ve Yücel, M. (2021). The influence of trait compulsivity and impulsivity on addictive and compulsive behaviors during COVID-19. *Frontiers in psychiatry*, 12, 634583.
- Andıç, S. ve Batıgün, A. D. (2021). DSM-5 tanı ölçütleri temelinde internet bağımlılığı ölçeği'nin geliştirilmesi: İnternet oyun oynama bozukluğu açısından bir değerlendirme. *Türk Psikiyatri Dergisi*, 32(1), 33-42.
- Apgáua, L. T. ve Jaeger, A. (2019). Memory for emotional information and alexithymia a systematic review. *Dementia and Neuropsychologia*, 13(1), 22–30.
- APA. (2022). APA Dictionary of Psychology. Retrieved 01.01.2023 from <https://dictionary.apa.org/alexithymia>
- Arnett, J. J. (2000). Emerging adulthood: A theory of development from the late teens through the twenties. *American Psychologist*, 55(5), 469.
- Arnett, J. J. (2004). Emerging adulthood: The winding road from the late teens through the twenties. *Oxford University Press*.
- Atak, H. ve Çok, F. (2010). İnsan yaşamında yeni bir dönem: beliren yetişkinlik. *Çocuk ve Gençlik Ruh Sağlığı Dergisi*, 17(1), 39-50.
- Ateş, N. ve Özden-Yıldırım, M. S. (2018). Büyüme korkusu ölçeği'nin (BKÖ) geliştirilmesi: Geçerlilik ve güvenilirlik çalışması. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 10(24), 158-175.
- Ateş, N. ve Özden-Yıldırım, M. S. (2020). Büyüme Korkusu İle Psikolojik Belirtiler Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 9(1), 402-410.
- Ateş N. (2020) *Opiyat Kullanım Bozukluğu Olan Hastalarda Aşermenin, Aleksitimi Ve Dürtüsellik İle Olan İlişkisi* T.C. Sağlık Bilimleri Üniversitesi Erenköy Ruh Ve Sinir Hastalıkları Eğitim Ve Araştırma Hastanesi Tıpta Uzmanlık Tezi.

- Bagby RM, Parker JD, Taylor GJ (1994) The twenty-item Toronto Alexithymia Scale-I. Item selection and cross-validation of the factor structure. *J Psychosom Res*, 38:23-32.
- Bahar A.(2018)Uyuşturucu Madde Kullanımının Nedenleri ve Bağımlılık Oluşum Sürecinde İletişimsel Yaklaşımların Rolü ve Önemi: Polis Kayıtları Üzerinden Olgusal Bir İnceleme *Connectist: Istanbul University Journal of Communication Sciences*, 2018, 55: 1-36
- Baykara, S., ve Atmaca, M. (2019). Erkek opiyat kullanım bozukluğu hastalarında kendine zarar verici davranış ve intihar girişimi öyküsünün dürtüsellik ve bazı klinik verilerle ilişkisi. *Anadolu Psikiyatri Dergisi*, 20(1), 29-37.
- Beck AT. (1961)An inventory for measuring depression. *Arch Gen Psychiatry* 1961;4(6):561-71.
- Bekman, S. ve Koç, A. A. (2018), İnsan gelişimi, aile ve kültür, İstanbul: *Koç Üniversitesi Yayınları*.
- Bernstein, M. H., McSheffrey, S. N., van den Berg, J. J., Vela, J. E., Stein, L. A. R., Roberts, M. B. ve Clarke, J. G. (2015). The Association Between Impulsivity and Alcohol/Drug Use Among Prison Inmates. *Addictive Behaviors*, 42, 140-143.
- Benotsch, E. G., Lance, S. P., Martin, A. M., ve Green, M. (2013). Transmission risk behaviors in a subset of hiv-positive individuals: The role of narcissistic personality features. *Personality and Individual Differences*, 54(2), 256-260.
- Böçkün, B. (2021). *Problemlili internet kullanımının metakognisyonlar, olumsuz çocukluk dönemi yaşantıları, alekstim ve dürtüsellik ile ilişkisinin incelenmesi*. Yayınlanmış yüksek lisans tezi. İstanbul Kent Üniversitesi, İstanbul
- Bulut A. (2023)*Alkol Ve Madde Bağımlılığı Riski Olan Bireylerin Başa Çıkma Tutumlarının İncelenmesi* Yüksek Lisans Tezi İstanbul Gelişim Üniversitesi S:71
- Bülbül, K., ve Odacı, H. (2018). Lise öğrencilerinde umutsuzluk, bağlanma stili ve aile yapısının madde kullanma eğilimini yordama gücü. *Klinik Psikiyatri Dergisi*, 21(4), 360-369.
- Büyüköztürk, ř., Çakmak. E., K., Akgün, Ö., E., Karadeniz, ř., ve Demirel, F. (2018). *Bilimsel araştırma yöntemleri* (11.baskı). Pegem Akademi.

- Conwell Y, Duberstein PR, Cox C ve ark. (1996) Relationships of age and Axis I diagnoses in victims of completed suicide: A psychological autopsy study. *Am J Psychiatry*, 153:1001-1008.
- Çevik Ö. ve Tanhan F. (2020). Merhamet korkusu: Tanımı, nedenleri ve önlenmesi. *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar*, 12(3), 342-351.
- Dar, M. (2019). *Madde bağımlılığı tedavisi sürecinde aile işlevselliğinin rolünün incelenmesi*. (Tez No. 613965) [Yüksek Lisans Tezi, Hasan Kalyoncu Üniversitesi]. YÖK Tez
- De Wit H. (2009). Impulsivity as a determinant and consequence of drug use: a review of underlying processes. *Addiction Biol* 2009;14(1):22-31
- Denton R. E., Kampfe C. M. (1994). The relationship between family variables and adolescent substance abuse: A literature review. *Adolescence*, 29(114), 475–495.
- Derman, M. (2017). Çocukların empati beceri düzeylerinin ailesel etmenlere göre belirlenmesi, *International Journal of Social Science*, 6 (1), 1365-1382.
- Dip A, (2018) Synthetic Cannabinoids and Synthetic Cannabinoid Abuse Türkiye Klinikleri *J Pharmacol-Special Topics*. 2018;6(1):51-6
- Doğan, A. ve Cebioğlu, S. (2011). *Beliren yetişkinlik dönemi kriterlerinin Türkiye'deki üniversite öğrencileri arasında incelenmesi*. Yayınlanmamış çalışma.
- Durak Batıgün A, Büyüksahin A. Aleksitimi: Psikolojik Belirtiler ve Bağlanma Stilleri *Klinik Psikiyatri* 2008;11:105-114
- Epözdemir, H., 2012. Aleksitimi: Psikolojik Bir Semptom Mu, Yoksa Bir Kişilik Özelliği Mi? *Türk Psikoloji Yazıları*, 15(30), 25-33.
- El Rasheed, A. H. (2001). Alexithymia in Egyptian substance abusers. *Substance Abusers*, 22, 11-21.
- Ergül, C., Akoğlu, G., Sarıca, A. D., Karaman, G., Tufan, M., Bahap-Kudret, Z., et al. (2016). An adapted dialogic reading program for Turkish kindergarteners from low socio-economic backgrounds. *Journal of Education and Training Studies*, 4(7), 169-184.
- Er R. Ve Büyükbayraktar Ç. (2019). Sokak Çocuklarında Bağlanma ve Aleksitimi İlişkisi. *Turkish Psychological Counseling and Guidance Journal*, 9(55), 1111-1135.

- Franz M, Popp K, Schaefer R, Sitte W, Schneider C, Hardt J, et al. Alexithymia in the German general population. *Soc Psychiatry Psychiatr Epidemiol.* 2008;
- Fossati, A., Acquarini, E., Feeney, J. A., Borroni, S., Grazioli, F., Giarolli, L.E., Franciosi, G. ve Maffei, C. (2009). Alexithymia and attachment insecurities in impulsive aggression. *Attachment & Human Development*, 11, 165-182.
- Gatta, M., Parolin, M., Miscioscia, M., De Carli, P., Cristofalo, P., & Simonelli, A. (2018). Alexithymia in young adults with substance use disorders: Critical issues about specificity and treatment predictivity. *Frontiers in psychology*, 9, 645.
- Gençiri C. (2020) *Beliren Yetişkinlik Dönemindeki Bireylerde Sosyal Kaygı, Duygusal Zeka Ve Aleksitimi Arasındaki İlişkinin İncelenmesi* Yükek Lisans Tezi
- Goerlich-Dobre KS, Votinov M, Habel U, Pripfl J, Lamm C. Neuroanatomical profiles of alexithymia dimensions and subtypes. *Hum Brain Mapp.* 2015;36(10):3805-18.
- Gunderson, A.R., Leal, M., 2012. Geographic variation in vulnerability to climate warming in a tropical Caribbean lizard. *Funct. Ecol.* 26, 783–793.
- Güleç H, Köse S, Güleç MY, Çitak S, Evren C, Borckardt J. et al. (2009) Reliability and factorial validity of the Turkish version of the 20-item Toronto Alexithymia Scale (TAS-20). *Klinik Psikofarmakoloji Bülteni.* 2009;19(3):214–220.
- Güleç H, Yenel A. (2010) Psychometric properties of the Turkish version 20 item Toronto Alexithymia Scale: According to cut-off score. *Klinik Psikiyatri Dergisi.* 2010;13(3):108-112.
- Hamidi S, Rostami R, Farhoodi F, Abdolmanafi A. (2010) A study and comparison of Alexithymia among patients with substance use disorder and normal people. In: *Procedia - Social and Behavioral Sciences.* 2010. p. 1367–70
- Hao, Z., Jin, L., Lyu, R., ve Rabia Akram, H. (2020). Problematic mobile phone use and altruism in Chinese undergraduate students: The mediation effects of alexithymia and empathy. *Children and Youth Services Review*, 118.
- Herman, M. Aleksandra; Critchley, D. Hugo; Duka, Theodora (2019). “The Role of Emotions and Physiological Arousal in Modulating Impulsive Behaviour”. *Biological Psychology*, 133, 30-43.

- Hogan, M. J. (2000). Diagnosis and treatment of teen drug use. *Medical Clinics of North America*, 84.
- İleri İ. (2019) *Madde bağımlılığı nedeni ile hastanede yatarak tedavi gören bireylerde dürtüsellik ve yıkıcı davranış bozukluklarının incelenmesi* yüksek lisans tezi tez.yok.gov.tr
- İlter, S. M., ve Ovayolu, Ö. (2022). The relations between the alexithymia levels and social media addictions of nursing students. *Perspectives in Psychiatric Care*, 58(4), 2330-2336.
- Kahraman, B. (2019). Mersin, S., İbrahimoglu, Ö., Saray Kılıç, H., Social media usage and alexithymia in nursing students. *Perspectives in Psychiatric Care*.
- Kaminer Y, Winters KC, eds.(2011) *Clinical Manual of Adolescent Substance Abuse Treatment*. Washington, DC: *American Psychiatric Association*; 2011:1-23.
- Khosravani V, Berk M, Sharifi Bastan F, Samimi Ardestani SM, Wrobel A. (2021) The effects of childhood emotional maltreatment and alexithymia on depressive and manic symptoms and suicidal ideation in females with bipolar disorder: emotion dysregulation as a mediator. *Int J Psychiatry Clin Pract*. 2021 Mar;25(1):90–102.
- Kiley, D. (1997), Peter pan sendromu: Hiç büyümeyen erkekler, *HYB Yayıncılık*: Ankara.
- Kiley, D. (1983). The Peter Pan syndrome peter pan, or the boy who would not grow up, USA: *Published by Dodd, Mead & Company, Inc*.
- KORKMAZ, E. K., TELLİ, S., KADIOĞLU, H. VE KARACA, S. (2020). Hemşirelerde aleksitimi ve aleksitiminin tükenmişlik, öfke ve somatizasyon ile ilişkisi. *Psikiyatri Hemşireliği Dergisi*, 11(4), 284-291.
- Külekçioğlu, G. (2022). *Beliren yetişkinlik döneminde büyüme korkusunun yordayıcıları olarak bilişsel esneklik, duygusal zeka, duygu düzenleme güçlüğü ve ayrılık kaygısı*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). İstanbul Kent Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul.
- Lesser IM. A review of the alexithymia concept. *Psychosom Med*. 1981;43(6):531–43.
- Lyvers M, Hinton R, Gotsis S, Roddy M, Edwards MS, Thorberg FA.(2014) Traits linked to executive and reward systems functioning in clients undergoing residential treatment for substance dependence. *Pers Individ Dif*. 2014;

- Marchetti, A. Sechrest, E. Dalla, R. White, J. (2010), “All the men here have the peter pan syndrome—they don’t want to grow up”: navajo adolescent mothers’ intimate partner relationships—a 15-year perspective, *Violence Against Women*, 16(7) 743-76.
- McDougall, J. (1982). Alexithymia: A psychoanalytic viewpoint. *Psychotherapy and Psychosomatics*, 38(1-4), 81-90.
- McLean, P. D. (1949). Attachment and alcohol use amongst athletes: the mediating role of conscientiousness and alexithymia. *Addictive Behaviors*, 39(2), 487-490.
- Metiner S. (2017) *Beliren Yetişkinlik ve Yetişkinlik Döneminde Kıskançlık Düzeyi ile Bağlanma Davranışı, Benlik Saygısı, Duygusal Zeka Arasında ki İlişkinin incelenmesi* YüksekLisans Tezi yok.gov.tr
- Neuman, L. W. (2007). Basics of social research qualitative and quantitative approaches. *Boston: Pearson Education*,
- Nigina, M. (2021). Types and basic functions of emotions. *JournalNX*, 7(02), 301-305.
- Nurmedov, S. (2021). Sentetik Kannabinoid Kullanım Bozukluğu. N. Dilbaz, I. Göğcegöz, C. Noyan ve Ö. Kazan Kızılkurt (Ed.) *Bağımlılık Tanı ve Tedavi Temel Kitabı içinde* (s. 146-154). Ankara: Ankara Nobel Tıp Kitabevleri
- Oktay, B., ve Batıgün, A. D. (2014). Aleksitimi: Bağlanma, Benlik Algısı, Kişilerarası İlişki Tarzları ve Öfke. *Türk Psikoloji Yazıları*, 17(33), 31-40.
- Ögel, K., Koç, C., Başabak, A., İşmen, M. ve Görücü, S. (2015). Bağımlılık Profil İndeksi Klinik Formu’nun (BAPİ-K) geliştirilmesi: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Bağımlılık Dergisi*, 16(2), 57–69.
- Ögel, K. (2021). Bağımlı Aileleri İçin Rehber Kitap. *İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları*.
- Ögel, K. (2021). Bağımlılık Tedavisi ve Temel Kitabı. *İstanbul: Kültür Sanat Yayıncılık*.
- Özdemir, P. G., Selvi, Y., ve Aydın, A. (2012). Dürtüsellik ve tedavisi. *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar*, 4 (3), 293-314.
- Özgüngör, S. (2009). Postmodern değerler, kimlik oluşumu ve yaşam doyumu. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 9(31), 32-42.

- Öztürk, N.S. (2022). *Beliren yetişkinlik dönemindeki bireylerin üst düzey kişilik özellikleri ile öznel iyi oluş düzeyleri arasındaki ilişkide büyüme korkusu ve dürtüselliğin aracı rolünün incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Arel Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul.
- Pellerone, M., Tomasello, G. and Migliorisi, S., 2017. Relationship between parenting, alexithymia and adult attachment styles: A cross-sectional study on a group of adolescents and young adults. *Clinical Neuropsychiatry*
- Perry JL, Carroll ME. The role of impulsive behavior in drug abuse. *Psychopharmacology* 2008;200:1-26.
- Pragmatics, E., ve Social, A. (2018). Alexithymia and Emotional Self-Awareness.
- Rady, A., Alamrawy, R. G., Ramadan, I., ve Abd El Raouf, M. (2021). Prevalence of alexithymia in patients with medically unexplained physical symptoms: A cross-sectional study in Egypt. *Clinical Practice and Epidemiology in Mental Health*, 17, 136
- Rosenthal, A., Beck, A., Zois, E., Vollstädt-Klein, S., Walter, H., Kiefer, F., ...ve Charlet, K. (2019). Volumetric prefrontal cortex alterations in patients with alcohol dependence and the involvement of self-control. *Alcoholism: Clinical and Experimental Research*, 43(12), 2514-2524.
- San A., Erensoy H., Aytaç H., Berkol T. (2020). Üniversite Öğrencilerinde Depresyon Düzeylerinin, Madde Kullanımları ve Aile Tutumları ile İlişkisi – *Journal of Dependence* 2020; 21(1):1-12
- Sancak B.(2014) Bir Akut Psikoze Kliniğinde Yatan Erkek Hastalarda Psikoaktif Madde Kullanımı ve Klinik Değişkenler Üzerine Etkisi *Bağımlılık Dergisi*, 2014, Cilt:15, Sayı:4, s:167-172
- Sayar K., Öztürk M., Acar B., (2000)Klinik Psikofarmakoloji Bülteni, Cilt: 10, Sayı: 3, 2000 / *Bulletin of Clinical Psychopharmacology*, Vol: 10, N.: 3, 2000
- Schulenberg, J. E. ve Zarrett, N. R. (2005). Mental health during emerging adulthood: Continuity and discontinuity in courses, causes and functions. Washington, US: *American Psychological Association*
- Seymour, P., ve Michael, T. (2023). The Intersection of Internet Gaming Disorder and Attention-Deficit/Hyperactivity Disorder Among Children and Adolescents: A Review of Literature. *Journal of Counseling and Psychology*, 6(1), 1.

- Sifneos PE. (1972) Alexithymia: past and present. *Am J Psychiatry* 1996; 153:137-142.
- Stoudemire A (1991) Somatothymia, Parts I and II. *Psychosomatics*, 32:365-381.
- Swann AC, Bjork JM, Moeller FG, Dougherty DM. (2002) Two models of impulsivity: relationship to personality traits and psychopathology. *Biol Psychiatry* 2002; 51:988-994.
- Taş, H.Y. Demirdöğmez, M. Küçükoğlu, M. (2017), Geleceğimiz olan z kuşağının çalışma hayatına muhtemel etkileri, *Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*. 7(13)
- Tanner JL (2006) Recentring during emerging adulthood: A critical turning point in life span human development. *Emerging Adults in America: Coming of Age in the 21st Century içinde*,
- Taylor, G.J., (1984). Alexithymia: concept, measurement, and implications for treatment. *The American journal of psychiatry*.
- Taylor G, Bagby R, Ryan D. (1988) Criterion Validity of the Toronto Alexithymia Scale. *Psychosom Med*. 1988;50(5):500–9.
- Taylor GJ, Bagby RM, Parker JD.(1997) Disorders of Affect Regulation: Alexithymia in Medical and Psychiatric Illness. Cambridge, Cambridge University Press, 1997.
- Twenge, J.M. (2018), İ- nesli, İstanbul: *Kaknüs Yayınları*.
- Uyar M. (2019) *Beliren Yetişkinlik Dönemindeki Bireylerin Psikolojik İyi Oluş Düzeylerini Yordamada Bağlanma Tarzları ve Bilişsel Duygu Düzenlemenin Rolünün İncelenmesi* Yüksek Lisans Tezi
- Uzday T. (2015) Madde Bağımlılığı – Tüm Yönleriyle Bağımlılık ve Bağımlılık Yapan Maddeler, (İstanbul: İstanbul Tıp Kitabevi 2015).
- Uzun, K., Gönültaş, O. ve Akın, M., 2020. Ergenlerin aleksitimi düzeylerinin yordayıcıları olarak belirsizliğe tahammülsüzlük ve akılcı olmayan inançlar. *Humanistic Perspective*, 2(2), 191-211.
- Ünal S , Mutlu E , Yıldırım Ö, (2021) Madde Bağımlılığının Gelişiminde Birikimli Risk Faktörlerinin Rolü *BAĞIMLILIK DERGİSİ – JOURNAL OF DEPENDENCE* | 2021; 22(1):31-42
- Velotti P, Garofalo C, Petrocchi C (2016) Alexithymia, emotion dysregulation, impulsivity and aggression: A multiple mediation model. *Psychiatry Res* 237:296-303.
- Weiss, N. H., Tull, M. T., Anestis, M. D., ve Gratz, K. L. (2013). The Relative and Unique Contributions of Emotion Dysregulation and Impulsivity to Posttraumatic Stress Disorder among Substance Dependent Inpatients. NIH Public Access. Author Manuscript. *Drug Alcohol Depend*, 128(1-2), 45-51.

- Wolff HH. (1977)The contribution of the interview situation to the restriction of fantasy life and emotional experience in psychosomatic patients. *Psychother Psychosom.* 1977;28(1-4):58-67.
- Yeler, Z. (2021). *Çeyrek yaşam krizinde büyüme korkusu ve psikolojik esnekliğin rolü.* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Yeşilkanat G. (2018) *Aleksitimi, Duygusal Denge Ve Depresyonun Kırılganlığa Etkisinin İncelenmesi* Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Psikoloji Anabilim Dalı Klinik Psikoloji Programı Yüksek Lisans Tezi
- Yıldız, B., Güllü A., (2018). Belirsizliğe Tahammülsüzlük ile Aleksitimi Arasındaki İlişki ve Bazı Sosyodemografik Değişkenlere Göre İncelenmesi. *Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 9(1), 113-131.
- Yılmaz. E. (2017). Yönetim kuramları ve eğitim yönetimi. İ. Maya (Edt.), Türk eğitim sistemi ve okul yönetimi (1.baskı., pp. 89-111). *Lisans Yayıncılık.*

Ekler**Ek 1.****BİLGİLENDİRME FORMU****SENTETİK KANNABİNOİD (BONZAI) KULLANAN KİŞİLERİN
BAĞIMLILIK ŞİDDETİNE GÖRE, ALEKSİTİMİ, DÜRTÜSELLİK VE
BÜYÜME KORKUSU'NUN İNCELENMESİ**

Bu çalışmanın amacı Sentetik Kannabinoid (Bonzai) kullanan kişilerin bağımlılık şiddetine göre, aleksitimi, dürtüsellik ve büyüme korkusu düzeylerinin incelemesi amaçlanmaktadır.

Bu çalışmada size bir demografik bilgi formu ve bir dizi ölçek sunduk. Demografik bilgi formu sizin yaş cinsiyet gibi demografik özellikleriniz hakkındaki soruları içermektedir. Ölçekler ise, bağımlılık düzeyini ve şiddetini ayrıca aleksitimi, dürtüsellik ve büyüme korkusu düzeyini ölçmektedir.

Daha önce de belirtildiği gibi, ölçeklerde ve görüşmelerde verdiğiniz cevaplar kesinlikle gizli kalacaktır. Eğer çalışmayla ilgili herhangi bir şikayet, görüş veya sorunuz varsa bu çalışmanın araştırma sorumlusu Psk. Diğdem Özdiren ile iletişime geçmekten lütfen çekinmeyiniz (digdemozdiren@gmail.com tel no: 05338700295).

Eğer bu çalışmaya katılmak sizde belirli düzeyde stres yaratmışsa ve bir danışmanla konuşmak istiyorsanız, ülkemizde ücretsiz hizmet veren şu kuruluş bulunmaktadır:

Barış Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesine başvurabilirsiniz.

Katıldığınız için tekrar teşekkür ederim.

Dr. Bingül Subaşı
Danışman
Bölümü,

Psk.Diğdem Özdiren
Psikoloji

Yakın Doğu
Üniversitesi,
Lefkoşa

Ek 2.

AYDINLATILMIŞ ONAM

Bu çalışma, Yakın Doğu Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Psikoloji Bölümü tarafından gerçekleştirilen bir çalışmadır.

Bu çalışmanın amacı Sentetik Kannabinoid (Bonzai) kullanan kişilerin bağımlılık şiddetine göre, aleksitimi, dürtüsellik ve büyüme korkusu düzeylerinin incelenmesi amaçlanmaktadır..

Anket tamamen bilimsel amaçlarla düzenlenmiştir. Araştırmaya katılmak tamamen gönüllülük esasına dayanmaktadır. Anket formunda kimlik bilgileriniz yer almayacaktır. Size ait bilgiler kesinlikle gizli tutulacaktır. Çalışmadan elde edilen veriler yalnızca istatistik veri olarak kullanılacaktır. Yanıtlarınızı içten ve doğru olarak vermeniz bu anket sonuçlarının toplum için yararlı bir bilgi olarak kullanılmasını sağlayacaktır.

Katılımcı: Kabul Ediyorum Kabul Etmiyorum

Katılımcı imza:

Yardıminız için çok teşekkürler.

Dr. Bingül Subaşı
Danışman

Psk. Diğdem Özdiren

Ek 3.

KİŞİSEL BİLGİ FORMU

1. Cinsiyetiniz nedir?

Kadın () Erkek ()

2. Kaç yaşındasınız?

3. Nerede yaşıyorsunuz?

4. Eğitim durumunuz nedir?

İlkokul mezunu () Ortaokul mezunu () Lise mezunu () Lisans veya üstü ()

5. Medeni durumunuz nedir?

Evli () Bekar () Boşanmış ()

6. Çocuklarınız var mı?

Evet () Hayır ()

7. Annenizin eğitim durumu ne?

İlkokul mezunu () Ortaokul mezunu () Lise mezunu () Lisans veya üstü ()

Okuryazar değil ()

8. Babanızın eğitim durumu ne?

İlkokul mezunu () Ortaokul mezunu () Lise mezunu () Lisans veya üstü ()

Okuryazar değil ()

9. Anne ve babanız evlilik durumu nedir?

Birlikte () Ayrı ()

10. Kardeşleriniz var mı?

Evet () Hayır ()

11. Aşağıdaki maddelerden hangisini kullanıyorsunuz? (birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz)

1. Alkol	7. Taş(krak kokain)
2. Bonzai	8. Rohipnol/rivotril(roş)
3. Esra	9. Tiner/bali/gaz
4. Ekstazi	10. Akineton/Xanax/tantum
5. Eroin	11. Metamfetamin/amfetamin
6. Kokain	12. LSD/GHB

12. Daha önce intihar düşünceniz oldu mu?

Evet () Hayır ()

13. Daha önce intihar girişiminiz oldu mu?

Evet () Hayır ()

Ek 4.

BAPİ – KISA

Lütfen her maddeyi dikkatlice okuyun. Soruları boş bırakmayın, kendinizi en yakın hissettiğiniz tek bir şıkkı işaretleyin. Son BİR yıl içinde alkol ve madde kullanıp kullanmadığınızı veya ne sıklıkta kullandığınızı

Son bir yıl içinde...

	Hiç	Sadece 1-2 kere	Ayda 1- 3 kere	Haftada 1-5 kere	Hemen hemen hergün
1 Ne sıklıkla alkol kullanıyordunuz?					
2 Ne sıklıkla esrar (marihuana, joint, gubar vb) kullanıyordunuz?					
3 Ne sıklıkla ecstasy (ekstazi) kullanıyordunuz?					

Ek 5.

TAÖ-20
Toronto Aleksitimi Ölçeği

Lütfen aşağıdaki maddelerin sizi ne ölçüde tanımladığını işaretleyiniz. Hiçbir zaman (1),....., Her zaman (5) olacak şekilde bu maddelere puan veriniz.

Hiçbir zaman(1) Nadiren(2) Bazen(3) Sık sık(4) Her zaman(5)

- 1- Ne hissettiğimi çoğu kez tam olarak bilemem. (1) (2) (3) (4) (5)
- 2- Duygularım için uygun kelimeleri bulmak benim için zordur. (1) (2) (3) (4) (5)
- 3- Bedenimde doktorların dahi anlamadığı hisler oluyor (1) (2) (3) (4) (5)

Ek 6.

BARRATT DÜRTÜSELLİK ÖLÇEĞİ -11 KISA FORMU

Açıklamalar: İnsanlar farklı durumlarda gösterdiği düşünce ve davranışları ile birbirlerinden ayrılırlar. Bu test bazı durumlarda nasıl düşündüğünüzü ve davrandığınızı ölçen bir testtir

Lütfen her cümleyi okuyunuz ve bu sayfanın sağındaki, size en uygun daire içine X koyunuz. Cevaplamak için çok zaman ayırmayınız. Hızlı ve dürüstçe cevap veriniz.

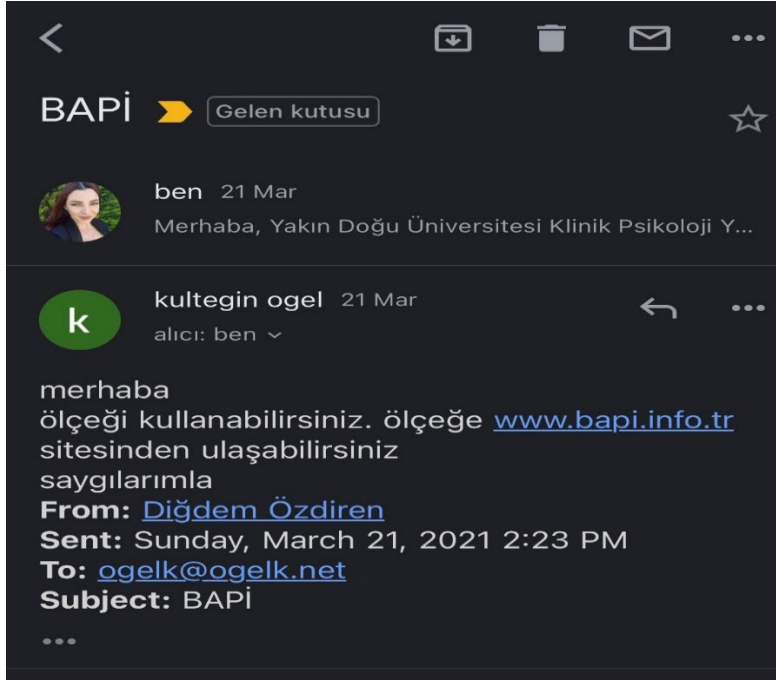
		Nadiren/ Hiçbir zaman	Bazen	Sıklıkla	Hemen her zaman/ Her zaman
1.	İşlerimi dikkatle planlarım				
2.	Düşünmeden iş yaparım				
3.	Dikkat etmem				

Ek 7.

BÜYÜME KORKUSU ÖLÇEĞİ

Lütfen HER BİR İFADEYİ ayrı ayrı dikkatle okuyup, yandaki cevap bölümünde size uygun olan bölümü işaretleyin. Aşağıdaki her soruyu okuyarak kendi durumunuza göre Hiç Katılmıyorum (1), Katılmıyorum (2), Kararsızım (3), Katılıyorum (4), Tamamen Katılıyorum (5) şeklinde cevaplayınız. *Romantik ilişkilerle ilgili sorularda şuan bir romantik ilişkiniz yoksa, ya geçmişteki ilişkilerinizde kendi tutum ve davranışlarınızı gözeterek ya da okuduğunuz cümle doğrultusunda nasıl davranacağınızla ilgili tahmin yürüterek cevaplayınız.	Hiç Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum
1. Romantik ilişkilerde, partnerime karşı olan ilk baştaki arzum ve duygularım genelde çok uzun sürmez, hevesim çabuk kaçar.	1	2	3	4	5
2. Çocuk sahibi olmak ve evlenmek benim için gerçekleştirilmesi zor ve bunaltıcıdır	1	2	3	4	5
3. Romantik partnerine karşı uzun süre yoğun duygular hissedip, mutlu olan çiftlere genellikle şaşırrım.	1	2	3	4	5

Ölçek İzinleri

Re: "TAS-20 Ölçeği" Kullanım

Izni

Gelen kutusu

Samet Kose 12 Nis

alıcı: ben

Merhaba Sevgili Dıgdem,

Elbette, tez çalışmanızda Türkçe TAS-20 ölçeğini kullanmanız beni sevindirir. TAS-20 ölçeğini, validation çalışması makalesini ve Türk toplumu normatif değerleri tablosunu ekte bulabilirsiniz. Yakın Doğu Üniversitesine selam sevgilerimi gönderiyorum.

İctenlikle,
Samet Kose

Samet Kose, MD, PhD
Assoc. Prof. of Psychiatry and Neuroscience

On Sun, Apr 11, 2021, 12:29 PM Dıgdem Özdiren <dıgdemozdiren@gmail.com> wrote:

Merhaba Samet Bey,
Yakın Doğu Üniversitesi Klinik Psikoloji
Yüksek Lisans öğrencisiyim, tez araştırmamda
Toronto Aleksitimi Ölçeğini kullanmak
istiyorum.

TAS-20_TurkishV
ersion.pdf

PDF PDF

Kose_2009_BCP_
TAS20.pdf

PDF PDF

Kose_TAS-20
ormative.pdf

PDF PDF

ölçek kullanım izni

Gelen kutusu

ben 21 Oca

Merhaba, Yakın Doğu Üniversitesi klini...

Lut Tamam 22 Oca

alıcı: ben

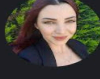

Ölçeği çalışmanızda kullanabilirsiniz
Kolaylıklar dilerim
Prof Dr Lut Tamam

21 Oca 2023 Cmt 12:34 tarihinde
Dıgdem Özdiren
<dıgdemozdiren@gmail.com> şunu
yazdı:

ölçek kullanım izni ➔

Gelen kutusu

ben 25 Oca

Merhaba, Yakın Doğu Üniversitesi klini...

Nida Ateş 09:30

alıcı: ben ▾

Merhaba,

Ekte ölçeği paylaşıyorum. İyi çalışmalar dilerim.

Dr. Öğr. Üyesi Nida Ateş

İstanbul Kültür Üniversitesi

Psikoloji Bölümü

0212 498 46 99

Ek 9.

İntihal Raporu

Bonzai Bağımlılığı Şiddetine Göre Aleksitimi, Dürtüsellik ve Büyüme Korkusunun İncelenmesi

ORJİNALLİK RAPORU

%9

BENZERLİK ENDEKSİ

%8

İNTERNET KAYNAKLARI

%4

YAYINLAR

%5

ÖĞRENCİ ÖDEVLERİ

BİRİNCİL KAYNAKLAR

1	Submitted to Yakın Doğu Üniversitesi Öğrenci Ödevi	%3
2	docs.neu.edu.tr İnternet Kaynağı	%2
3	dergipark.org.tr İnternet Kaynağı	%1
4	Submitted to European University of Lefke Öğrenci Ödevi	<%1
5	www.sos-con.com İnternet Kaynağı	<%1
6	toad.halileksi.net İnternet Kaynağı	<%1
7	Submitted to Istanbul University Öğrenci Ödevi	<%1
8	Daşçı, Gülден. "Genç Yetişkinlerde Büyüme Korkusu İle Öz Şefkat Arasındaki İlişkide Bilişsel Esneklik ve Kendini Saklamanın Aracı Rolü", Marmara Üniversitesi (Turkey), 2023 Yayın	<%1

Ek 10.

Etik Kurul Onayı

BİLİMSEL ARAŞTIRMALAR ETİK KURULU

02.03.2023

Sayın Diğdem Özdiren

Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu'na yapmış olduğunuz YDÜ/SB/2023/1363 proje numaralı ve **“Bonzai Bağımlılığı Şiddetine Göre Aleksitimi, Dürtüsellik ve Büyüme Korkusunun İncelenmesi”** başlıklı proje önerisi kurulumuzca değerlendirilmiş olup, etik olarak uygun bulunmuştur. Bu yazı ile birlikte, başvuru formunuzda belirttiğiniz bilgilerin dışına çıkmamak suretiyle araştırmaya başlayabilirsiniz.

Prof. Dr. Aşkın KİRAZ

Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu Koordinatörü

Özgeçmiş

Diğdem Özdiren 6 Haziran 1988’de Lefkoşa’da doğmuştur. Lisans eğitimini, Yakın Doğu Üniversitesi Psikoloji bölümünde 2011 yılında tamamlamıştır. Lisans tezi Uyuşturucu madde kullanımını nedenleri idi. Ardından Atatürk Öğretmen Akademisin de Pedagojik Formasyon Eğitimi olarak 2016 yılında eğitimini tamamlamıştır. Gelişim stajını 2009 yılında Pamuk Şekerim Anaokul ve Kreş de gerçekleştirmiştir. Klinik stajını ise 2010 yılında, Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi’n de tamamlamıştır. 2011 yılında Sos Çocuk köyü, çocuk ve ergenlerde cinsellik eğitimi projesine katılmış olup burada eğitim vermiştir. Aynı zamanda da Prof. Dr. Mehmet Çakıcı Kliniğinde stajyer psikolog olarak görev yapmıştır. Ardından Sigara Bırakma Merkezinde Psikolog olarak 2011-2012 yılları arasında çalışmıştır. 2020 yılında Pembe Köşk Psikiyatri Hastanesi Yüksek Lisans stajı yapmış ve orada psikolog olarak çalışmıştır.

Pozitif Psikoterapi temel eğitimi, Naadac, Cinsellik Eğitimi ve İlk Görüşme Teknikleri eğitimlerini almıştır. Ruh Sağlığı Sempozyumu, Psikanaliz günleri, Psikodrama sempozyumu ve XIV. Ulusal psikoloji öğrencileri kongresi’ne katılmıştır.

YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
NEAR EAST UNIVERSITY
INSTITUTE OF GRADUATE STUDIES

Lisansüstü Öğrenci Kayıt Formu
Graduate Student Registration Form

Tarih/Date: 13.05.2024

Akademik Yılı/Academic Year: 2023-2024

Dönem/Semester: Bahar

AÇIK İSİM/FULL NAME: Diden Özdemir

KİMLİK NO/ID NO: 2130225501

ADRES/ADDRESS: Alsancak Girne

İLETİŞİM NO/CONTACT NUMBER: 0533 8700295

DOĞUM TARİHİ/DATE OF BIRTH:

6/6/1988

UYRUK/NATIONALITY:

KKTC

CİNSİYET / GENDER:

E/M K/F

ANABİLİM DALI/FIELD OF STUDY:

SEVİYE/LEVEL OF STUDY:

YÜKSEK LİSANS/MASTER
 DOKTORA/PHD

Ekler/Attachments:

1. Diploma Kopyaları / Copy of Diplomas
2. Yabancı Dil Belgesi / English Exam Certificate
3. Diğer Belgeler / Other Documents

ANABİLİM DALI BAŞKANI GÖRÜŞÜ/REMARKS BY THE HEAD OF THE DEPARTMENT

ONAYLANDI/APPROVED

DİĞER GÖRÜŞLER/OTHER REMARKS:

ANABİLİM DALI AKADEMİK KURULU KARARI

05.02.2024

Tarih

112024

Karar No

Doc. Dr. Mergen Kereceti

Anabilim Dalı Başkanı
Head of the Department

İmza / Signature

Bilimsel Yayın Sözleşmesi (Yüksek Lisans)
Academic Article Publication Contract (Master)

Akademik Yılı / Academic Year

2023 - 2024

Dönemi / Semester

Birinc

Tezime yaptıkları önemli katkılardan dolayı, tezimden çıkan tüm makalelere eş-yazar olarak danışman ve eş-danışmanımın isimlerini yazmam gerektiğinin farkındayım.

I am aware that for their substantial contributions to my dissertation I have to write the names of my supervisor and co-supervisor as co-authors to all articles originated from my dissertation.

Açık İsim / Full Name: Dilem Özdemir

Öğrenci Numarası / Student No: 20236318

Anabilim Dalı / Department: Klinik Psikoloji

İmza / Signature:

Tarih / Date: 13.03.2024

YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
NEAR EAST UNIVERSITY
INSTITUTE OF GRADUATE STUDIES

İntihal ve Etik Kurallar Sözleşmesi Formu Plagiarism and Ethical Rules Contract Form

Akademik Yılı / Academic Year

2023 - 2024

Dönemi / Semester

Bahar

Ben aşağıda imza sahibi, çalışmalarımda kullanılan ve sunulan tüm bilgileri Yakın Doğu Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü tarafından belirlenen akademik kurallar ve etik çerçeveye uygun şekilde düzenleyeceğimi belirtirim. Aynı zamanda, bu kurallar ve çerçeve uyarınca, kayıtlı bulunduğum program süresince üreteceğim tüm çalışmaların sonuçlarına ait olmayan ve çalışmalarımda kullanacağım tüm materyal ve kaynakları uygun şekilde alıntılanacağıma da beyan ederim. Çalışmalarımın alıntılama konusunda orijinallik açısından kontrol edileceği de bilgim dahilindedir.

I hereby declare that all information utilized in my work will be obtained and presented in accordance with the academic rules and ethical guidelines of the Institute of Graduate Studies, Near East University. I also understand that as required by these rules and conduct, I will be fully citing and referencing all materials and results that are not original to my academic studies/essays/analyses. In addition, I am aware that my work will be checked through various plagiarism detection software (such as Ithenticate and Turnitin) for originality.

Açık İsim / Full Name: Dilem Ötdiren

Öğrenci Numarası / Student No: 202363D

Anabilim Dalı / Department: Klinik Psikoloji

İmza / Signature:

Tarih / Date: 13. 03. 2024

YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
NEAR EAST UNIVERSITY
INSTITUTE OF GRADUATE STUDIES

Danışman Atama Formu
Supervisor Appointment Form

Tarih/Date: 15.08.2024

Akademik Yılı /Academic Year: 2023-2024 Dönem/Semester: Bahar

AÇIK İSİM /FULL NAME: Dışdem Ötelern

ÖĞRENCİ NUMARASI /STUDENT NO: 20230318

ANA BİLİM DALI /FIELD OF STUDY: Klinik Psikoloji

TEZ SEVİYESİ/LEVEL OF THESIS: YÜKSEK LİSANS/ MASTER DOKTORA/PhD

DANIŞMANI /SUPERVISOR:
Dr. Binçel Subcu

İMZA/SIGNATURE

ANA BİLİM DALI/DEPARTMENT:

EŞDANIŞMANI /CO-SUPERVISOR: İMZA/SIGNATURE

ANA BİLİM DALI/DEPARTMENT:

ANABİLİM DALI AKADEMİK KURULU KARARI

05.02.2024

Tarih

112024

Karar No

Anabilim Dalı Başkanı
Head of the Department

İmza / Signature

YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
NEAR EAST UNIVERSITY
INSTITUTE OF GRADUATE STUDIES

Tez Kayıt Formu
Thesis Registration Form

Tarih/Date: 15.03.2024

Akademik Yılı /Academic Year: 2023-2024 Dönem/Semester: Bahar

AÇIK İSİM /FULL NAME: Dilek Özdemir

ÖĞRENCİ NUMARASI /STUDENT NO: 2023 6318

ANA BİLİM DALI /FIELD OF STUDY: Klinik Psikoloji

TEZ SEVİYESİ/LEVEL OF THESIS: YÜKSEK LİSANS/ MASTER DOKTORA/PHD

ÖNERİLEN TEZ BAŞLIĞI /PROPOSED THESIS TITLE: Bonferroni Bağımsızlığı Sıddetine göre
aleksitimi, derin kaygı ve Posttramatik Stresin
TEZ DANIŞMAN(LAR)I /ASSIGNED SUPERVISOR(S): inceleme!

ANABİLİM DALI AKADEMİK KURULU KARARI

05.02.2024

Tarih

11/2024

Karar No

Doç. Dr. Meryem Kocamaz

Anabilim Dalı Başkanı
Head of the Department

İmza / Signature

ÖĞRENCİ İŞLERİ DAİRE BAŞKANLIĞI ONAYI ALINMIŞTIR

Bu aşamada öğrencinin tüm ders kayıt ödemelerini tamamladığı teyit edilmelidir.
It should be confirmed that the student has completed all course registration payments.

Faruk Kocamaz

aypuder